

Ikuó kóntímù Di mpátíri tɔ̀ tìì nààntì

Mukétímù kó dipátíri ti náá nyIsidayeeribe tũ̀ðkemè mme Kuyie mbè duó ndìì èì. Kè Ikuó kóntímù kperi sɔ̀oté ke ti náá mMɔ̀yiisi nàké tì Isidayeeribe. Mɔ̀yiisi do denni Isidayeeribe Kuyie mbè dómè mme nè kù pĩ mmù tòmú be kpéí.

Kù do bè dònè mètáummè ké mbè ni dikpáà miéke bè dò kéri dè, ké mbè kánké be dootitɔ̀bè, ké mbè nàá nku tannò, nè kù do bè dɔ̀unnèmè dinù.

Dè né í tú kù cénke do bè dènni maa ndi tìì dòò, nè Kuyie nkuó ti die nke yà dè yepáte tɔ̀yè miékení. Mɔ̀yiisi do náánnè dinitidaà ndi, nè keisò̀kè, ke tú bèe kotení ti Yiè nKuyie mborè kéwammú ké kù taunnè kunku Kuyie. Mɔ̀yiisi do íkú tìì ìnkè tìì tu ò do bè nàámmè ke tú: Díndi Isidayeereri n nìtìbè kénténè Kuyie nkù tu ti Yiè nKuyie nkù tu mù. Di dò nkéndómu ti Yiè nKuyie nkuú di te, dí nkù dó nè di yèmmè memou nè di wèrímu mumou (6:4-5, tì nàkèmu Matie 22:37).

Ikuó kóntímù kó dipátíri nààntì kó dikũnnì tu ikuó nyi. Bè do di yà Sedisademmu nwe Kuyie nçètè miéke Sosiasi tu d̀ì m̀nnì okpààti. (Wénté 2 Bekpàatibè 22). De kó dipátíri nààntì bomu mètáummè kòtímè kó yepáte tɔ̀yè miéke nè mètáummè pàmmè kpɔ̀yɛ mayè miéke.

Bèè do kaà nde kó dipátíri dim̀nnì nè tínti bèè d̀ì kaà nyíe, ndi ti denni tì tu: Onìtì a bo mbomè kè de da naati tú: A bo nyièmmè Kuyie nhOdeetiwè opatiwè da nàá ntì a borime memou miéke.

Di mpátiri náànti dúọ ke dómme

1. M̀oyiisi do nàké tì meketimè kukó nSuditẽẽ yáà ke bè dèntení Kuyie ndòò dè be kpéí 1:1-4:43
2. M̀oyiisi nàké tì m̀edérimè:
 Ò bè dèntemè Kuyie ntannò t̀epíítè 4:44-5:22
 Itié nyitié M̀oyiisi bè dènte ì 5:23-11:32
 Ti Yiè nKuyie nkó ikuó 12-26
3. Isidayeeribe do dómme kètãáté mesàà nyoo meyei, bè bo yiemme Kuyie nkpeti yoo bèe ti yete 27:1-28:68
4. M̀oyiisi nàké tì mesomme 28:69-30:20
5. M̀oyiisi bè caummè ke dèè ke ku 31-34

M̀OYIISI DO NÀKÈ TÌ MEKETIME KUKÓ NSUDITÈÈ YÁÀ

¹ Di mpátiri t̀o tináànti M̀oyiisi do nàké tì nti Isidayeeribe bəm̀ou ke s̀s̀ mbè bo kukó nSuditẽẽ kó diyáà terì dikpáà t̀edəntè Adaba ke wetí Sufu, kè Padanni kpáà bo ku m̀píkù. Tofeedi nè Dabanni nè Asedoti nè Disaabu kè yè bo kupíkù tekù. ² A bo ítemè Odebu kékété Seii tārè ìnkè kó kuce kénkəri Kadeesi-Bannea, dè m̀òke mucèmmu yewe t̀epíítè nè òmáà ndi. ³ De do s̀s̀ ndè m̀òke yebie nsipísìnàà ndi nè Isidayeeribe yèmè Esibiti, dibenni t̀ànkù t̀epíítè nè òmáà kó diyìe ketirì. De yìè ndi M̀oyiisi nàkémè Isidayeeribe ti Yiè nKuyie nhò nàké tì tim̀ou ke tú wèè tì mbè nàké. ⁴ Dè do s̀s̀ mM̀oyiisi namu Am̀riibe kpààtì Sionni Esibonni èi kou, ke na Basãã kóo kpààtì Òku Etedei èi kou wèè do bo Asitadoti.

⁵ Bè do bo kukó nSuditẽẽ yáà ndi M̀oabu tenkè, dèndè M̀oyiisi bè dèntemè Kuyie nkuó.

Kuyie nyëmmè Isidayεεribεε íté késòoté

⁶ Kè Məyiisii bè nàké ke dò: Ti do bo dù m̀ǹǹǹi ditàri Odebu ìnkè kè ti Yiè nKuyie nkùù ti te kè kùu béimmu ke tú: Di bo die nkè dè m̀ǹt̀m̀mu, ⁷ íténè kékote Kannahãã kəbe Aməriibe tārè nè yehékè yèè dè t̀k̀é, yèè bo kukó nSuditēē p̄émmè nè t̄d̄ont̄è Adaba yetārè ìnkè nè Nεkefu nè d̄am̄éeri p̄émmè kó yehékè, késòoté k̄etuoke Dimaa tārè k̄ep̄ēt̄é k̄etuoke kukó ndiekù Efadati. ⁸ Nt̄en̄è ketenkè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkè. K̄at̄en̄è ké kè tieke! Ke yé kuù do béimmè k̄eparikè ke dò kù yóó ke duó ndi yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakəbu bεmbe nè be yaábíó.

Məyiisi ānnémè benìùbè

⁹ De m̀ǹǹǹi ndi, n di nàkémè kè n d̀ò: M báá na ké ndi ni m máà. ¹⁰ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di d̀ò̀m̀mu mesàà nkè di sũũ, nte d́indi ýie nke sũũ nsiwãã d̀m̀m̀m̀. ¹¹ N d́omu ti Yiè nKuyie ndi yembè do tũ nkùu yóu kè di sũũ nk̄ep̄ēt̄é di m̀è mm̄am̀è kuce tek̄up̄ít̄è (1000), kè kù di d̀ò̀ mesàà nkéndonnè kù béim̄. ¹² M bo ýime m máà k̄éntũnni di k̄peti nè di kó iũũrii nè di kó mutuutimù. ¹³ Tãāténè benìtibè di kó iwuə m̄mieke bèè m̀òke meyèmmè ke ciì kè m bè duó ntikóti. ¹⁴ Kè di yie nke d̀ò m̄ béi nt̄i wenni. ¹⁵ M̄m̄m̄e ñ tãātémè di wuə m̄mieke bèè m̀òke meyèmmè ke ciì ké bè baá nyet̄irè nyet̄irè. Biε ntek̄up̄ít̄è (1000) betəbè tek̄òut̄è (100), betəbè sipísìnùmmù, betəbè tep̄ít̄è, ke né ýin̄è betəbè bèè ni di wuə. ¹⁶ De m̀ǹǹǹi ndi n nàkémè bèè tu benìùbè di cuokè kè n d̀ò, kè be kəbe ní t̄oní tináàn̄ti bèè bè k̄ent̄é, kè bè d́ó ké bè beé nt̄imat̄i bèè t̄i tũnte. Kòo n̄it̄i nwe nè o kou, yoo on̄it̄i nè o kóo

pòò bèe me nti tũnte. ¹⁷ Bè bá mbekù ke baàti, bè kènté mèè botí osámṙòù bèe me nkénté odièwè, bè bá ndé òmòù be mièke ke yé bè bekùmè nè Kuyie nkó diyètìrì ndi, kè tìmatì me mpèēté be wērí mú bèe tì tǎnì m borè kè n tì kèè. ¹⁸ De mǎnnì kè n di nákému di dò nkéndǎorimè.

Isidayeeribe do yetemè Kuyie nkpeti ke sǎ mbè duúnnè ketenkè Kuyie mbè duó nkè

¹⁹ Mèmmè kè ti íté Odebu tǎrì kéta fekṙáfè tedǎntè kǎfe di mè nkéténì fè, káyènnènnì Amǎriibe tǎrè ìnkè kó kuce kéndònnè ti Yiè nKuyie nkùù ti te kù do ti nti nnàkémè, kè ti tuǎkení Kadeesi-Bannea. ²⁰ Kè n di náké kè n dǎ: Ti tũðke Amǎriibe tǎrì ndi ti Yiè nKuyie nkùù ti te, kù ti duó ndi, ²¹ ntenè ketenkè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkè, ke bo di ìikè. Kǎtenè kè kè cǎuté kétieke ti Yiè nKuyie ndi yembè do tũ nkù me nyè. Di bá nyĩèkù kè di kǎmbùàti nduò.

²² Kè dí kǎtení m borè ke dǎ: Tí tǎ mbenitibè kè bèe kǎte kǎpaaté ketenkè kǎwètení kè ti náké ice ti dò nkéketé ì nè yehèkè ti dò nkéta yè. ²³ Kè m pènsìrì de kó tináahti kédèite di wuǎ mmieke onitì òmáà òmáà kè bèe wènnè benitibè tepíitè nè bèdébè kè m be tǎ. ²⁴ Kè bèe kété kédèke ditǎrì, kétuǎke Esikǎodi biriku kè kù paaté, ²⁵ kékǎũ de kó ketenkè kó yetebe kèntǎnì kè ti benke, kè ti náké ke dǎ: Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó ndi èi tu disààrì ndi. ²⁶ Kè di me nyí nyie nke bo kǎte, káyete ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di náké tì. ²⁷ Kè dí tuute kènnáá ndi touti mièke ke tú ti Yiè nKuyie nyí di dǎmu deè te kè kù di dènnenì Esibiti, ke bo di duó nhAmǎriibe kè bè di kuǎ. ²⁸ Di kǎntì de nyǎrike kè di dǎ: Ti kǎbe ti náké tì tii yǎrìkùnnè ti kǎntì, ti yóó tanné timáà ònti mièke?

Bè tu de kó benìtìbè kpeń̀nìmu ke deu, ke ti p̄ēēté. Kè tidadietì kè bo, kè be ekè deu iduotì ì yè fité kè ì deke kékáá ntiwetì. Kè tidadietì Anakiibe kè bo.

²⁹ De m̀nnì kè n di náké kè n d̀: Di k̀ntì bá nhau di bá mbè yĩ̀kù. ³⁰ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di bonèmu ke yóó bè kpannè di kpréí, kù kpannè m̀è botí Esibiti k̀be kè di dè yà nè di nu. ³¹ Di yàmu di móm̄m̄m̄be kuù di t̄m̄è dikpáà t̄d̄ontè miēke di ce kum̄u onìtì ò nt̄m̄è o bire, kè di m̀ ntù̀kennì die. ³² Nè m̄m̄me di m̄ nyí yie nti Yiè nKuyie nkùù di te ku kpeti. ³³ Kunku kùù do di ni dikpáà miēke ke di benkù di d̀ nkémbátírí d̀, ke ní ndi mí keyènkè kè di wúo nkuce kuyie m̀nnì ke ní ndò ndiwetiri ke di ni.

³⁴ Kè ti Yiè nKuyie nkeè di t̀̀t̄e ke náá ntì kè ku miēke yènní kè kùu béi nke d̀: Mí ndi Yiè nKuyie m̀ béim̄mu, ³⁵ kut̄nkù ȳiku kuu nk̀be kó dimàà, òm̄u báa yà ketensà̀kè n do béi nke d̀ n yóó duó nkè be yembè. ³⁶ Yefundee bire Kadebu weè m̀à yóó kè yà, wenwe nè o yaàbí, b̄m̄be n yóó duóm̄m̄ ketenkè ò ce nke paaté kè. Ke ȳ ò yiem̄m̄ ke t̄̀nne n ȳ mm̀u weti weti.

³⁷ D̄í do te kè ti Yiè nKuyie m̄miēke n yènní kè kù d̀ bá mí m̀ móm̄mū n yí tati de kó ketenkè, ³⁸ kè n kóo t̄ntì Sosuwee Nunni bire weè yóó kè ta, ke d̀, nh ò ȳé dik̄mb̀̀, kè weè yóó di tanné d̄indi Isidaȳeribe di tenkè, kè dí kè tieke. ³⁹ Di bí s̄m̄p̄ó di do ȳ mbè yóó túóké ì, ì ì ȳ m̄ȳei nnè mesàà, ì yóó ta de kó ketenkè. Ìnyi n yóó kè duóm̄m̄, kè ì kè tieke. ⁴⁰ D̄indi biē, w̄tenè kéwetinnè dikpáà t̄d̄ontè tipèntì kóo d̄am̄èrì.

⁴¹ De m̀nnì ndi di nàkémè ke d̀, di càke ti Yiè

nKuyie nku, di yóó báátímu, bá wè o kparìnentì kékòte ké bè dokénè, di Yiè nKuyie nkùù di te kù tì ndi nàké ke yē mmù. Kè dí báátí di kparìnentì ke bo deke ditāri, kè di yèmmè dò ndè í yóù di bo túótémè ketenkè. ⁴² Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dò: Náké be kè bè báá kòte kédò be dootitòbè, ke yé n yí bè bonèmè. Bè báá benné kékòte kè be dootitòbèe bè kùò. ⁴³ Kè n tì ndi náké bá di í nyie nke n kènté, kéyete ti Yiè nKuyie nkó dinùù, kékété nè di móm̄m̄m̄be kó dik̄m̄bùò kèndeètì ditāri ke bo bè dokénè. ⁴⁴ Kè Am̄riibe bèè maá de kó ditāri kè bè me nyènní ké di munné ice k̄m̄e, ké ndi beti Seii tārì ke kòutì kētuokenè Ɔdimaa èì. ⁴⁵ Di ke nkonní kékúónnè ti Yiè nKuyie, kè kù í nkèè di dabùò bá kù í ndake de kpeti. ⁴⁶ Mèmmè kè dí m̄bo Kadeesi kém̄onte mediè.

2

¹ De kó difōnkùò ndi ti itémè kékónté kētūnne dikpáà kó kuce kùù yìèné dām̄èrì tipèntì kou, ti Yiè nKuyie nti náké ke yē ndè ñdòmmè. Mèmmè kè ti nfirì Seii tārì ke dò yewe péu.

Isidayeeriibe itémè Kadeesi kèntò kētuokenè Adinò

² Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò: ³ Di firì di ntārì kè dè m̄ntemu, kéténè kubakù yóú bíkè. ⁴ Náké Isidayeeriibe ke tú. Bè itimu ke bo p̄ētè Seii tenkè be kòbe Esayuu yaábí tenkè m̄anku, bè yó mbè dému bè né d̄òd̄ meyoðmmè. ⁵ Bè báá bè dokénè, n yí yóó bè duó ndèmarè be tenkè mieke bá kè dè né mm̄annè tenaàcètè kó mep̄kùmè, ke yé n duómmè Esayuu nwe Seii tārì kó ketenkè kè weè yó nke te. ⁶ Bè yóó dontému Esayuu kòbe borè tidiiti bè yóó di tì nè menie mbè yóó yà mè. ⁷ Ke yé mí mbe

Yiè nKuyie m bè dòòmè mesàà mbe tōmmú mumou miēke, yebie nsipísìnàà ndi yíe mí mbe Yiè nKuyie m bè bonèmè fekrafè fie mmiēke, dèmarè í bè dònté.

⁸ Mēmme ti ìtémè ti kòbe Esayuu yaàbí bèè bo Seii tārì be borè kéréxēté kéréénnè kuce kùù yíe Edati nè Esiyonni-Kebee tenkè, kètūnne dikpáà tēdōntē Adaba kó kuce kùù yìènnè Mōabu. ⁹ Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dō: Dì báá do Mōabu kòbe mudoò di báá bè wēnté, n yí yóó di duó ndèmarè be tenkè miēke. Dōti yaàbí nyi n duómme Adi tenkè kè bè kè te.

¹⁰ Nè dimōnni Emiibe beè do dè bo, bè do tú kuwuo ndiekù kòbe mbe, benitidiēbè ke dōnnè Anakiibe. ¹¹ Bè do bè kōōnnè Emiibe mbe nè Defaiibe. Kè benitibè yēmmè ndò nhAnakiibe tu Defaiibe mbe, kè Mōabu kòbe mbè yu ke tú Emiibe. ¹² Ōriibe beè do bo Seii nè dimōnni, kè Esayuu yaàbí bè bèti ké bè kùò bēmou páíí kékari be tenkè. Isidayēeribe do me ndòò ketenkè ti Yiè nKuyie mbè duó nkè.

¹³ De mōnni ndi ti Yiè nKuyie nti nàkémè ke dō: Íténè kēsénté kukó nSedeki, kè tí kù sēnté. ¹⁴ Ti de nyitè Kadēesi-Bannea ké nyóó tuòke kukó nSededi ke bo sénté, kè dè ti túóté yebie nsipísitāāti nè yèni. Kè ti do iti Kadēesi-Bannea kè bèè dō nkéna kékote mudoò kè bēe kù bēmou kè ti mu nyí tūòke Sedikoo. Ti Yiè nKuyie ndo yē ndè yó ndōmmè. ¹⁵ Ti Yiè nKuyie nkuù do bè poté ku mómmōnku ké bè dèè páíí bá bè kòò mōu ténke í nkpaá be kó dikari.

¹⁶ Bèè dō nkéna kékote mudoò bè ku dìi mōnni bēmou kédeè, ¹⁷ kè ti Yiè nni mbéinnè ke dō: ¹⁸ Dì mmōnni di yóó séntému Mōabu tenkè kéta Adi kòke, ¹⁹ Amōniibe tenkè di báá bè do mudoò di báá bè

wènté n yí yóó di duó ndèmarè be tenkè mieke, n kè duó nDati yaàbí nyi, beè kè te.

²⁰ Defaiibe cie do nke nè dimònni beè do dè bo, kè Amòniibe bè yu ke tú Sānsumiibe, ²¹ bè do tú kuwuò ndiekù nku ke kpeñni ke deu ke dònne Anakiibe, kè Amòniibe tuakení kè ti Yiè nKuyie nduó nkè bèe bè bèti ké bè kùò páíí kékari be tenkè. ²² Kù do dòmè Esayuu yaàbí bèè do bo Seii, ke duó nkè bèe beti Ōriibe kékari be tenkè, ke kpaá kè dè bo nè yíenní. ²³ Afiibe beè do bo Kasaa èi nè de kó sihekésí, kè Kafutò èi kàbe bè do tú bè Kafutodiibe kè bèe kàtení ké bè kùò páíí kékari be tenkè.

²⁴ De kó difōnkùò kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dò: Íténè késénté kukó nhAdinò, n di duómmu Amòriibe kpààti Sionni Esibonni èi kou nè o tenkè. Donè we mudoò, ²⁵ kètúóté yíe nnè yewe yèè kpaaní ibotí imòu ìì bo ketenkè ìnkè kùmakù í yóó di dáátí. Bèè kó dimàà bo keè di kpéí kufōwaa nkuù yóó bè auté kè bè nkpeutí.

Isidayeribe fiètemè okpààti Sionni kó dikpààtiyuu

²⁶ Mèmmè kè tí mbo Kedemati kó dikpàà tedòntè kédèite benitibè kètò nhEsibonni èi kóo kpààti Sionni borè, kè bè bo ò nàké ke dò: Nè diwèi ndi ti kéroòmè. ²⁷ Ti dó kèna a tenkè nke kèpèēté, ti yó mbaké kuce maa ndi ti í yóó dauté kubakù yóu yoo kucanku. ²⁸ Ti yóó da donténèmu tidiiti ti yóó di tì nti ké da donténè menie nkéyà. Ti yóó na a tenkè maa ndi kèpèēté. ²⁹ Esayuu yaàbí ìì bo Seii tenkè nè Mòabiibe bèè bo Adi èi bè ti dòmè, ti dó késénté Suditèè nwe kékote ketenkè ti Yiè nKuyie nkuù ti te kù ti duó nkè. ³⁰ Esibonni kóo kpààti Sionni me nyí nyie nke bo ti pā kuce kè tí pèēté o tenkè, ti Yiè nKuyie nkuù do

kpénkùnne o to nè o yèmmè, kè dè bo yie nkè kùu bè ãnné ti n̄ou miεke dè mè ndòm̄mè yíε. ³¹ M̄m̄me ti Yiè n̄Kuyie nni nnàkémè ke d̄ò: N da duóm̄mu okpààti Sionni nè o tenkè. Do we mudòò k̄éfiete o tenkè. ³² K̄òo kpààti Sionni íténè o n̄itibè k̄é ti do Yaasi εì. ³³ K̄è ti Yiè n̄Kuyie nh̄ò ãnné ti n̄ou miεke, k̄è ti bè poté wenwe nè o n̄itibè, ³⁴ k̄éfiete be ekè yem̄ou k̄ékuo benitidaabè nè benitipòbè nè ibí, bá òm̄òu í nyenté bá òm̄áà. ³⁵ Iwũ̄s m̄áà ndi nè tinenti ti do éimè de kó dihei miεke, ³⁶ k̄étúóté Adowee, dihei dii bo kukó nh̄Adin̄o kó m̄epeém̄mè nè dihei teri dii bo Adin̄o biriku miεke, k̄ént̄o k̄étuakenè Kadaadi tenkè, dihei marì í mbo ti yĩ̄εke di. Ti Yiè n̄Kuyie nkuù do yè nti duó nyem̄ou. ³⁷ Am̄oniibe tenkè m̄áà ndi ti do í k̄áákémè nè kukó n̄Sab̄oki kó m̄epeém̄mè nè yet̄arè ãnkè kó yehékè nè yebòrè teyè ti Yiè n̄Kuyie ndo ti nàké ke d̄ò ti báá k̄ááké yè.

3

Bè fiètemè okpààti Ōku kó yehékè

¹ K̄è tí íté de borè k̄épf̄i nkuce k̄énk̄ori Basãã. M̄m̄me Ōku Basãã kóo kpààti íténímè nè o ã̄p̄òmbè bem̄ou k̄é ti do mudòò Etedei εì. ² K̄è ti Yiè n̄Kuyie nni nnáké ke d̄ò: A báá ò ȳ̄te, n we nda duóm̄mu wenwe nè o n̄itibè nè o εì. A yóó ò d̄òò a d̄òòm̄e m̄me Am̄riibe kpààti Sionni Esibonni εì kou. ³ M̄m̄me ti Yiè n̄Kuyie nkùù ti te kù ti duóm̄mè Ōku Basãã kóo kpààti nè o n̄itibè ke ti bè poté k̄ékuo bá òm̄òu í nyenté bá òm̄áà. ⁴ K̄è ti tieke o ekè yem̄ou, dimari í nkpaá k̄étú o kperi, de kó yehékè do bo yem̄ou sipísikuò ndi. Adik̄abu kó kutemp̄ē Basãã tenkè kem̄ou okpààti Ōku kpààtiyuu dim̄ou. ⁵ De kó yehékè

do tú yehékè dieyè nyè kè iduotí yè fité kè yebòrè kpetí ke páké imátideí. Ke né mbúúti yehékè péu iduotí í fité yè. ⁶ Kè tí yè pònte páíi kédéité ti do yímè Sionni Aməriibe kpààti kékuo benitidaabè nè benitipòbè nè ibí, ⁷ kérémmú iwũs nè dèè kó dimàà bo yehékè mieke.

Bè totímè Kadaadi tenkè

⁸ Mènmè ti fiètemè Aməriibe kpààtibè bedé kó yehékè kukó nSuditèè kó diyàà, kétúóté kutekù bè yu kù ke tú Adinò kéntò kétuòkenè Ediməw tārì. ⁹ Sidonni èi kəbe do yu Ediməw tārì ke tú Sidiyonni nwe, kè Aməriibe di yu ke tú Senii. ¹⁰ Kè tí fietè ditennì kó yehékè yeməu nè Kadaadi tempè nkuməu kpəye. Basāā oməu kéntò kétuòkenè Sadikaa èi nè Etedei èi, okpààti Ōku kó yehékè nyè. ¹¹ Ōku Basāā kóo kpààti weè do yenté òmàà ke kpaá fòu Defaiibe botí mieke, kòo dɔ̀ù ntú timátì kperi, kè di okùmè pènkù métìrì mènàà, kè di pèkùmè bo mbo métìrì mèdémè, kè di mbo Adaba Aməniibe eidiè.

¹² Mènmè kè ti fietè de kó ketenkè keməu, kétúóté Adowee kukó nhAdinò pèémmè, kéntò kétuòkenè Kadaadi tārì nè de kó yehékè dikéè, kè tí yè duó nDubenniibe nè Kadiibe, ¹³ kétúóté Kadaadi tenkè kèè kpaá nè Basāā kóo kpààti Ōku kó dikpààtiyuu diməu. Adikəbu kó kutempè nkuməu ké dè duó mManansee kó kuwə ndikéè kəbe, bè múnke de nyu ke tú Defaiibe tenkè. ¹⁴ Manansee birè Yaii weè do fiète Adikəbu tempè kuməu, kékote kédítè Kesuriibe nè Makatiibe be tenkè mánku, kényú de kó yehékè Basāā kpəye, o mómmuə nho kó diyètìrì ke dɔ̀ Yaii ekè, kè bè kpaá ke me nyè yu nè yíenní. ¹⁵ Kè n yè duó nKadaadi tenkè Makiidi yaàbí, Manansee

bire, ¹⁶ kẹtúóté Kadaadi èi kénto kẹtuṣkenè kukó nhAdinṣ kẹ n dè duó Dubenniibe nẹ Kadiiibe. Kẹ de kó kukó nni ntú be tenkẹ m̀anku kubakù c̀anku bíékè kénto kẹtuṣkenè kukó nSabṓki Amṓniibe tenkẹ m̀anku. ¹⁷ Kẹ kuù ntú Adaba nẹ Suditṣṣ dè m̀anke dè kénto kẹtuṣkenè Kinnedeti ke mme ndo nkẹtuṣkenè Adaba kóo dàméèrì kénto kẹtuṣkenè mukókúú nkóo dàméèrì pẹ́mmè nẹ Pisikaa t̀ari diyìe yìenì kẹ̀e bíékè.

¹⁸ De m̀nni ndi m̀ bẹ̀ nàkémè kẹ n d̀: Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duóm̀mu de kó ketenkè. Díndi bẹ̀ kó dimàà tu behã̀p̀mbè di d̀ nkẹtúóté tikp̀r̀inenti nti keniitè di kṓbe Isidayeribe tṓbè, kẹ dí sénté kukó nSuditṣṣ. ¹⁹ Di pobè nẹ di bí nẹ di wũṣ deè yó nkpaá yehékè n di duó nyè mièke, n ýmu di wũṣ sũmè. ²⁰ Kẹ díndii kṓte kẹteennè di kṓbe, kẹmbaanè ti Yiè nKuyie nkùù di te bo bẹ duóm̀mè be kó yehékè kukó nSuditṣṣ yáà, diyìe taà kẹ, kẹ bẹ kànnè kẹ bẹ om̀p̀nnè, kù di ýmè. De m̀nni kẹ di né wētenì bá wè o èi nh ò duó ndi.

²¹ De m̀nni ndi n nàkémè Sosuwee kẹ n d̀: A yàmu nẹ a nuṣ nti Yiè nKuyie nkùù di te kù d̀d̀mè Amṓriibe kpààtìbè biè mbedé, kù yóó me ndṓ yekpààtìyṓ yemṓu a yóó sénté kukó nkéta yèè mièke. ²² Di báá bẹ̀ ỳte ti Yiè nKuyie nkùù di te kuù yóó kpa ndi kpéi.

M̀yiisi kuṓnnèmè Kuyie

²³ Dende n kuṓnnèmè ti Yiè nKuyie nké kù sautenè ke d̀: ²⁴ Áú! N Yiè nKuyie nfṣṣ keté a bo benkemè mí nha kóo t̀nti a wērímu nẹ a kpeti. Kéĩnkè nẹ ketenkè duóm̀mè òmṓu í bo ke da d̀nnè wèè na ke d̀ò a dṓri dè. ²⁵ N Yiè nKuyie, yóu kẹ n sénté kukó nSuditṣṣ kẹyà ketensààkè nẹ yetā̀rè sà̀yè, yèè kẹ bo, nẹ Dimaa

kó ditāsààrì. ²⁶ Dîi kpéi nke ti Yiè nKuyie mmieke do m peikemè bá kù í nkèè n kù kuónnè diì dabònnì, ké n náké ke dò: Dè sànnèmu memme, ténke bá m béinnè de kó tináaàntì. ²⁷ Deke Pisikaa tãrì yómmè kéwénté diyìè taà kè, nè di yìèní kè, nè kubakù youú nè kucãnku diyìè yìèní kèè bíékè, kéwénté ké dè yà nè a nuò, a né í senti kukó nSuditèè a mè nwùò nkù. ²⁸ Duó nyitié nSosuwee, yáukunne o kãntì, yíé we dikãmbùò, weè yóó bè niité ké bè tanné ketenkè a mè nwùò nkè.

²⁹ Memme kè tí mbo Bèti-Peòò biriku ìkè.

4

Mòyiisi yèmmè Isidayeribe ntũ nKuyie nkuó

¹ Kè Mòyiisii yíé kébéi nke dò: Díndi Isidayeribe kénténè ti Yiè nKuyie nkuó nè kù di tiè ntì, kéndòòrì dè yèmmè, kè dèe yie nkè dí nfòu kéta ketenkè ti Yiè nKuyie ndi yembè do tũ nkù di duó nkè kè di bo tieke. ² M mè ndi duó nyì tié ndi báá yaate ìmàì i mieke, di me mbáá yíé ìmàì. Di mpí nti Yiè nKuyie ntannò yemou kényíé nyè yè mmù, n yè ndí duó nkè yè dòmmè. ³ Di yàmu nè di nuò nti Yiè nKuyie ndòò dè Baadi-Peòò. Bèè kó dimàà do tũnne dibòò Baadi, di Yiè nKuyie nkùu di te, kù do bè kùomu bəmou páíí. ⁴ Díndi bèè do dòòrì ti Yiè nKuyie nkùu di te kù dó dè, dîi mè nkpaá fòu yíé.

⁵ N Yiè nKuyie nni nnákému ku kuó nè ku tannò kè ñ dè ndi tũo, kè dè bo yie nkè di ta diì mònnì ketenkè ti Yiè nKuyie ndi duó nkè, di ndòòrì dè yèmmè. ⁶ Mpínnè Kuyie nkuó nè ku tannò ke dòòrì dè yèmmè. Memme di bo ntúmè bèè màke meyèmmè ke ciì ibotí tèi ìkè. Kè bèe keè di náámmè Kuyie

nkuó nè ku tannò kényí: Kuwuò ndiekù kàbe biè ntu bèè màke bèmbe meyèmmè ke ciì. ⁷ Kuwuò ndiekù ònku bo kè Kuyie mbè tókénè, ti Yiè nKuyie nti tókénè mèè botì? Bá kè ti kù kuónnè dī mōnnī kù ò̃ keèmu. ⁸ Yàà kuwuò ndiekù ònku bo ke màke ikuó nè yetannò dèè tu timóm̃m̃nti ke dōnnè m mè ndi duó nyì kuó nè yèè tannò yíe?

M̃ỹisi nàkémè Isidayeeriḃe Kuyie mbè benkemè kumáà Odebu t̃ari ìnkè

⁹ De mōnnī ndi ti Yiè nKuyie nni nnàkémè ke dō: Di né dō nkédò meyòmmè mme kényé dimáà kpéí, di báá yè n di nuò nyà dè kpéí, di báá yóu kè dèe yè di yèmmè mièke nè di bo mbomè. Dí dè nàké di bí nè di yaàbíó. ¹⁰ Dentenní di do cómmú dī mōnnī dit̃ari Odebu di Yiè nKuyie nkùù di te ku ìkè, kù do n nàkém̃u ke dō: Tíí n ñt̃ibè n dó ké bè béinnèmu kè dèe yie nkè bè nni ndé s̃áà nè bè bo mbomè, kètuò n kuó be bí. ¹¹ Kè n di nàké kè di tínnī kéñcóm̃mú dit̃ari p̃eri kè di c̃ú mmuh̃áà nkè mù dèkù kèìnkè. Kè dibìnnī nè yewetisùò ke dè dàátí. ¹² Kè ti Yiè nKuyie nni ndi náánnè kè ku tammè yìenī muh̃áà mmièke kè di nyo ku tammè máà bá di í yà ku ìkè. ¹³ Kè kù di benke ku taummè kèw̃ari ku tannò tepítè titápíètì tìdè ìnkè, ke yè ndí nyè tū nke d̃ori yè yè mmù. ¹⁴ De mōnnī ndi ti Yiè nKuyie nni nnàkémè ke dō: N dí tié nku kuó nè ku tannò kè di ndè tū nke d̃ori dè yèmmè ketenkè kù dī duó nkè mièke.

Kuyie ncaummè Isidayeeriḃe mub̃oféù kpéí

¹⁵ Di báá yè nti Yiè nKuyie ndo di náánnè dī yie dit̃ari Odebu kè di yo ku tammè muh̃áà mmièke, di do í yà ku ìkè. ¹⁶ Ndakenè mesàà! Di báá yie

nkédòò sitenkaanì ké sì dònneṅè benitidaabè yoo benitipòbè kè dò: Kuyie me ndò. ¹⁷ Yoo dí sì dònneṅè feǎfè mafè, yoo kuwanwankù makù, yoo tenòtè, ¹⁸ yoo debambaànnè marè, yoo siyĩ. ¹⁹ Di báá bóúté keĩnkè káyà diyìè nè otànkù yoo siwãã, dèè kó dimàà bo keĩnkè, kè dèe yṹó ndi yèmmè, kè dí nínkú ké dè bàántè. Ti Yiè nKuyie ndè yóunè ibotí tɛi nyi. ²⁰ Díndi bie ti Yiè nKuyie ndi dènnení Esibiti muhãã mmièke kè di bo ntú ku kàbe mbe di mè ndòmmè yíe.

²¹ Díi te kè ti Yiè nKuyie mmièke m peike kè kù béi nke tú nyí senti kukó nSuditèè, m me n yí tati ketensààkè kù di duó nkè kè di bo kè tieke. ²² N yóó kú di nhèi mièke nke n yí senti kukó nSuditèè, kè díndi yóó kù sènté kétieke ketensààkè. ²³ Dòònhè meyoðmmè ke báá yè nti Yiè nKuyie ndi dòònhè mèè taummè. Di báá dòò tetenkaanitè yoo dèmarè, ti Yiè nKuyie ndè yetému. ²⁴ Ti Yiè nKuyie ntú muhãã mmu ke tuò, kù dó kuù máà ndi te.

²⁵ Kè di kàri diì mònni ketenkè ti Yiè nKuyie ndi duó nkè ke mònte ke pié ibí, nè di yaábíó kè di do meyei mmièke, ke dòò sitenkaanì ke sì donnèṅè dèmarè, kè dè dò ndi yete ke dòò di Yiè nKuyie nyí dó dè kè dè kù yonke. ²⁶ Keĩnkè nè ketenkè dè wùómmu ntì ndi nàkémè yíe, kè di mè dòò, di yóó kúmu mecãã. Di bá nfòu kèmmònte ketenkè di senti Suditèè ke bo ta kè. Ti Yiè nKuyie mbo di kuò páíí! ²⁷ Di bo nkpaá sám̀pó kè ti Yiè nKuyie ndi cíe nkè dí taá ibotí tɛi mièke. ²⁸ De mònni kè dí nínkú kébántè sitenkaanì benitibè cíéké sì idéi nè yetàrè bá sì í wúó sì í m̀ake yeto ke ãã keè, sì me nhãã í ndi, sì ãã í nkèè kunóú. ²⁹ Di yó nke mbo kéwammú ti Yiè nKuyie, ké kù yà kè nsà kè di kù wammú nè di yèmmè memou nè

di wēríímú mumou. ³⁰ N di náké tìi kó dimàà bo di tuakení dìi m̀nni, k̀e dí ta meyeñcaarimè mièke de m̀nni di bo wēte k̀etũnne di Yìè nKuyie nkéyie nkù yē mmù. ³¹ Ke yé ti Yìè nKuyie ndi kuðmmè mesémmè ke di d́, k̀ù í yóó di b̀ntóo, k̀ù í yóó di kuə ke di deè, k̀ù í yóó ỳe mmetaummè k̀ù d̀ð̀nèmmè di yembè ke ìkú me ìnkè.

Kuyie ntāātémè Isidayeribe ke b̀e d̀ð̀ mesàà

³² Bekenè k̀e b̀e di náké! Nè ti Yìè nKuyie nd̀ð̀mmè onitì ketenkè ìnkè, keìnkè nè ketenkè d̀e m̀e nduómè d̀emarè d̀ð̀ diyèè marì ke m̀annè diennàà? Om̀ou mu nkèè tii m̀botí diyèè maràà? ³³ Kuwuə mmakù k̀əbe bo nkeè Kuyie ntammè muhãã mmieke di m̀e mmè k̀èè mèè botí ke kpaá ke f̀ouà? ³⁴ Di mu nyà dibəð marì d̀ð̀mmè tidietì nè mebenkùmè ke ãnnè kukõmb̀odoróo ke d̀enne kubotí makù kutekù mièke, ti Yìè nKuyie nkùù di te k̀ù m̀e nd̀ð̀mmè Esibiti ke m̀a mediè nke di d̀enneníà? ³⁵ Dímbè k̀ù benkemè dende kó dimàà, k̀e d̀e bo yie nkè di banté ke d̀o nti Yìè nKuyie nkuù máà tu Kuyie nkè kutekù makù í bo. ³⁶ Keìnkè nke k̀ù di béinnènnímè ke bo di tié. Nke di benke muhãã ndiemù ketenkè k̀e di keè ku tammè mu mièke. ³⁷ Kù do d́ mèè kpéi ndi yembè deè do te k̀e k̀ù di tãáté díndi be yaábí, ke di d̀ennení Esibiti nè ku kó muwēríímú, ³⁸ ke b̀eti iwuwə ndièyì di ìkè ìi deu ke di p̀èété, ke kpeñni ke di p̀èété ke bo di kanne be èi k̀e dí d̀i tieke, d̀e m̀e nd̀ð̀mmè yíe. ³⁹ Yíéténè ti yíe, ãnnénè ti di yèmmè mièke, ti Yìè nKuyie nkuù tu Kuyie nkeìnkè nè ketenkè duómè, ku kó difõnkúò kutekù makù í bo. ⁴⁰ Mpñnnè ku kuó nè ku tannò n di duó ndè yíe nkè d̀eè yie nkè di mbo k̀e d̀e di naati díndi nè di bí, k̀e di f̀õmmuu m̀ante

ketenké ti Yiè nKuyie ndi duó nkè kè dì bo nkè te sáà ke miéke.

Disòrì kó yehékè

⁴¹ Mémme kè Mòyiisii tãáté yehékè yètããti kukó nSuditèè kó diyáà diyìè yìèni kèè bíékè. ⁴² Kè de kó yehékè bo ntú disòrì kpéye. Kè dè dò ndè kpeténè òmòu kòò kùò otòu, bè me ndo í màke tìmatì, de yìè ncoké kéta de kó yehékè kó òimari miéke kédèéte o fòmmu. ⁴³ Kè Dubenniibe nte Besèe èi dìi bo dikpáà ditennì ìnkè, kè Kadiibe nte Damòti Kadaadi tempè nkè Manansee te Kodanni Basãa tempè.

MÒYIISI NÀKÈ TÌ MÈDÈRÍMÈ KUKÓ NSUDITÈÈ YÁÀ

⁴⁴ Nte Mòyiisi do duó nyìi kuó Isidayeeribe. ⁴⁵ Ò do bè nàkému ti Yiè nKuyie nkuó nè ku tannò nè ku tié, ò do tì mbè nàké bè yènnì dìi mònni ndi Esibiti. ⁴⁶ Dè do sá mbè bo kukó nSuditèè kó diyáà ndi Bèti-Peòò biriku ùkè Amòriibe kpààti Sionni tenké. Sionni do bo Esibonni nwe Mòyiisi nè Isidayeeribe kè bèe ò pònte bè yènnì dìi mònni Esibiti, ⁴⁷ kètieke o tenké ke múnkèe fietenè Òku Basãa kóo kpààti kàke, Amòriibe kpààtibè bedé bèè do bo kukó nSuditèè diyáà diyìè yìèni kèè bíékè. ⁴⁸ Kè be tenké tùóté Adowee èi kukó nhAdinò péèmmè kéntò kètúàkenè Siyonni tãrì bè tu dì Edimòò, ⁴⁹ Kè kùu kòte kédíté tedònté Adaba kó dikpáà kéntò késénté kukó nSuditèè, diyìè yìèni kèè bíékè, kéntò kètúàkenè dàméèrì mukókúó nkou nè Pisikaa tãrì pèri.

5

Kuyie ntannò tẹpítè
(Wénté Mudennimù 20:1-17)

¹ Kẹ Mọ̀yisii tí nyIsidayεεribe bεmou kẹ̀ bẹ̀ nàkẹ̀ ke dọ̀: Díndi Isidayεεribe kẹ́nténè Kuyie kuó nẹ̀ ku tié n di náá ndẹ̀ yíe nkẹ̀ dẹ̀ ǎnné di yemmè miεke kéndǎori dẹ̀ yě mmè. ² Ti Yiè nKuyie nti dǎ̀d̀nèmu metaummè Odebu tǎri. ³ Dẹ̀ í tú nẹ̀ ti yembè mbe ti Yiè nKuyie ndǎ̀d̀nèmè de kó metaummè, nẹ̀ tímbe bẹ̀ bo diε nyíe nke kraá fòu. ⁴ Ti Yiè nKuyie ndo di wetínnému ditǎri Odebu ñnkẹ̀ kẹ̀ di béinnènni muháá mmiεke, ⁵ De mǎnni kẹ̀ n còmúmú díndi nẹ̀ ti Yiè nKuyie ndi cuokẹ̀ kẹ̀ kù n nǎ́nnè kẹ̀ n di náá nke yé di do í dǎátímè muháá nkédekoo ditǎri ñnkẹ̀. Kẹ̀ ti Yiè nKuyie mbéi nke dọ̀:

⁶ Fǎ́ nhonìti mí nha Yiè nKuyie mmí da te kẹ̀ mí da dènnení Esibiti dihei a do tú di kudaaku,

⁷ Kuyie ntekù makù í bo a dọ̀ nkéntũ nkù kẹ̀ dẹ̀ í tú mí.

⁸ A báá dǎ̀ tetenkaanitè kédonnènè dẹ̀ bo keñnkè miεke yoo ketenkè ñnkẹ̀, yoo menie mmiεke kperε.

⁹ A báá nínkú de ìkẹ̀ kẹ̀ dẹ̀ bǎntè, mí tu Kuyie nkẹ̀ mí máà da te, ke yóó kpetínnè wèè yete n kpeti nẹ̀ o yaàbí nẹ̀ i kó ibi nẹ̀ i kó iyaàbí, ¹⁰ kéndǎori mesàà nwèè n dó ke yíe n kpeti, nẹ̀ o yaàbíyúóó.

¹¹ A báá yú mí nha Yiè nKuyie n yètiri sǎntike, ke yé n yí yóó yóumè wèè yu n yètiri detetirè.

¹² A nyé teomputè kó diyie kpeí nkẹ̀ di ncáá nke tú n kperi, mí nha Yiè nKuyie n da nàkẹ̀ ke yé ndẹ̀ ndòmme. ¹³ A níí pĩ nha tǎmmú mumou yewe yekuó miεke. ¹⁴ Diyiénni tu mí nha Yiè nKuyie nkperi ndi. A níí báá pĩ mmutǎmmú mamù de yiè, bá

a birɛ denitidaarɛ yoo denitipòbire bá a kóo tǎnti onitipòkù yoo onitidòù bá a nààfè yoo a sǎmmarímú yoo a wũɔ tei, yoo opòò wèè bo a cǐtètè, bɛmɔu bɛɛ om̀pè de yiè a ompumè. ¹⁵ A nyé ke dò nha mómmuɔ nha do bo Esibiti nwe ke tú kudaakù, mí nha Yiè nKuyie nkè m benke n wɛrímú ke da dènnení nè n kó muwɛrímú. Dèè te kè n tu a nhom̀pu tɛom̀pùtè yiè.

¹⁶ A ndé a cice nè a yɔ. Mí nha Yiè nKuyie n tì n da nàkémè kè dèe yie nkàa fòmму okè ketenkè n da duó nkè mièke, kàa mbo kè dè da naati.

¹⁷ A báá kuɔ onitì.

¹⁸ A báá duónè wèè í tú a pokù yoo wèè í tú a dɔ̀.

¹⁹ A báá yúúkú.

²⁰ A báá souté kécaàrè otà̀u yètìrì.

²¹ A báá yaa nhotà̀u pokù, yoo o cǐtètè, yoo o paɔ, nyoo o kóo tǎnti onitipòkù yoo onitidòù yoo o nààfè yoo o sǎmmarímú, dèè kó dimàà cénke tú o kpɛɛɛ.

²² Ti nnáàntì, ti Yiè nKuyie nkuù do tì ndi nàké di do tǐkú dìì m̀nnì ditā̀rì Odɛbu ìnkè. Kù do náánnè metankperímè mme ditā̀rì ìnkè, muhǎá ncuokè, kè kuyukú fĩ nnè yewetisùò, kù í yìé tìmatì. Kù ti nwā̀rì titápìètì ìnkè ké n duó nkè ntì ndi nàké.

M̀yìisi do náámmè Kuyie nkpeti Isidayɛɛribe

²³ Di kèè dìì m̀nnì de kó metammè kè mè yìèní ditā̀rì ìnkè dibìnnì mièke, kè ditā̀rì còú mmuhǎá, bèè baké di naàm̀untì nè bɛhɛikènkótìbè kè dí kɔ̀tení m borè. ²⁴ Ke dò: Ti Yiè nKuyie nti benkemu ku kpeti nè kù dɛumè, ke ti béinnènnì muhǎá mmièke, kè ti kèè ku tammè yíe nti yàmu ke dò nti Yiè nKuyie mbo na kèbéinnè onitì kè wè nkpaá fò̀. ²⁵ Ba nkpeí

n̄te k̄e ti bo yóu k̄e muhãã ndiemù ti c̄óuté k̄e ti kú? K̄e ti s̄oké ke yo de kó metammè muhãã ndiemù yóo ti c̄óutému k̄e ti kú. ²⁶ Onit̄i m̄òu mu nyí k̄èè ti k̄èèmè Kuyie ntammè kù ò béinnèmmè muhãã mmieke ke kpaá fòu. ²⁷ F̄s̄ mM̄oyiisi, f̄s̄ò máà níí yóo k̄ote k̄e ti Yiè nKuyie nda náké k̄àa w̄etení k̄é tí náké kù ȳe mmù, ti yóo yiemmu k̄é tí d̄ò. ²⁸ Mem̄me k̄e ti Yiè nKuyie nkeè di náá nt̄i k̄é n náké ke d̄ò: N k̄èèmu ben̄it̄ibè bemb̄e da náá nt̄i, tí wennimu. ²⁹ K̄e b̄è do n yie nk̄émm̄ake de kó m̄eyèmmè botí s̄áà, k̄é nni ndé ke d̄òri n tannò ȳe mmù d̄è na nwennimu, k̄e b̄è d̄òri mem̄me b̄è bo mbo k̄e d̄è b̄è naati bemb̄e n̄è b̄e yaáb̄io s̄áà. ³⁰ K̄ote k̄é b̄è náké ke d̄ò: K̄onn̄è di c̄éí. ³¹ K̄e f̄s̄ nni nkpaá die m borè k̄e n da náké n tannò yem̄ou n̄è n kuó n̄è n tié k̄àa d̄è mb̄è náké dem̄ou k̄e b̄è nd̄òri d̄è ȳe mmù ketenk̄e m b̄è duó nk̄e k̄e b̄è bo k̄e tieke ke mieke.

³² Nȳèn̄è t̄ũnk̄é k̄énd̄òri ti Yiè nKuyie ndi t̄ũ nkù ȳe ndi nd̄òri d̄è dem̄ou, di báá dauté kuc̄ànku yoo kuyou. ³³ Dí nt̄ũ nkuce ti Yiè nKuyie ndi t̄ũ nkù di benke kù mes̄àa, k̄e d̄èe yie nk̄e dí nf̄òu k̄embo dihei kù di duó ndi k̄e d̄è naati, k̄e di f̄õmmuu m̄onte.

6

Ikuó im̄ou kó dik̄ũnni

¹ Nten̄è ti Yiè nKuyie nni nduó nȳèè tannò n̄è ì tié nke ȳe n d̄è ndi tié, k̄e d̄èe yie nk̄e di ta diì m̄ann̄i dihei kù ȳe nkù yóo di duó ndi k̄e di tieke, dí nd̄òri d̄è ȳe mmù. ² Mem̄me di bo ndém̄è ti Yiè nKuyie ndi f̄õmmu mum̄ou mieke, k̄ént̄ũ nku tannò yem̄ou n̄è ku kuó n di tié nd̄è d̄índi n̄è di bí n̄è di yaáb̄io k̄e d̄èe yie nk̄e di f̄õmmuu ok̄e. ³ D̄índi Isidaȳeerībe

kénténè, kéndake kéndɔɔri ku kuó yě mmù, kè di dɔɔri memme di bo mbo kè dè di naati kè dí sũ nketenkè ti Yiè nKuyie ndi duó nkè, menaamiè nnè mecekùò ndè pũ nkè. Ti Yiè nKuyie ndi yembè do tũ nku kù tu dìi mɔnni:

⁴ Kénténè díndi Isidayεεribe ti Yiè nKuyie nkùù tu kutenkù kumɔu yiè: ⁵ Onìtì fǒ, a ndó a Yiè nKuyie nnè a yèmmè memɔu nè a wěnni dimɔu nè a wěrimú mumɔu. ⁶ Kuyie ntannò n di tiè nyè yíe ndí yè ànné di yèmmè mieke. ⁷ Dí ntì tiè ndi bí di borè tecǐtè nè di borè kupòòkù di yóó duó dìi mɔnni nè di ènte dìi mɔnni. ⁸ Dí ntì ù di nou tenεite kōme, ké ntì ìrí bè ò nyírímè kuítùòkù, ⁹ ké tì wàri di cǐ kó yesānkè nè yebòrè.

Isidayεεribe í dò nkéyè mbε Yiè nKuyie

¹⁰ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù bo di tanné dìi mɔnni kù do nàké di yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakɔbu kéikú ke dò kù yóó bè duó nkèè tenkè nè yèè ekè sààyè di í maá yè, ¹¹ sicǐ borè ke píéké desààrè demɔu botí, dũ me nyí dè ànné, sibií borè dũ me nyí sì keú, detie mbè tu dè fínyĩ nè bè tu dè odifíè dè borè dũ me nyí dè fíikú, ¹² ke yóó sǐnté kényo ndi dómè. Dí ndake ke báá yè nti Yiè nKuyie nkùù di dènnení Esibiti mieke di do tú kè tidaati ku kpéí. ¹³ Di yóó nku ndé ké nku mbáá nkumáà, di ní yóó parikè nè kuù kó diyètìrì. ¹⁴ Di báá tũnne ibotí tèi ì di fité ì tũ nyèè bókè. ¹⁵ Ti Yiè nKuyie mbomu di cuokè kù dó kuù máà ndi te, dí ndake ke báá kù wěnté kè ku mieke dí yè kè kùu di kuò páíi ketenkè di bo kèè ìnkè. ¹⁶ Di báá yááké ti Yiè nKuyie ndi do kù

yàákémè di do bo dìi m̀nǹǹi Masa * Bè bo dìi m̀nǹǹi ndi dikpàà mieke kè meniè nde mbè d̀nté kè Kuyie nduó nkè M̀ỳiisii poté dipèr̀i kè meniè nyenǹi, kè ifei bè p̀i, mbè do ỳèk̀ù m̀èè kpéi. (Mudennimù 17:7, Ikuó kóntímù 6:16, 9:22, Yēsāā 95:8-9). ¹⁷ Dí ndake ḱntũ nti Ỳè nKuyie nkùù di te ku kó yetannò nè ku tié nnè ku kuó kù di duó ndè. ¹⁸ Dí ndəari dèè síé ti Ỳè nKuyie ndó dè, kè dèe yie nkè dí mbo kè dè di naati, ketensààkè ti Ỳè nKuyie ndo béi nkéikú ke d̀ò kù yóó duó nkè di yembè, ¹⁹ ḱb́i nke d̀ò kuù yóó beti di dootitòbè.

²⁰ Kè di bí naa di beke ke ỳi: Ba nte kè ti Ỳè nKuyie ndi duó ku tannò nè ku kuó nè ku tié? ²¹ Dí ì nàké ke d̀ò: Ti do bo Esibiti nwe ke tú Esibiti kóo kpààti kó tidaati kè ti Ỳè nKuyie nti dènnení nè ku kó muwèrímù. ²² Ti Ỳè nKuyie ndo d̀ò tidiet̀i kperè nde nè mebennkùmè diemè kécaàrè Esibiti kòbe nè be kóo kpààti nè o c̀ètè kòbe, ²³ ké ti denne ke ti t̀ǹi die nketenkè kù do béi nkéikú ke d̀ò kù yóó duó nkè ti yembè. ²⁴ M̀m̀me ti Ỳè nKuyie nti nàkémè ke d̀ò, tí ndəari ku kuó yèmmè, ké nkù dé kè dèe yie nkè tí mbo kè dè ti naati, ke d̀ò nti m̀è nf̀òù kè dè ti d̀ommè yie. ²⁵ Kè ti duó nti yèmmè ke tũ nti Ỳè nKuyie ntannò nè ku kuó dè yèmmè, m̀m̀me ku yèmmè bo nti naatinèmè.

7

Isidayeribe c̀ámmè ke tú Kuyie nkòbe

¹ Kè M̀ỳiisii béi nke d̀ò: Kè ti Ỳè nKuyie nkùù di te di tannè dìi m̀nǹǹi ketenkè di yóó tieke kè ke b̀eti ibotí ì di s̀ǹè, ì tu Itiibe nè Kidikasiibe nè Am̀riibe

* **6:16** Masa: De kó diyètiri tú meyààmè mme nè mebennímè.

nè Kannahã kàbe nè Pedisiibe nè Efibe nè Sebusiibe. Ibotí inyi iyiekè ì di sūnè ke di kpeñnìnè. ² Kè ti Yiè nKuyie mbè ndi duó dī m̀nnì kè di bè na, dí bè kùò bəm̀ou páí ke báá súó nhòm̀ou, di báá bè d̀̀nè metaummè, di báá bè kuó mmesém̀mè. ³ Nè de kó ibotí kàbe di bá mpuokú, di báá duó ndi kóo sapàà mm̀ou be kóo dapàà nkè wèe puoke, di me mbáá túóté be kóo sapàà mm̀ou kéduó ndi kóo dapàà nkè wèe puoke. ⁴ Kè di d̀̀ mem̀mè bè yóó déttinne di bí nyi Kuyie nkó kuce, kènte kè bèe fié iwṹ yebàkè, kè ti Yiè nKuyie mmiekèe di yè, kè kù di kuò bá dè báá ɔ̀te. ⁵ Nte di dò nkè bè d̀̀mè. Dí può mbe wũ̀stòrè, kébókè be b̀̀tárè, kéu be b̀̀ Asedaa kó itedéi, kécóu mbe b̀̀kè. ⁶ Di cáámmu ke tú ti Yiè nKuyie nkàbe, ti Yiè nKuyie ntááté dímbè ibotí t̀i mièke, kè di bo ntú ku kàbe kù dó bè, ketenkè kem̀ou duómè.

Kuyie mp̄immè kù do d̀̀nnè dī ǹ̀

⁷ Kè ti Yiè nKuyie ndi taunnè kumàà ke di t̀̀tè, dè í tú di sū m̀è kpéi. Dī pètinke tú kubotí sàm̀pókù ibotí t̀i im̀ou mièke. ⁸ Kù né di d̀̀mu deè kpéi nte, nè kù d̀̀mè kémp̄i ndiǹ̀ kù do d̀̀nnè dī di yembè kébéi nkéikú, deè te kè kù benke ku w̄rímú ke di dènnè tidaatì mièke, ke di deeté Esibiti kóo kpà̀tì ǹou mièke.

⁹ Di tũ mbanté ke dò ndi Yiè nKuyie nkù̀ di te kuù tu Kuyie ke d̀̀ri kù béi ntì kémp̄i mmetaummè kù di d̀̀nè mè ke d̀̀ri mesàà mbèè kù dó, ke p̄i nku tannò nè be yaàbíyúóó. ¹⁰ Ke ɔ̀ yṹ nwèe yete ku kpeti o to, bá dè báá ɔ̀te, wèè í kù dó dè ɔ̀ í ntù̀ke t̀p̄nk̀ntè kè wèe yà o yetímè kó tiyeti. ¹¹ Mp̄innè tũnké Kuyie ntannò nè ku kuó nè ku tié, n di duó ndè yíe nkénd̀̀ri dè yè mm̀.

12 Kè di kemmu ku tié nke ì pĩ nke dɔ̀rì ì yěmmè. Mèmmè di Yiè nKuyie nkùù di te kù bo mpĩmmè kù di dɔ̀nè mèè taummè ké ndi dɔ̀rì mesàà kù do béinnè di yembè ke ìkú ke dò kù yóó mbè dɔ̀rì mè. 13 Kù bo ndi dó ke di dɔ̀rì mesàà nkè dí sũũ, kè kù di duś nkupéitoo, kéduś nkè di paà nni mpéí, kè tidiitì mbo, kè fínyĩ kó detie nnè odífíè kó detie kè dè mpéí, kè di wũṣ mpéí inààke nè ipe nè sibó di tenkè Kuyie ndo béi nkéìkú ke dò kù yóó duś nkèè tenkè di yembè ke mièke. 14 Kù bo dɔ̀ di kó kubotí mesàà nkè dèè pèètè ibotí tèì. Di mièke onitidù mɔ̀u bá mbo wèè bo yĩèke ò bo pónnèmmè, tēhāũntē mē mbá mbo. Di wũṣ mièke fēmáfè báá āũ. 15 Ti Yiè nKuyie mbo kei mmuməmmú muməu di borè kù báá di bənté mməmmú yeyimu kù do bənté mù Esibiti kəbe di yé mùù kpéí, kù bo mù bənté bèè kó dimàà di ní mbe ìnkè.

16 Ti Yiè nKuyie nyóó duśmmu kè dí na ibotí tèì kəbe, dí bè kùə dí báá kuś nhòməù mesémmè, di me mbáá fíè iwũṣ be bəkè. Kè di dɔ̀ mēmmē yè bo naá ndi kpéí ndidũntàrì ke di bə.

Kuyie nkānkémè bèè tu ku kəbe

17 Kè dè yèmmè di bo yĩ nè di yèmmè mièke de kó ibotí me nti sũnèmmè ti bo yĩme kéfietē be tenkè? 18 Di báá bè yəte, dí dentení ti Yiè nKuyie nkùù di te kù do dɔ̀mè Esibiti kóo kpààtì nè o kəbe bəməu. 19 Di yàmu ti Yiè nKuyie nkùù di te kù do bè yàákémè nè kù dɔ̀ tì diētì nè mèè benkùmè kó dimàà, ke di dènne nè muwērímú Esibiti, kù yóó me nyĩ iwuo ndi mè ndé ì. 20 Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó nii nyecānkèdèèsùd nyē di ìkè kè yè mbetì bèè yenté yenté ke wanti kəsari. 21 Di bá mbè dé ti Yiè nKuyie

nkùù di te kù di bonèmu, kù kpeń̀nìmu ke dùò tikǎmbù̀tì. ²² De kó iwuǎ ndi yóó nyì kǎù sǎmpó sǎmpó nwe ké ì dèè. Di báá na ké ì kùǎ dimònnì dimáà, kè mèè ðàke ðepĩmpĩnnè bo sũũ ndi tenkè ké di cááké. ²³ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di duómmu ðe kó iwuǎ kè di ì bèti kè kufǒwáá ndiekùu ì auté kè dí ì kùǎ imǎu. ²⁴ Kù yóó ànnèmu ì kó bekpààtìbè di nǎu mieke kè dí bè kùǎ kè be yètèe kpánné kutenkù mieke. Be kóò mǎu í yóó dáátí kécómmú di ìikè di yóó bè kùǎmu páíí ké bè dèè. ²⁵ Dí cǎu mbe bǎatenkaanì, di báá túóté bè sì ðàrì tìlì máti péítì nè mèè sǎǎ, di báá ðè túóté kétieke, ðè í yóó di ðǎò mesàà, ti Yiè nKuyie nkùù di te kù ðè wùò nyisǎke nyi. ²⁶ Di báá tanné ðe kó sibǎatenkaanì di cǎi mieke, di mǎmmǎmbe di yàà bo sì naánnè kè bè di kuǎ, bè yóó sì pùǎ mmèè botí. Dí nsi wùò nyisǎke kperè ðèè ðò nképuǎ.

8

Kuyie ntiémme Isidayeribe dikpàà tedǎntè mieke

¹ Dí mpĩ nyetannò m mè ndi duó nyè yíe nkéndǎori yè yèmmè kè ðèe yie nkè dí nfòù késũũ nkétieke ketenkè, ti Yiè nKuyie ndo béi nkéíkú ke ðò kù yóó duó nkè di yembè. ² Di báá yè nti Yiè nKuyie nkùù di te kù duó nkè di ce mmùù cèmmu yebie nsipísìnàà dikpàà mieke, kè kù di tanné meháàrìmè mieke, ke di kékũnne ke di yàáké ke bo yà di yèmmè ðómmè, kè nsà di bo mpĩ nku tannò yoo di bo yè yete. ³ Kuù yóu kè di ta meháàrìmè mieke kè dikònnì di pĩnkè kù di duó mmudiì bè tu mù mánnì, di ðo í yé mù díndi nè di yembè, kè ðè bo yie nkè dí banté ke ðò nhonìtì í fòùnè mudii máà ðàke, kòò fòùnè tìlì yìèní tinti ti Yiè

nKuyie nnù miεε. ⁴ Yεè bie nsipísìnàà miεε di yààti í kērí di naàcèi me nyí mùúti. ⁵ Banténè ke dò nti Yiè nKuyie nkùù di te kù di tié nhoniti òò tiémmè mme o birε. ⁶ Dí nyíé ti Yiè nKuyie nkùù di te ku kuó kéntũ nku kó kuce ké nkù dé.

Bè bo ndakemè kè mesoümmè báá bè na

⁷ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di tannému ketensààkè ikó mborè nè sibií nè yεnébòrè, kè menie nyièní itáfuo nnè yetārè ìnkè. ⁸ De kó ketenkè tidiiti bè tu ti bèdée nè titeti bè tu ti ódisi nè detie mbè tu dè fínyí nè detere bè tu dè fikie nè detere bè tu dè kèdènádiè, kè odifié kó detie mbo kè mecekùò mbo. ⁹ De kó ketenkè miεε di yóó nyo ndi dómè mme dèmarè í yóó di dónté, bè í yó ndi beu tidiiti. De kó ketenkè kó yetārè mòke timáti nti, kè yetārè mòke disòwũ. ¹⁰ Kè di di ke sànnè dí ndóú nti Yiè nKuyie nkùù di te nè mutōmmú dihei sààri kù di duó ndi kpéi.

¹¹ Dí ndake ke báá yè nti Yiè nKuyie nkùù di te, kényóu di bo ntümmè ku tannò nè ku kuó nè ku tié n di duó ndè yíe, ¹² kè di di ke sànnè ke maá sicēsààsì ke ã, ¹³ ke mòòte iwũ ò péu idiεyì nè isàm̀pòì, ke mòòte timáti péiti nè mesò, ke kpàrikè, demou kè dè bo. ¹⁴ Dí dòò meγòmmè ke báá mòote tefentè kényè nti Yiè nKuyie nkùù di te kù di dènnení Esibiti di do tú dè tidaati, ¹⁵ ke duó nkè di cè nfekpáfè fie mmiεε, iwaayeyi bo dè nè inaá, kè sinéyèi di pī nkè menie nyí mbo, kè kuu dènnení menie nkupèrikù miεε. ¹⁶ Ke di duó mmudiì di yembè do í yé mù bè tu mù mánni kè di di. Kù yóu kè di ta meháàrimè kè kù bo di yáákému ke di kékünne kédeè ke né di dòò mesàà. ¹⁷ Dí ndake ke báá yie nkè di yèmmè ndò

di kó muwērímú mmu nè di kó mutōmmú mmu di pètémè de kó tikpàti. ¹⁸ Di báá yè nti Yiè nKuyie nkpréí, kuù di pāmè muwērímú kè di pèténè de kó tikpàti, kù mè dḡḡ kè di bo banté kù pīrīmè mme metaummè kù do b́ei nkéíku ke dḡ kù bo dḡḡnèmè di yembè, dè mè ndòmmè yíe.

¹⁹ Kè di yè nti Yiè nKuyie nkùù di te ke tūnne yebokè ke yè fié iwūḡ, ke kḡnkù yè ìkè ke yè bàá ndi yóó kúmu. N di caummu yíe. ²⁰ Timómmḡnti nti kè di í yie nti Yiè nKuyie nkùù di te ku kp̄eti di yóó kúmu kédeè ibotí t̄i kù kàùtì ì di ìkè i kḡm̄e.

9

Isidayεεriβε í tḡũnè ibotí t̄i

¹ Isidayεεriβε, kénténè kékeè! Di yóó séntému yíe nkukó nSuditḡḡ kékḡte kéb̄eti ibotí ì d̄eu ke kpeñ̄ni ke di pḡḡtḡ kḡtieke yeh̄ekè diyè yèè kó iduotí okù ke káá ntiwetì. ² Di yóó namu Anakiibe bèè kpeñ̄ni ke tú tidadietì kè bè ḡ nnáá mbe kp̄éi nke di yo kè bè tu Anakiibaa? We mbo dáátí kécómmú be ìkè? ³ Dí nyé yíe nke dḡ nti Yiè nKuyie nkùù di te kuù ni di ìkè ke dḡ mmuhāá nke cóú ndem̄ou. Kù yóó kuḡmu de kó iwuḡ nyim̄ou, kuù yóó duḡ nkè bè di b́útḡ kè dí mbè bètì, ké bè kùḡ kédeè bá dè báá ḡte, ti Yiè nKuyie nti ndi nàkému.

⁴ Kè ti Yiè nKuyie nkùù di te bè bètì di ìkè di bá mp̄tì ke tú di wenni mè kp̄éi nte kè ti Yiè nKuyie ndi tanné de kó ketenkè, de kó ibotí d̄arimè kp̄éi nte kè kù ì bètì. ⁵ Dè í tú di wetí mèè kp̄éi nyoo di yemmè wenni mèè kp̄éi nte kè di yóó tieke de kó ketenkè, de kó ibotí kó tidḡnnitì t̄i kp̄éi nte kè ti Yiè nKuyie nkùù di te kè kù yóó bè bètì, kù dḡ

mèè kprí nkédòò kù do dǎunnè dìi nùù di yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakɔbu. ⁶ Nyénè tǔnké ke dò nkè ti Yiè nKuyie nkùù di te kuù di duó nde kó ketenkè dè í tú di wetí mèè kprí nte kù di duómmè de kó ketensààkè, dìi pètínke tú ku botí kùù to kpeñni.

Isidayeribe do dǎòmè fesoamátinààfè kénkǎnkù ke fè bǎá

⁷ Díndi Isidayeribe di bǎá yè ndi do íinkomè ti Yiè nKuyie nkuù di te ku miéke dikpáà tɛdǎntè cuokè, kétúóté di yè dìi yiè Esibiti kéntɔ kétuɔkenení yíe nti me mborè, di í yie nKuyie nkpeti.

⁸ Odebu tǎri di do íimmu ti Yiè nKuyie mmiéke mediè nkè kù ndó ké di kuɔ dimɔu páíí. ⁹ N do dèke dìi mǎnni ditǎri kè ti Yiè nKuyie mbo n duó ntitǎpíètì ku taummè kuó wǎri tii ñnkè, kè nní mbo ditǎri ñnkè ke dò yewe sipísìnàà, deyènnè sipísìnàà ke í yo m me nyí yò. ¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie nwǎri titǎpíètì tìdétì ñnkè ku tannò kù do di nǎké yè di tíkú dìi mǎnni ditǎri pèri ke kù di náánnènní kè di yo ku tammè muhǎǎ mmiéke.

¹¹ Yewe sipísìnàà nè deyènnè sipísìnàà kó difǎnkúò kè kù n duó nku taummè kuó kó titǎpíètì tìdè, ¹² ké n nǎké ke dǎ: Íté kécúté mecǎǎ nha nìtìbè a dènnení bè Esibiti bè n cǎkemu, bè yóumu dende bàmbà n kó kuce n do bè benke kù ke dǎò fesoamátinààfè. ¹³ Ti Yiè nKuyie de nni nnǎké ke dǎ: N yǎmu de kó benitìbè ke sǎ mbe to yeè kpeñni. ¹⁴ Yóu kè m bè kùɔ bɛmɔu páíí kè be yètìrii kpánné kutenkù miéke kè n da dǎò kuwuɔ nkperíkù kùù yó nsũ kèpèèté kuu.

15 Mεm̄me kè n cúténí ditāri dii còú mmuháá ndi ñnkè, ke tɔ Kuyie ntaummè kuó wàri tìi tápíèti ñnkè, n n̄ou sidé. 16 Kè nní nyóó tuakení ke s̄ó ndi bütínné dende bàm̄bà nti Yiè nKuyie nkùù di te ke ma fes̄omátinàáfè ke yóu kuce ti Yiè nKuyie ndi benke kù. 17 De m̄onni kè m p̄i ntitápíèti n n̄ou sidé ké tì b̄tè ketenkè di ìikè, kè tìi p̄onte p̄onte.

M̄oyiisi kuónnèmè Kuyie nyIsidayeeriβe d̄ò f̄è s̄omátinàáfè kp̄éi

18 Kè n doroo ketenkè ti Yiè nKuyie nyìikè, k̄ew̄ete ke d̄ò yewe sipísìnàà, deyennè sipísìnàà n yí yo, m me nyí ȳò, meyei ndi d̄ò mè kp̄éi. Di cààr̄emu deè te kè ti Yiè nKuyie mmieke di yè mediè. 19 N do ȳèkù ti Yiè nKuyie mmieke nke, ku mieke k̄è do còuté kè kù ndó ké di kuó páíi, kè n kù b̄ántè kè kùu yie nk̄ew̄ete k̄ec̄outè m báammu de m̄onni. 20 Kè ku mieke peike An̄o mediè nkè kù ndó kóò kùò, kè n kù kuónnè o kp̄éi, 21 k̄étúóté fes̄omátinàáfè di bütínné Kuyie nke d̄ò f̄è, ké f̄è còú nkè f̄è còuté, kè n f̄è p̄uò nké f̄è n̄a nkè f̄è naá mmuyuo nkè m mù útóo kukó nkùù bonní ditāri ñnkè ku mieke.

22 Kè ti mbo Tabedaa* nè Masa† nè Kibodoti-Ataafa‡ kè di to íi ti Yiè nKuyie mmieke. 23 Kè ti mbo Kad̄esi-Bannea kè ti Yiè nKuyie ndi t̄ó nke d̄ò: K̄atenè k̄éfiete dihei kù di duó ndi, kè di í nyie nke d̄ò nti Yiè nKuyie nkùù di te kù b̄éi ntì bo d̄ò, bá di í nyie nkù di n̄aké tì. 24 Nè m baa di ȳémè mme, di í yie ndiyiè marì ti Yiè nKuyie nk̄peti.

* 9:22 Tabedaa: Wénté Mukétímù 11:3. † 9:22 Masa: Wénté Mudennimù 17:1-7. ‡ 9:22 Kibodoti-Ataafa: Wénté Mukétímù 11:34.

25 Ti Yiè nKuyie ndo tããté ke bo di kuomu páíí, memme kè n do ke nínkú ku ìkè kénínkú ke dò yewe sipísìnàà, deyènnè sipísìnàà, 26 ke báá nti Yiè nKuyie nke tú: Ti Yiè nKuyie báá ku kubotí kuù nkù tu a kaku nku a te kù. Nè a kó tikpeti mieke nke a bè deetémè nè a kó muwērímú mmu a bè dènnenímè Esibiti. 27 Dentení a kó betōmbè Abarammu nè Isaki nè Sakōbu be kpéí, a bá ndake kubotí kuu nkó itookperí kpéí nnè be kó tidōnniti nè bè dōdri mēè yei. 28 Kàa dōd memme, a ti dènnení dī̀ eì kabe bo yī̀ fō nti Yiè nKuyie nha í na ke bo ti tanné dihei a do yē nha yóó ti duó ndi. Bè bo yī̀ a ti nímmu deè kpéí nte kàa ti dènnení ke bo ti ku dikpàà tedōntè mieke. 29 N Yiè nKuyie mbè tu a kabe mbe, fōdò bè te, a be deeté nè a kó tikpeti nti nè a kó muwērímú.

10

Kuyie mbè cēm̄mè fēsōmátìnààfè kó meyei

1 Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dò: Cíéké titápíèti tìdétì kè tì ndò tiketiti, kàa dekení ditāri ñnkè, á nwaà nyidéí kédòò ditou. 2 N yóó wāri tináañti tì sòò bo tìnti tiketiti a pònte tì ñnkè, kàa tì dōú nditou mieke. 3 Kè n dōò ditou nè detekperè kó idéí kécíéké titápíèti tìdétì kè tì ndōnnè tiketiti ke nti tō tìdè kèdekenè ditāri ñnkè. 4 Kè ti Yiè nKuyie nwāri de kó titápíèti ñnkè kù do wāri tì náañti tiketiti ñnkè kè tì nni nduó. Ku tannò tepíítè kù do di náá nyè ditāri ñnkè kè muhāá ncóú nkè di tíkú ditāri pēri. 5 Kè n wēte kécúténí ditāri ke dōú nde kó titápíèti ditou n dōò dī̀ mieke kè tì de mbo. Ti Yiè nKuyie ndo n náké ke yē ndè ndōmmè.

6 Kè Isidayeeribee íté Bendee Yakanni kó sibií borè kékote Musedaa. Anɔ de nku kè bɛe ò kũnné, kòo bire Edeasaa sɔoté kéntú ikuó niùtì. 7 Kè bɛe íté dɛborè kékote Kudikodaa, kéíté dende kékote Yotibata ikó mborè péu. 8 Dɛ̀ndɛ ti Yiè nKuyie ncã́nnémè Defii kó kuwɔ nkɔbe kè bɛ bo ntɔu ku taummè tɔu kɛmbo ku c̣ɛ̀tè ke p̣i nku tɔmmú ke ní yú ti Yiè nKuyie nyètìrì kɛp̣ã benitibè mesàà. Bè me ndɔ̀rì nè yíenní. 9 Dɛ̀ te kè Defii kó kuwɔ nkɔbe í mɔke ketenkè be kɔbe dòmmè be kpere tú bɛ bo mp̣immè Kuyie ntɔmmú, ti Yiè nKuyie ndo tì mbè nàkémè.

10 Kè m baa mbo ditã̀rì ìnkè n do ke bo mɛ̀ botí meketimè mɔnni ke dɔ yewe sipísìnàà, dɛyènnè sipísìnàà kè ti Yiè nKuyie nyíe kécɔuté m báammu kɛyóu, ke í ndi kù. 11 Kè kù n náke ke dɔ: Ítè kécúte kèniitè n nitibè kè bɛ tanné ketenkè m béi nke ìkú ke yè n yóo duó nkè be yembè.

Kuyie nduómme ku kɔbe ikuó ù tu bɛ bo nkù dómè

12 Díndi Isidayeeribe ti Yiè nKuyie nkù di te kù dɔ dí dɔ̀ ba? Ti Yiè nKuyie ndó tì tu: Onitì f̣́ nha bo nkù démè, ke tũ nku kó kuce, kè nkù dɔ ke p̣i nku tɔmmú nè a yèmmè memɔu nè a wènni dimɔu, 13 kɛmp̣i nku kuó nè ku tannò n di duó ndè yíe, kɛmbo kè dè da naati. 14 Ti Yiè nKuyie nkuù baké kèìnkè nè tiwetì, ke te ketenkè nè dè kó dimàà bo ketenkè ìnkè. 15 Kuù dɔke di yembè ke bɛ taunnè kumàà ke tã̀tè díndi be yaàbí ibotí imɔu mieke dè mè ndòmmè yíe. 16 Ceetenè di yèmmè kédú ndimàà ti Yiè nKuyie nke ténke báá kpénkũnne di to. 17 Ti Yiè nKuyie nkuù tu Kuyie nke baké demɔu ke tú

bekpààtìbè kóo kpààtì kù deumu ke kpeñni ke duò tikōmbùàtì kù í baàtì òmòu kù í còú ticuuti. ¹⁸ Kuù kommu iciribí nè bekúpobè ke dó bepòòbè, ke bè duò ntidiiti nè tiyààtì. ¹⁹ Dí ndó bepòòbè ke yé di do túmè bepòòbè mbe Esibiti tenkè miéke.

²⁰ Ti Yiè nKuyie nku di yóó ndémè ke pĩ nku tōmmú ke kù taunè, di ní yóó parikènè kunku. ²¹ Dí nkù sāntí kuù di te, kuù dòò di cuokè tidietì tìi duò tikōmbùàtì kè di tì yà nè di nuò. ²² Di yembè do tati Esibiti ke bo sipísìyiekè ndi, kè ti Yiè nKuyie nkùu di te kè kù duó nkè di sũũ nsiwãã dōmmè tiwetì.

11

Bè dèntemè Isidayeeribe Kuyie ndòò dè be kpéi

¹ Dí ndó ti Yiè nKuyie nkùu di te ké nkù tũ nke dōori ku kuó nè ku tié nnè ku tannò dè yé mmù yewe yemou. ² Di mómmambè di yàmu nè di nuò ti Yiè nKuyie nkùu di te kù deumè ke kpeñni nè kù pĩ mmù tōmmú Esibiti tenkè, dè í tú di bí. ³ Di yàmu yebenkùyè kù dòò yè Esibiti kó ketenkè miéke nè ku dòò dè Esibiti kóo kpààtì nè o kàbe. ⁴ Ke yà kù dòò dè Esibiti kó diháapòntĩnni dìi do di beti nè be sēĩ nè be kpàrinaasēĩ, ke yà kù duómmè kè dàméèrì tipèntì kou kó meniè mbè dàtínné, ke bè pōnténè, ke bè kùò kè dè dèè. ⁵ Di yému kù dòò dè di kpéi ndikpàà tedòntè miéke kè di na ke tùòkenèní dié. ⁶ Di í biinnè kù dòò dè Dubenni botí kou Ediabu kó ibí idé Datanni nè Abidammu, ketenkè àatemè ke bè maanko Isidayeeribe bemou nuò mmiéke, bembè nè be cēĩ kàbe nè be touti nè benitìbè bèè kó dimàà do tũ mbe fōnkúò. ⁷ Di yàmu nè di nuò nti Yiè nKuyie mpĩ mmù tōmmú diemù. ⁸ Dí mpĩ nku tannò m me

ndi duó nyè yíe nyemau, menìme di bo mmakemè dikõmbùd kékote kécouté ketenkè di kàri ke bo ta kè. ⁹ Kè di dòd memme di bo mbo kémante ketenkè ti Yiè nKuyie ndo béi nkéikú ke yè nkù bo duó nkè di yembè nè be yaábíó, mecekùd nnè menaamiè ndè pũd nkè.

Kuyie ndake kèè tenkè kpéi kè ò ndòmmè

¹⁰ Di tati kèè tenkè kè í dònne Esibiti dòmmè, kè di níí bo buotí kupaku, kédammú kukó nkéyũónní menie nkényòòrì, bè ò nyóòrì mèè botí kukũmpaku. ¹¹ Di kàri ke bo ta kèè tenkè tu yetārè nè tibiti kó ketenkè nke kè fetaafe nù, ¹² ti Yiè nKuyie nkùù di te kù dàkemu de kó ketenkè kpéi, ku nònfè í iiti de kó ketenkè ìnkè, dibenni bo ketémè nè di bo deèmè.

¹³ Bá wè kòd yie nke tũ n di duó nyèè tannò yíe ke dó Kuyie nke pí nku tómmú nè o yèmmè memau nè o wènni dimau. ¹⁴ Kù bo ndi duó nfetaafe fe mònni fe ìnkèmbóntaafè kèntò ke tuàkenè fetadentifè, kè di paa nní mpéi detie mbè tu dè ffinyĩ nè bè tu dè fikíe kè dè mpéi, ke menaà mpàmmèe buoté nè mekùd. ¹⁵ Kù bo ndènnimuní timútì di paa nkè di wũd nyo nkè di nyo nke sànnè.

¹⁶ De mònni di né ndake ke báá búttinné ku kó kuce, ke báá tũnne yebokè kénkõnkù ye ìlkè. ¹⁷ Kè di dòd memme ti Yiè nKuyie mmieke bo di yè kè kùu kpetinné iwetibori bá fetaafe ténke bá nniu, tidiiti ténke bá mpéi, bá di báá òte di bo kúmè ketensààkè ti Yiè nKuyie ndi duó nkè mieke. ¹⁸ Dí ànné Kuyie nnáànti di yèmmè mieke kè tì ta di wèrè, di ntì ù di nau tenéite kòme ké ntì ìrí bè ò nyírímè kuitùòkù. ¹⁹ Dí nti tiè ndi bí di borè tecfètè, nè di borè kupòòkù di yóó duó dìì mònni nè di ènte dìì mònni. ²⁰ Dí tì

wàri di cǐ kó yesā̀nkè nè yebòrè, nè dihei kó dibòrì.
²¹ Kè di dòò memme díndi nè di bí di bo nfòù kémante ketenkè ti Yiè nKuyie ndo bèi nkéikú kényè nkù yóó duó nkè di yembè kè dí nkè te sǎ̀.

²² Kè di pí nweti weti yetannò kù di duó nyè ke dǎori yè yè mmù ke dó ti Yiè nKuyie nkù di te ke tũ nku kó kuce ke kù taunnè dimáà. ²³ De mǎnni kù bo nni ke beti iwuò ndieyi imòu ìi kpeñni ke di pǎ̀eté, kè di tieke i ekè kékari, ²⁴ di naàcètè bo na kèè tenkè kó dimàà yo ntú di kàke nke, kétúóté dikpáà tedǎntè kperi kubakù cǎnku bíékè kékote kédíté Dimaa tǎri kubakù yóu bíékè kénto kétuoke kukó ndiekù Efadati diyie yìenì kèè bíékè, kénto kétuoke dǎmèèrì Meditedandee diyie taà kèè bíékè. ²⁵ Di naàcètè bo na kèè tenkè kó dimàà òmòu báa dáátí kè di baao. Kuyie mbo duó nkè bè ndi dé kè be kǎmbù̀̀ti ndi duò Kuyie nti ndi nàké ke yè ndè yó ndònmè.

²⁶ N di pǎmu yíe nkuce, tǎáténè mesàà nyoo meyei,
²⁷ Kè di yie ti Yiè nKuyie nkù di te ku tannò kù di duó nyè yíe, kù bo di pǎ mesàà. ²⁸ Kè di me nyè yete ke bütínné ku kó kuce ke tǎnnè yebókè di do í yé yè, di bo yà meyei.

²⁹ Kè ti Yiè nKuyie nkù di te kù di tanné di ì mǎnni ketenkè di yóó tieke kè, dí deke ditǎri Karisimmu kǎpǐéké ku kó mesàà, kédেকে ditǎri Ebaadi kǎpǐéké meyei. ³⁰ De kó yetàrè bo kukó nSuditǎ̀ yáà ndi diyie taà kèè bíékè. De kó kuce ku yìènnè Kannahǎ̀ kàbe kó ketenkè, tedǎntè kó dikpáà Adaba bo kukó nSuditǎ̀ kó kubiriku nku, ke tókénè

kutieku sààkù Mòdee* ke wetí Kidikaadi. ³¹ Di yóó séntému kukó nSuditēē kékote kéta ketenkè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkè ké kè fiète kékari. ³² Dí ndake kéndɔ̀ri Kuyie nkuó imɔ̀u nè ku tannò yemɔ̀u n di duò ndè yíe ndè yē mmù.

TI YIE NKUYIE NKÓ IKUJ

12

¹ Ntenè ti Yiè nKuyie nkuó nè itié ndi yó ndake dèè kpéí, kéndɔ̀ri de yē mmù di fòmmu mumɔ̀u miēke, ketenkè ti Yiè nKuyie ndi yembè do tũ nkù di duó nkè kè di bo kari.

Isidayeribe dòmmè kémbáá Kuyie dibòrì dimáá

² Dí puɔ nyewũ̀stà̀rè nè yetà̀rè di yóó beti ìì wuɔ nkɔ̀be do feu yè yetà̀rè nè sitáá de ìnkè nè detie nyɔ.

³ Di puɔ mbe wũ̀stà̀rè kébóké be bɔ̀tá̀rè kécúu mbe bɔ̀ Asedaa kó kutedáú, képuɔ nsitenkaanì kè bè ténke bá nnáá nsi kpéí de kó dibòrì. ⁴ Dí báá teké de kó ibotí báá mmèè botí i kó yebókè ké mme mbáá nti Yiè nKuyie nkùù di te. ⁵ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kè kù tãáté diì kari di botí miēke ke bo nde bo, kè di bo nde yu ku yètìrì dí nkòrì deborè ke kù bàá. ⁶ Di ní de nkù fié iwũ̀s kétuɔ ké kù fiénè metaummè kpeyi, ke de nkù duó ndi mɔ̀ke de kó depííndè nè di pãrè diwèì kpeye, yoo di kù cànnenè diì nùù kpéí nnè di wũ̀s dièyì nè isám̀pòì kó iketiýì. ⁷ Di ní yóó dè nkari ti Yiè nKuyie nkùù di te ku ìlkè díndi nè di cǐí kɔ̀be kè dí wēnné kédì de kó mudìì kényã̀nkunè diwèì, ti

* **11:30** Mòdee: Araba do de mberínè. De kó mutie bo Kuyie ndo benke dè nde kumáá Abarahammu kè wèè mǎá diwũ̀stònnì Kuyie deborè.

Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó ndè. Di Yiè nKuyie nkùù di te kù di dòò mɛ̀̀ sàà mɛ̀̀.

⁸ De m̀̀nni di t́́nke í yóó ndòòri ti mè ndòòrimè yíe, bá wè kòò dòòri o yèmmè dò ndèè wenni. ⁹ Di mu nyí t̀̀̀̀ke ketenkè di Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkè kè di bo kè tieke kékari kéom̀̀pè. ¹⁰ Di yóó séntému kukó nSuditẽ kékari ketenkè di Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkè ké kè tieke. Di yóó kè k̀̀rimu kè kù di om̀̀p̀̀nne ké di deeténè di dootit̀̀bè bèè di fité, kè dí mbo kè dè di naati.

¹¹ De m̀̀nni di Yiè nKuyie nkùù di te kù bo t́́ãtè dìi karì kù yó mborè, ku yètìrì yó nyu dè, di yó nde nkù duò n di nàké dèè kó dimàà dèè tu: Iwũõ di yóó nkù feu ì ke t̀̀̀o nnè metaummè kpɛ̀̀yì nè di kpɛ̀̀re di m̀̀ke de kó depííndè nè di yèmmè kó yep̀̀rè, nè di kù cànnenè yèè nò kpɛ̀̀ye. ¹² Kè dí nyānku di Yiè nKuyie nkùù di te ku ìikè díndi nè dí bí initidaaì nè initipòì, betõmbè benitidaabè nè benitipòbè kèwènnénè Defiibe bèè di bonè ke yé bè í m̀̀kemè ketenkè di cuokè.

¹³ Dí ñdake ke báá ś́nté ké nkù feu iwũõ ke tuò mbá kè di ǹ̀nte dìi bòrì. ¹⁴ Ti Yiè nKuyie ndi benke dìi karì di kó iwuõ mmièke, dè̀nde di yóó nkù feumè iwũõ ke tuò n di nàké ke yè ndè ndòmmè. ¹⁵ Kè wèè níí dó dìi m̀̀nni ò bo na kékua iwũõ kécááké ti Yiè nKuyie nkùù di te kù ò p̃̀ kè dè mà̀mè. Bá kè di bo kùù píkù, yeb̀̀rè yem̀̀u, wèè s̃̀ nnè wèè í s̃̀, mbè níí bo na kécááké de kó imaa ndi ã̃ yĩ̀mè iorimaa, dè í m̀̀ke mebatimè. ¹⁶ Di né níí báá cááké meyĩ̀, di níí mè ùtòo ketenkè di ã̃ yĩ̀mè menie.

¹⁷ Di me nníí bá mbo di c̃̀ĩ mièke ke yo ndi diiti kó depííndè, di yà̀ate dè, di naà mp̀̀ammè nè mekùò nnè di wũõ pié ì bí idaaì kó iketiyì nè di wũõ di kù feu

ì di kù cànnenè yèè nò kpéí nnè di pãrè diwèì kpeye nè di do nképã yè. ¹⁸ Tí Yìè nKuyie nkùù di te kù tããté dìi kari di níí yóó de nkari ké dè di dín-di nè di bí initidaaì nè initipòì nè di kó betõmbè benitidaabè nè benitipòbè, kéwënnénè Defiibe bèè di bonè. Mèmmè di yó ndòrimè kényãнку Kuyie nkùù di te kù di duó ndè kpéí. ¹⁹ Dí dòò meyoðmmè nè di bo mbomè di báá dootóo Defiibe.

²⁰ Kè ti Yìè nKuyie nkùù di te duó ndìi mòn-ni kè di tenkè deuke kù di nàké ke yè ndè yó ndòmmè. Kè kuníí di pĩ nkè di dó kécááké imaa ndi bo na kécááké di dó mèè botí. ²¹ Kè dè me ndò ndi dèténè ti Yìè nKuyie nkùù di te kù tããté dìi kari kè di bo nyu ku yètiri, di bo na kédeite di wũs kù di duó nyi mieke kékuo kécááké di dómè, n di nàké ke yè ndè ndòmmè. Di bo na kэмbo di cẽi ké ì càáké di dó mèè botí. ²² Di bo na ke níí ì càáké bè càámmè iorimaa, mebatimè bá mbo wèè sĩ nnè wèè í sĩ, ndi bo na kéwënné ké ì càáké. ²³ Di né ndake ke báá cááké meyĩ, nke yé mufòmmu bomè meyĩ mmièke nke. ²⁴ Di báá cááké imaa nkéwënnénè meyĩ, ndi níí mè còúnko ketenkè menie nkõme. ²⁵ Di bá ncáá mmeyĩ nkè dèe yie nkè di mbo kè dè di naati, dín-di nè di bí nè di yaábíó ke yé di dòrimè ti Yìè nKuyie ndó dènde.

²⁶ Di cànné ìi wũs ti Yìè nKuyie nkpéí nke yóó kù nyi fié nè di kù cànnenè dìi nùù kpéí, di níí dè tóní dikari kù tããté dì. ²⁷ Kè di níí fèúté fèðfè ti Yìè nKuyie nke bo tuo ndí tuo nfe maa nnè fe yĩ, kè di me nkù fèúté fèðfè metaummè kafe nfe dí tuo mmeyĩ ndiwũðtònni, kédeè kécááké imaa.

²⁸ Kénténè itié n di náá nyi nkétũnne ì yèmmè, mèmmè di bo mbomè kè dè di naati, dín-di nè di bí

nè di yaàbíó sáà, ke yé di d̄arimè Kuyie ndi tũ nkù d̄ó d̄ènd̄e.

M̄oyiisi caummè Isidaȳeribe ibotí t̄èi kó yeb̄akè kp̄éí

²⁹ Ti Yiè nKuyie ndi tũ nkù bo kuò dìi m̄onni ibotí t̄èi kè dí ta be tenkè. Kè di fiète dìi m̄onni be tenkè ke k̄ari, ³⁰ di báá d̄ítinné dimáà ké bè teet̄enè, dí ndake kè be b̄akè báá di p̄í, di báá yè fié iwũ̄s, di bá nwanti k̄éȳí̄t̄é bè do feu m̄èè botí iwũ̄s be b̄akè ké yè t̄ũnne.

³¹ Di báá t̄ũnne de kó ibotí báá mm̄èè botí i b̄akè ké mm̄è bàá ti Yiè nKuyie nkù di te, ke yé ti Yiè nKuyie ndè w̄úomm̄è is̄ake nyi. Bè t̄ùnn̄emu be bí initidaaì nè initipòì be b̄akè.

13

¹ Dí ndake k̄éntũ n di nàké t̄i, di báá ȳíe t̄imatì, di me mbáá yaate t̄imatì.

Kuyie nyóó potémè Isidaȳeribe bèè bo fié iwũ̄s yeb̄akè

² Kè dè dò nhòm̄òu buoté di cuokè ke náá Kuyie mp̄ãñáānti, yoo ò yàu mebenkùmè, kòò di nàké ke yé nd̄emarè cànne bo d̄ò. ³ Kòò tu dí fié iwũ̄s yeb̄akè di do í yé yè, bá kòò do di nàké ke yé nd̄èè bo d̄ò, kè dè d̄ò, ⁴ di báá yie nk̄ékénté de kóo n̄it̄i wèè tu ò nàá Kuyie mp̄ãñáānti ke tú ò yàu Kuyie nkó mebenkùmè. Ti Yiè nKuyie nkù di te kuù di yáú ke bo yà ke nsà kè di kù d̄ó nè di yemm̄è mem̄ou.

⁵ Ti Yiè nKuyie nkuù di te, di yó nkù ntũ ké ñ kù dé, k̄emp̄í nku tannò k̄ényíé nku k̄peti, ké nkù bàá nké nkù taunè, ⁶ de kóo n̄it̄i wèè tu ò nàá Kuyie p̄ã náānti yoo wèè tu ò yàu Kuyie nkó mebenkùmè ke di sukíí kè di bo yete Kuyie nk̄peti, Kuyie nkù di

dènnení Esibiti ke di deeténè mudaatōmmú. Kè wèè dó ké di dètinne kuce ti Yiè nKuyie ndi benke kù, dí ò kùò kédèite meyei ndi cuokè.

⁷ Kè dè me ndò nha yǒfũḥ kou mǎu nwe yoo a birɛ denitidaarè yoo denitipòrè yoo a pokù yoo a népo saù mǎu, kòò kǎtení a borè disàrì ke da sukíí, ⁸ ke tú, dí fíé iwũḥ yebǎkè di do í yé yè fḥ nnè a yembè, iwuǎ nyì di fité mǎdétimè yoo metḥómmè i kó yebǎkè, di tenké kemǎu miéke. ⁹ A báá yie nho kpɛti, a báá ò kènté, a báá ò kuó mmesémmè, a báá ò kpàké a báá sɔnne o yei. ¹⁰ A dò nkòò kùǎmu, fḥḥ mǎmmuǎ ndò nkéketé kòò bǎté ditári, kè betǎbè né na kóò bùótí yetárè. ¹¹ Ò mǎnnè kébúótí yetárè nye kékuǎ, ke yé ò da sukíímè kǎa bo yóu ti Yiè nKuyie nkùu di te ké kù dèténè, kunku kùu da dènnení Esibiti tenké di do tú dè tidaatì. ¹² De mǎnni Isidayɛɛribe bɛmǎu yóó tì kèèmu kémǎote kufḥwaá nke ténke báá dǎò meyei.

¹³ Kè dè me ndò ndiyiè mari bo kè di kèè ketenkè ti Yiè nKuyie ndi duó nkè miéke, ¹⁴ besǎnténitibè sukíí dè dihei mari miéke bémabè kè bè bo fíé iwũḥ yekǎbè di do í yé yè. ¹⁵ Dí wammú kébíéké mǎsàà, ke nsà kè dè mènke dǎò mebotí, kè di sḥ nde kó meyei mbotí mènke dǎòmu di cuokè, ¹⁶ dí kuǎ de kó dihei kǎbe nè be wũḥ demǎu di báá súó ndèmarè. ¹⁷ Dí tíí ntinentì tìi kó dimàà bo de kó dihei miéke kécóú ndihei miéke benitibè kǎrì dè kǎwǎnnénè dihei kécóú mí ndi Yiè nKuyie n kpéí, kè de kó dihei naá ntidobontì, bá òmǎu ténke báá di maá. ¹⁸ Di báá túóté dèmarè bá dèmàà de kó dihei miéke de dò nkécóummu, kè dèe yie nkè ti Yiè nKuyie nkùu di te kè ku miéke do, kè kù di kuó mmesémmè, kédúó nkè di sḥ nkù do nǎké di yembè ke dò dè yó ndòmmè.

19 Kè nsà kè di yie nti Yiè nKuyie ndi tũ nkù kó dinùù, ke tũ nku tannò n di duó nyè yíe, ke dɔ̄ori ti Yiè nKuyie ndó dè kunku di tũ nkù.

14

Kuyie nyí dómè ku kɔ̄be ndɔ̄ori ikúkuó

¹ Ti Yiè nKuyie nkuù di te kè di tú ku bí. Di bá nduòku yoo dí nkuò di tĩ di kari dìi m̀nǹni mukũũ.

² Di tú ti Yiè nKuyie nkɔ̄be mbe ti Yiè nKuyie nkuù di te, ke di tãáté iwuɔ nyimɔu ìi bo ketenkè ìnkè i mièke kè di bo ntú kù te bè.

Isidayεribε dò nkényo nyù wũs nè tìi wanwanti nè bè dò nkénci dè

³ Kè ti Yiè nKuyie nyĩ di ci dè di báá dè di. ⁴ Ntenè iwũs di bo nyo nyi: Inààke nè ipe nè sibɔ́. ⁵ Tɛhontè yeyiè mpéu kpete nè tɛhontè péítè nè tɛhontè tɛè d̀onnè fεperifè ke né m̀ke yeyiè nyèè yààti nè fesèfè nè tetabuɔtè nè tebuɔtè nè fεwaurifè. ⁶ Tiwanwanti nè iwũs dèè m̀ke yekpèètè yèè yààti ke dukii di bo na ké ndè yo. ⁷ Di báá di yòyó nè tɛhontè nè disetiri dè d̀k̀imu dè me nyí m̀ke yekpèètè di dè cimu, ⁸ def̀nk̀urè, dè m̀kemu yekpèètè dè me nyí dukii, di bá ndè yo ndemɔu di dè cimu. Kè dè me nku di báá dè kàáké.

⁹ Ntenè menie mmièke kperε di bo nyo ndè, siyĩ̀ s̀i kó dimàà m̀ke icietí nè yeyíékè. ¹⁰ Di bá nyo ns̀i í m̀ke icietí nè yeyíékè di s̀i cimu.

¹¹ Di kó ikuó í ci sinɔ́ s̀i kó dimàà di ns̀i yo. ¹² Di báá di kumanc̀nk̀u nè kutāmanc̀nk̀u nè dāmè̀r̀i kó fetúúfè. ¹³ Ditús̀u nè kutúbotí kumɔu di bá ndè yo. ¹⁴ Fetúúfè nè kukākābotí kumɔu. ¹⁵ Fεc̀nfè diefè nè yeondo kó kubotí kumɔu. ¹⁶ Fεc̀nfè diefè nè dionduò nè tiyà̀akompéit̀i kó kubotí

kuməu nè kucĩrímbotí kuməu. ¹⁷ Dikonnéyou nè yeondo kó kubotí kuməu nè fekonkpànfè. ¹⁸ Kutenkatíkàdáákù nè kukunaakù nè dikũntìbàrì nè kudéíkù.

¹⁹ Tipumpùtì di bá ntì yo ndi dè cimú. ²⁰ Di kó ikuó í ci sù nɔɔ kó dimàà di nsì yo.

²¹ Kè fèḏfè kú di báá fè di, dí fè duó nhopòò wèè di bonè kè wèè di, yoo dí fè nhò fíténè. Dí tú kubotí kùù cǎá nkù nku, kè ti Yiè nKuyie ndi te. Di ní báá bénné dibəbii nè di yǒ miè.

Ti bo nduəmmè Kuyie depííndè

²²⁻²³ Bá dìi benni di ní deite di paa nkperε deməu dèè tu depííndè, tidiitì nè menaà mpàmmè nè mekùò, di ní dè tóní nè iwũḵ ketiyì inààke nè ipe nè sibóó, kè dè kàtenè dibòrì kù tāāté di, kè dè di ku ìkè, kè dèe yie nkè dí ndé ti Yiè nKuyie nkùù di te sǎá. ²⁴ Kè de yèmmè a cǐtètè bo ndétirìnè ti Yiè nKuyie nkùù da te kù tāāté dìi bòrì, kè ku yètìrì bo ndè yu kè ti Yiè nKuyie nkùù da te kè kù da dòò mesàà nkè dè sũ, ²⁵ á túóté dèè tu depííndè kè dè fité kéntɔ idíítí de kó dibòrì ti Yiè nKuyie nkùù da te kù tāāté dìi bòrì de kpéí. ²⁶ Deborè kédonté a dó dèè kó dimàà inààke, ipe nè sibóó nè menaà nnè kunadaakù kè dè di, ti Yiè nKuyie nkùù da te ku ìkè, kè diwèi nda bo fǐ nnè a cǐtètè kəbe. ²⁷ Di báá yè nDefiibe bèè di bonè be kpéí, ke yé bè í məkemè ketenkè.

²⁸ Kè yebie nyètǎati ní pèēté, dí dennení depííndè di dèite dèè kó dimàà kè dè còú ndihèi. ²⁹ Defiibe bèè di bonè ke í məke be kó ketenkè nè bepòòbè nè iciribí nè bekúpobè kè bèe pété kédi kénsànnè. Kè ti

Yiè nKuyie nkùù di te kè kù di dòò mesàà ndi pfi mùù tǎmmú mumòu mièke.

15

Kuyie nduú nyii kuú Isidayeeribe be bàà nyínkè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Isidayeeribe ke dò: Yebie nyèyiekè yèyiekè kó difǎnkúò di ní yóu di kabe be bàà mbè di mǎkenè yè. ² Ntenè di yóó tǔnne mèè botí de kó ikuú: Kòò mòu pènte o kou tǎu idíítí wèè ì nhò yóunè de kó dibànnì. Òmòu báá pǐnnè muwērímu o kou tǎu ke dò wèè ò yietí o bànnì, ke yé Kuyie nkùù dǎúmmè de kó dinùù. ³ Di bo na ke ní duó nkè opòò di yietí kè dè me ntu di kou nwe dí ò yóu.

⁴⁻⁵ Kè nsà kè di kémmú weti weti ti Yiè nKuyie nyè mmù, ke tǔ nkù di duó nyii kuú kè n yì ndi náá nyíe, ocǐri keté ké bá mbo di kó ketenkè, ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di dǎòmu mesàà nkù di duó kèè tenkè kè di yóó kè kàri ké kè tieke ke mièke. ⁶ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di dǎòmu mesàà, kù tì ndi nàké ke yè nkù yóó di dǎòmè. Di í yó mpenni idíítí ibotí tǎi, ibotí tǎi péu ì yó ndi penni. Di bo mbaké yebotè kusǔkù yè me mbá ndi baké.

⁷ Kè di kou mòu bo ketenkè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkè kó diheì marì ke tú ocǐri di báá ò yetenè di diiti, di nòu me mbá nhò tǎínè.

⁸ Dí ò cǎnne di nòu kóò pènte dèè ò dónnì. ⁹ Ke né nyé kè meyèmmè yeime báá di ta kè di dò dibenni yiènnì dii yètiní kè di dò nké bè yóunè yebàà mbè di mǎkenè yè. Dí báá yóu kè meyèmmè yeime di ta kè di yóu di bo cǎnnemè tenùtè di kou tǎu ke í nhò duó ndèmarè. Kè di dǎò memme kòò di kuónnè ti Yiè nKuyie ndíi yóó tǎ de kó meyei. ¹⁰ Dí ò pǎ

de kó idíítí nè meyèmmè memáà nè diwèì, mem̀me di Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di d̀̀̀mè mesàà ndi t̀̀mmù mum̀̀u miẽke, ke di d̀̀̀ri d̀̀̀ kó dimàà nyíé. ¹¹ Bẽc̀rìbè yó mbomu di kó ketenkè miẽke, d̀̀e k̀péí nte kè n di duò nde kó dinùù kè n tu di báá yíe nkè di ǹ̀u mpikú, di k̀̀be b̀̀è tu bẽc̀rìbè nè besènnìbè ke bo di tenkè miẽke be k̀péí.

Isidayeeri be bo nfĩnko m̀̀è botí tidaati

¹² Kè wèè donté kudaakù di k̀̀be Ebedeebe miẽke kù mpí nho t̀̀mmù, k̀̀mm̀ke yebie nyèkuò, diyiénnì k̀̀o kù fĩnko kè k̀̀u k̀̀. ¹³ Kè kù k̀̀nti dì m̀̀nnì ò báá yóu kè k̀̀u k̀̀ nku ǹ̀u sitetirì, ¹⁴ kù nk̀̀nti kè wèè deite ti Yiè nKuyie nkùù o te kù ò duò ndèè kó dimàà de miẽke kè dè nkù pã, ipe nè sibóó nè tidíitì nè menáà. ¹⁵ Dí dentení di ò bomè Esibiti ke tú tidaatì kè ti Yiè nKuyie nkùù di te kè k̀̀u di d̀̀etè, d̀̀e k̀péí nte kè n di duò nyíe nde kó ikuó.

¹⁶ Kè dè me ndò nkudaakù bo f̀́ nwèè c̀̀ètè kè dè t̀̀̀ke kù bo k̀̀mmè kè kù yete kù da dó mèè k̀péí nè a c̀̀ètè, ke bo kè dè kù naati. ¹⁷ De m̀̀nnì á túóté tekãũtè kédanne ku toò tec̀̀ètè b̀̀rì kó kudóú kédúute, kè kù ntú a kó kudaakù sáã. Kè dè me ntu onitipòkù nwe a me nyí.

¹⁸ Dè bá nda yóùnè a bo kù fĩmmè, ke yé kù da p̃ímmè mut̀̀mmù yebie nyèkuò miẽke, kù da p̃í mmùù t̀̀mmù p̀̀ètému a na nyietímè ot̀̀nti kuce mèdémè. Ti Yiè nKuyie nkùù da te kù yóó da d̀̀̀mu mesàà a t̀̀mmù mum̀̀u miẽke.

Isidayeeri be d̀̀mmè k̀̀ncãnninko iwũõ ketiyi Kuyie nk̀péí

¹⁹ Di nà̀ke nè di pe nè di bóó kè dè níí p̃eitè meketimè ìì bí idaaì dí ì cã̀né ti Yiè nKuyie nkùù

di te ku kpéí, yenaadapàà nketiyè di báá yè pññè mutōmmú, di me mbáá kēí di pedakè * ketiyè kó ticiti. ²⁰ Bá dìì benni di níí dè kùò ti Yiè nKuyie nkùù di te ku cīètè kékari kù tāāté dìì bòrì de kpéí díndi nè di cēí kòbe ké dè di. ²¹ Kè de kó fēḡfè me nhā kuyènkù makù, kè fè tu dikpēnni yoo fè yēí di báá fè fèúté ti Yiè nKuyie nkùù di te. ²² Di níí fè di di cēí, kòò mōù dḡò di kó ikuó ci dè ke sī nhò bo na ke níí dí wēnnénè ké fè di, di ḡḡ dimè fēwaurifè nè tēhontè yeyiè mpéu kpete. ²³ Di né báá di fe yīī ndi mè còúnko ketenkè menie nkōme.

16

Isidayεribe dò nkémbaàmmè diyentébanni

¹ Dí nyé dididèi kóo tánkù kpéí kémbaà ndiyentébanni ke sántí ti Yiè nKuyie nkùù di te ke yé dididèi kóo tánkù miεke do nkemè keyènkè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di dènnenímè Esibiti. ² Diyentébanni kó diyiè di níí fié iwūḡ ti Yiè nKuyie nkùù di te, inààke nè ipe nè sibḡḡ, ti Yiè nKuyie ntāāté dìì bòrì kè ku yètìrì dè yu. ³ De kó dibanni miεke di níí nyo mpéḡ wèè í kḡorenè mutie mùù muuti, di níí nhò cáá nke dḡ yewe yèyiekè, de kóò pḡḡ weè yó ndi denniní di do di mèè sémmè Esibiti. Ke yé di do yetinímè Esibiti kè dè dḡ mmecāā mme, di níí yó mme nhḡ ke denninní di do yè dìì yiè Esibiti kó ketenkè. ⁴ Mutie mùù muuti mù bá mbo òmḡ cīètè de kó yewe yèyiekè miεke di tenkè kemḡu

* **15:19** Yepedakè: Yepedakè bè nàá nyèè kpéí ndie nyèè í dōnnè ti die kpeye yè mḡke ticiti nti kè ti òkù mediè, kè bè ḡḡ kēí de kó ticiti kéduakenè tiyààti.

duómè. Di fié ì wũṣ diyìè ketirì kó kuyuoku ì bá nkpaá kè dèe wenté. ⁵ Di me mbáá fié de kó iwũṣ dihei marì cénkoo kperi, ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nyèè ekè mieke kè di bo. ⁶ Di ní ì fié diyentébanni ti Yiè nKuyie kùù di te kù tãáté dii bòrì ndi kè ku yètìrì dè yu, kuyuoku diyìè tatoo dii mòmni, di do yetini Esibiti kè dè dòmme. ⁷ Di bénné di wũṣ ké ì cááké ti Yiè nKuyie nkùù di te kù tãáté dii bòrì de kpéí, kè dè wenté di wéte ké kò ndi touti borè. ⁸ Dí ncáá mpéè wèè í kòorenè mutie mùù muuti ke dà yewe yèkuò, diyìè yiènni dibanni denni dii yiè kè di tí nkésante ti Yiè nKuyie kùù di te. Di báá pĩ mmutõmmú mamù de yiè.

Isidayeribe dò nkémbaàmmè dididèi banni

⁹ Di ní kaà nyewe yèyiekè mēfitímè kuce mēyiekè, kētúóté di ketírì dii mòmni mudidèi. ¹⁰ Dí mbaà ndididèi banni ke sántí ti Yiè nKuyie kùù di te ké kù pãmmú diwèi kó yepãrè kè dè mmànnè kù di dòò mesàà nkè mè màmè. ¹¹ Kè dí dè tóni kù tãáté dii bòrì de kpéí kè bè dè yu ku yètìrì. Diwèi ndi bo mediè dindi nè di bí initidaaì nè initipòì nè di kó betõmbè benitidaabè nè benitipòbè, nè Defiibe nè bepòòbè bèè di bonè nè iciribí nè bekúpobè. ¹² Dí ndenniní di do tùmè Esibiti kó ketenkè tidaati. Mpĩnnè de kó ikuá.

Titouti kó dibanni

¹³ Kè di puotí dii mòmni di diiti ke deè, ke kùòti fínyí kó yebe menaà, dí baá ntitouti kó dibanni ke dò yewe yèyiekè. ¹⁴ Kè diwèi ní di bo dindi nè di bí initidaaì nè initipòì nè di kó betõmbè benitidaabè nè benitipòbè nè Defiibe nè bepòòbè bèè di bonè nè iciribí nè bekúpobè. ¹⁵ Di ní yóó kote di Yiè nKuyie kùù di te kù tãáté dii bòrì ndi kébaá nde kó dibanni

ke dò yewe yèyiekè kénsántí ti Yiè nKuyie nkùù di te ke yé kù di dòòmè mesàà nkè di diiti pèité kè di kperε demou yie nkè diwèi ndi bo mediè.

¹⁶ Dibenni benitidaabè níi kote ti Yiè nKuyie nkùù di te kù tāāté dii bōri kuce mētāāti kébaá mpéèbè bèè í kōrenè mutie mùù muuti be kó dibanni nè dididèi banni nè titouti kperi, òmou báá kote ti Yiè nKuyie mborè o nou sitetiri. ¹⁷ Bá wè o níi pā kè dè mmānnè ti Yiè nKuyie nkùù ò te kù ò dòò mesàà nkè mè mà mè.

Tibeénti kó ikuó

¹⁸ Di tāāté benìùbè diebè nè besámpróbè yehékè ti Yiè nKuyie nkùù di te di duó nyè yemou mieke, di botí tūmmè itobè, kè be mbekùnè benitibè ke tū ntimómṁanti. ¹⁹ Bè báá yeténè tibeénti ti dò nkéndòmme, di bá mbaāti benitibè, di me mbá ncóu ticuuti ke yé ticuuti ti ò yéikùnnemè meciì nyembè kè bè báá yà timómṁanti. ²⁰ Dí mbekù ke tū ntimómṁanti, kè dèe yie nkè dí nfòu kémante kéta ketenkè ti Yiè nKuyie kùù di te kù di duó nkè kékari.

Kuyie nyí dó be nkù feu ù wũ

²¹ Di báá cónné kutedou diwũtònni di maá di ti Yiè nKuyie nkùù di te ku kpéi di také. ²² Di me mbáá fíi nditári mari ti Yiè nKuyie nyí dó dè.

17

¹ Di báá féuté fenàdfè yoo fepièfè ti Yiè nKuyie nkùù di te kè dè nhā kuyènkù makù, ke yé kù dè wùómme isoke nyi ti Yiè nKuyie nkùù di te.

² Kòò mōu bo yehékè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nyè mieke, onitidòu yoo onitipòkù ke dōari dèè í

wenni ti Yiè nKuyie nkùù di te, ke caàri kù di dònè mèè taummè, ³ ke kōnkù ke báá nyebakè nè diyie nè otānkù nè siwāã ti Yiè nKuyie nyete dè. ⁴ Kè bè ti ndi nàké, yoo di cēnke ti kèèmu, dí tūnne de kó tináañti kó ice kēfié kēyà ti fōtìrì kó dikūnnì. Kè di yà kè ti mènke dāðmu Isidayeeribe cuokè, ⁵ kòo nitidùu nwe yoo onitipòkù, dí ò dènne diheì kó dibòrì kóò bùótí yetárè kékua.

⁶ Onìti òmáà weè báá béi nhò yàmè òmòu kè dí ò kùò, bèdèbè yoo bètāãti kè beè béi ndí ò kùò. ⁷ Bèè ò yà beè dò nkéniitè kóò bôté yetárè, kè benitibè sɔmbe né na kóò bùótí yetárè kékua, kè dèe yie nkè dí deite meyei ndi cuokè.

Isidayeeribe dò nke níi beké dii màà tináañti tii yóu

⁸ Kè dè dò mbè kùò òmòu nwe, yoo bè puotí òmòu nwe koò kàute yoo yekpàrè kpèti matì tii tūàkení kè dè di yòunè di bo ti bekémè diheì kó dibòrì, dí ti tɔní ti Yiè nKuyie kùù di te ku cīètè kù tãāté dii bòrì de kpéí. ⁹ Dí kate kēsónké ikuó niùbè Defiibe nè obeénti, bèè pī nde kó yewe mutōmmú, kè bè beé nkè bèe di náké di dò nkédāðmè. ¹⁰ Kè dí tūnne bè di duó ndii nùù, dende di Yiè nKuyie nkùù di te kù tãāté dii bòrì de kpéí nkédāð bè yē ndí dāðmè. ¹¹ Bè yóó di duó ndii nùù nè bè yóó di náké tii náañti dí ndè tū nweti weti ke báá súú ndèmarè, dí tūnne bè yē ndí dāð tii kó dimáà. ¹² Kè wèè mōðte tefentè ke bùtinné ti Yiè nKuyie nkuó niùtì wèè pī nku tōmmú nè obeénti bè ò nàké tì. Dí ò kùò nkédeite meyei nyIsidayeeribe cuokè. ¹³ Kè Isidayeeribe botí kumòu tí kèè kédepe ti Yiè nKuyie ke ténke báá mōøte de kó tefentè.

*Isidayeeribe bo ntũ nyù kuó ke kannínko
mbekpààtìbè*

¹⁴ Kè di ta dìi m̀nni ketenkè ti Yiè nKuyie ndi duó nkè ke kàri ke dèè ke d́ di bo tãátémè okpààti kè wè ndi baké ibotí t̀i ì di fité ì d̀òrimè. ¹⁵ Ti Yiè nKuyie nkù di te kù di benke wè, di we mpĩ ntikpàti di báa pĩ nhòm̀ou wèè í tú di kó kubotí kou. ¹⁶ De kóo kpàati né bá ntú wèè m̀ke sikpàrisẽi mediè nhò me mbáá t̃ mbenitìbè Esibiti kè bè bo waá nsisẽi ke yẽ ti Yiè nKuyie yetemè ke tú di báa na Esibiti kó mutantáá. ¹⁷ Ò me mbá ntú wèè m̀ke benitipòbè péu bè yàa bo ò d́tinne Kuyie, ò me mbá mm̀ke timáti péiti nè meso mpéu.

¹⁸ Kè de kóo kpàati tùóté dìi m̀nni tikpàti ikuó niùbè nè Defiibe duó nkè bèe wãri ikuó pátiri teri kóò duó. ¹⁹ Kè de kó dipátiri nduó o borè kè wè ndi kàa nyewe yemou o f̀mmu mumou miẽke. Kè dèe yie nkè wè ndé ti Yiè nKuyie kù ò te, kántũ nde kó ikuó ò náa nke yẽ ndè d̀mmè, nè de kó itíi nyimou. ²⁰ Kòò d̀̀ri memme tefentè báa ò ta kòo yèmmè ndò nhò p̃ẽtè o k̀be kè wèe bútinne ikuó mai, memme okpàati yó nsókémè Isidayeeribe cuokè wenwe nè o yaábíó.

18

Ikuó niùbè bo nte dè

¹ Ikuó niùbè Defiibe nè Defii kó kuwu nkumou, bè í yó mm̀ke ketenkè Isidayeeribe k̃me, Isidayeeribe pãã ndè ti Yiè nKuyie ndeè yó ntú be kó mudii. ² Bè í yó mm̀ke ketenkè Isidayeeribe cuokè, bè yó mpĩ nti Yiè nKuyie ntõmmú mmu ke de nyo, ke yẽ kù do ti mbè nàkémè.

³ Nte ikuó nìùbè dò nke ní nte dè Isidayεεriβε feu ìì wũs Kuyie nyi miεke. Kè fenààfè nfe yoo fεpièfè bèε duó nyikuó nìùbè kubakù nè muyèì nè tinautì. ⁴ Dì mbè duò ntidipàntì kó yεpārè nè mεnaà mpàmmè nè mεkùò nnè di pecitì di kēĩ ti mεketimè. ⁵ Kε yé ti Yiè nKuyie nkùù di te kuù tããtémè Defii nè o bí ibotí iməu miεke kè bè bo pĩ nku tōmmú.

⁶ Defiibe bèè bo di tenkè yehekè yεməu be miεke, kòò məù dó kékətení ti Yiè nKuyie nkùù di te kù tããté diì bòrì, ⁷ ò baα nkè pĩ nti Yiè nKuyie nkùù di te ku tōmmú o kəbe Defiibe tabè bèè bo Kuyie ncīètè miεke bè pīmmè. ⁸ Bε diì ní yó mməmu ke né yínènè ò yóó fíté o kπεε kέpété dè.

Bèè sou nke tú bè nàà nKuyie mpāānāāntì nè bèè mēnke ti nàà

⁹ Kè di ta diì mənñi ti Yiè nKuyie nkùù di te, kù yóó di duó nkèè tenkè di báá teké de kó ketenkè yεmbè kētūnne be kó isəke bè dòòri ì. ¹⁰ Di miεke òməù báá kuə o bire denitidaarè yoo denitipòrè kétuə, òməù me mbáá kəte tipāātì. Beyuwúòmbè me mbá mbo, yoo bèè sòutinè yeβəkè, yoo benitinòmbè. ¹¹ Òməù báá bənté kusīnkù otəù, òməù me mbá mbekù yεtenkèrè, òməù me mbá mboorí tinùbootì. ¹² Kè wèè dòò de kó isəke kó kubotí ò naá nyisəke nyiè nwe, ìì te kè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó βeti ibotí tēi di ìkè. ¹³ Duónnè dimáà ti Yiè nKuyie nkùù di te páíí.

¹⁴ Kε yé ibotí di yóó βeti ì kòrìmè tipāātì nti ke boorí tinùbootì, ti Yiè nKuyie nkùù di te kù me nyí yie ndi bo ndè dòòrimè. ¹⁵ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di duómmu wèè yó nnáá ku pāānāāntì

kòo nni ndònnè mí mM̄oyiisi, de yiè nyóó yènní di botí miεke nke, kè dí nyíé nhò di náá ntí. ¹⁶ Di do ti mbekε ti Yiè nKuyie nkùù di te di do tíkú dìi yiè ditāri Oδεbu ke dā dí í dō ké nyo ti Yiè nKuyie nkùù di te ku tammè di móm̄m̄m̄be, di me nyí dō kénwúó nfehããdeenfè di yàà bo kú. ¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dā: Bè béi ntí wennimu, ¹⁸ m bo bè duónko wèè yó nnáá m pããnáãnti, kè wè nda dònne, ò yètiní bè botí miεke nke kè m bo ò duó n náãnti kè wè ntí mbè náá n yē ndè ndommè. ¹⁹ Kòò m̄u í yie n yē wèè yó nnáá m pããnáãnti ò nàké tì, m̄i móm̄muo nyóó yūś nho to. ²⁰ Kòò m̄u tu ò náá m pããnáãnti, ke náá n yí yē nwèè nàké tì, yoo ò náá ntib̄onáãnti de yiè dí ò kù.

²¹ Kè dè yèmmè di bo ntoti di yèmmè ke tú: Yé ti níí bo yīmè kébanté ti Yiè nKuyie nyí béinnè wè? ²² Wèè náá m pããnáãnti nè n kó diyètiri kòò nàké ke yē mmí nKuyie n tú tìmatì yóó dā, kòò béi ntí í dā, mí ndi Yiè nKuyie m̄i í tì béi, de yiè nnàké tefentè kpeti ntí. Di báá ò depe.

19

Disòri kó yehékè

¹ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù bo kuo yebotè yè ké di duó mbe ekè kè di kari kénhã be cē. ²⁻³ Dí toté ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di duó nkèè tenkè itempē nyitããti, kétããté bá kùù tempē dihei òm̄m̄á kédō òcε kék̄atenè, kòò m̄u kùò onitì wèè coké kéta di miεke kēs̄ri.

⁴ Kè dè fiténè wè kòò m̄ánè o kou t̄u kè bè do í m̄ke tìmatì de yiè mbo na kécoké kéta de kó yehékè kó òm̄ari. ⁵ Kè dè dō nhòm̄u ta dikp̄à ke dō kék̄ũ ideí ke neínè o népo ke k̄ũ mutie, kè tep̄itè feuté ke

màànè o népo kòò ku, de yiè mbo na kécoké kékote késori de kó yehékè kó òmari kédεεté omáà. ⁶ Bè kùò wèè kou kòò miεke yonke kòò ò bètì ke dó kέpeite. Kè de kó dihei détirì ò yàà bo ò nìnte kuce kέkuò, ò me ndo í dò nkέkuò, ke yé ò do í ò màkenèmè tìmatì. ⁷ Deè kpéi nte kè n di duó ndinùù kè di bo tāāté disòri kó yehékè yètāāti.

⁸⁻⁹ Kè di yie nke tū nti Yiè nKuyie nkùù di te ku kó yetannò n di duó nyè yíe, ke kù dó, ke yie nku kpεti kù yóó yíe kέpεkùnnemu di tenkè, kù do bέi nkéikú kényε nkù yóó duó nkè di yembè. Di yíe kέtāāté disòri kó yehékè yètāāti. ¹⁰ Mεmε di yó ndεrimè kè bè báá kuò òmòù wèè í cààrè mùmamù.

¹¹ Kè de me ndò nhòmòù ní nho kou kòò dìi nke dinté kòò poté. Kòò ku kè de yiè ncoké ke sòri de kó yehékè kó òmari, ¹² o εi kó bekótíbèe tō nkè bèe ò pī nkéduó nwèè dó kέpeite kòò ò kùò. ¹³ Di báá ò kuó mmesémme, di yó mme nhō nkéyenténè be bo nkòumè bèè í càari mùmamù Isidayεεribe cuokè, kè di dεari mεmε di bo mbo kè de di naati.

Isidayεεribe tenkè mànke

¹⁴ Kè di kàri dìi mōnnì di Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkèè tenkè kè di bo kè tieke di báá tuo ndi pénnè kó yetārè di yembè dóù nyè, yèè benkú be tenkè mànku.

Ikuú ù tukúnè wèè tu ò yà demarè

¹⁵ Kòò nìtì òmáà weè tu ò yε dèè dòò, deè bá nsànnè kè dí kuò òmòù. Benitìbè bèdébèe yoo bètāāti beè dò nkényé de kó tináàn̄tì ké tì bέi.

¹⁶ Kòò mào tóu nho kou tòu tìmatì kòò í tì yé, ¹⁷ be dé bèe tì tō ti Yiè nKuyie nc̄fētè ikuú nìùbè nè bebeémbè bèè pī mmutōmmú de kó yewe kè bèe ti

beké. ¹⁸ Bebeémbèe tì wèhíni mesàà, kè bè yà wèè tu ò yé kòò sòúmmu ke toummu o kou tináàntì, ¹⁹ dí ò dòò ò do dó kédòòmè o kou tòù. Di yó mme nhã nkédeite meyei ndi cuokè. ²⁰ Kè betabèe tì kèè kémòote kufõwaá nke bá ndòori meyei ndi cuokè. ²¹ Kè wèè mè dòò di báá ò kuó mmesémmè kè wèè kùò oniti bèe ò kùò, kè wèè kpéété o kou nònfè bèe kpéété o kofe, kè wèè feuté o kou nìnni bèe feuté o kperi, kè wèè kèété o kou nùtè bèe kéété o kpete, kòò m̀òù kèété o kou naàcètè bèe kéété o kpete.

20

Bèè í d̀ò nkéna kékote mudòò

¹ Di bàátí diì m̀ònni ke kòri ke bo dokénè di dootitabè, ke yà be kpàrìsèí nè be kpàrìnaasèí nè kunìiti kè kù sũ ke di pèété di bá ndé. Ti Yiè nKuyie nkùù di te, kùù di dènnení Esibiti kù di bonèmu. ² Kè di duúnne diì m̀ònni di dootitabè ke tũnni dimáà ke bo bè do mudòò, ikuó niùbèe niité kécómmú ditĩnni ìkè, ³ kébéi nke d̀ò: Kémúnè Isidayeeriibe ããpòmbè, yíe ndè t̀òðke di bo dokénè dènde di dootitabè di báá yie nkè di kãm̀b̀ù̀t̀i nduò, di bá ndé, di bá mbè yĩ̀k̀ù di báá bè yà kékpeute. ⁴ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di neínèmu ke bo dokénè di dootitabè ké di deeté.

⁵ Kè behããpòmbè iwẽi yembèe beke behããpòmbè ke d̀ò: Di mièke òm̀òù bomu wèè maá tecĩètè ke í t̀è taà? De yiè ñkò nho cĩètè ò yàà bo kù mudòò mièke kòò t̀òù m̀òù t̀è ta. ⁶ Òm̀òù bomu di mièke wèè b̀atĩnné mutie bè tumu fĩnyĩ ke mu nyí t̀òũ mu beà? De yiè nwẽte ò yàà bo kù kòò m̀òù mu t̀òũ. ⁷ Òm̀òù bomu di mièke wèè m̀òke dipocènni ke mu

nyí di tùótàá? De yiè nwēte ò yà bo kú kòò mǎu di tùóté. ⁸ Kè behāp̀ònkótíbèe b́ei nke d̀: Kòò mǎu bo di miēke ke í ã dikǎ̀mb̀ùd̀ wèe kò nho c̀f̀ètè ò yàà bo tonne betà̀bè kufōwáá. ⁹ Behāp̀ònkótíbè nàké dìi m̀ǹǹni benit̀ibè ke dèè, kè b̀ee tùóté b̀èè ni yetĩrè kénii nde ìkè.

¹⁰ Kè di t̀ù̀òke dihei marì ke bo b̀è do mudòò, di p̀aǹke bá mbè d̀ónè dikp̀anǹi, dí mbè wantinè kunaatí. ¹¹ Kè b̀è yie nke di kpeté yecàkè, benit̀ibè b̀èè kó dimàà bo de miēke, dí b̀è t̀ù̀óté kè b̀è d̀òò tidaatì kè b̀è p̀ĩ̀nné muheikentǎmmú. ¹² Kè b̀è yete kunaatí ke d̀ó kè di dokénè, de m̀ǹǹni di né pi be eì. ¹³ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di duómmu de kó dihei kè dí kuò benitidaabè bemǎu nè disìè, ¹⁴ kétúóté benitipòbè nè ibí nè inààke nè ipe nè sibóó, ḱehei be kperè b̀è m̀òke dè. Di dootità̀bè kperè nde dí dè tieke, ti Yiè nKuyie nkùù di te kuù dè ndi duó. ¹⁵ Di yó mme ndǎ̀ri yehèkè yèè di d̀étirinè yèè í tú di yóó kari dìi eì kpeye. ¹⁶ Di Yiè nKuyie ndi duó nyèè ekè de kó ibotí kpeye di báá yóu dèmarè ye miēke kè dè nfòù. ¹⁷ Dí b̀è k̀ùò páíi Itiibe nè Am̀ariibe nè Kannahāā k̀obe nè Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe, ti Yiè nKuyie ndi nàké ke yē ndi me ndǎ̀. ¹⁸ Kè di í d̀òò memme kè di b̀è teeté ke t̀ũ̀nne be kó isòke kperè di bo yeténè di Yiè nKuyie.

¹⁹ Kè di do dihei marì ke di pi kè dè m̀ntte di báá kōũ detie, dí nyo nde be ke báá dè kōũ, detie nyí tú benit̀ibè kè di bo ndè dokùnè. ²⁰ Di bo na kékōũ detie ndi yé kè dèè í ṕei yebe b̀è yo nyè, ḱéonné dihei dìi di dokùnè di kó iduotí ḱembaanè dì bo domè.

Òmòù bo kúmè kè bè í nyé wèè ò kùò de kó ikuó

¹ Kè di ta dìi m̀nni ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di duó nkèè tenkè ke kè kàri, kè dè dò ndi yà kè bè kùò òmòù, kòò duó dikpàà, di me nyí yé wèè ò kùò, ² Ketenkè kó bekótíbè nè bebeémbè bèe kate kéberí mefiè mmèè soké ocíi nè de kó yehékè de cuokè. ³ Kè bè yà dihei dìi ò t̀kénè, de kó dihei kó bekótíbèe waá ndinaaseri bè í p̀ínè di mutómmú dìi í buuté kunaàdòdòridòú, ⁴ ké di kàtenè kukó nkùù í kũũ ku také, bè í kùútí dè, bè me nyí buotí m̀mamù, ké dè pité di f̀oníi kékùò.

⁵ De m̀nni kè Defii yaàbí ikuó niùbèe kate deborè, ti Yiè nKuyie nkùù di te kuù bè tãáté, kè bè níi bo yú ku yetiri kèpã benitibè mesàà. Bèe kate kèyà bè ò kàute kè dè m̀mè kénáké obeénti m̀nnè tii yeti.

⁶ Dihèi kó bekótíbè bèè t̀kénè ocíi duó dè, kè bèe niiti fenààfè bè kùò fè ìnkè kukó, ⁷ kébéi nke dò: Dè í tú tii ò kùò, ti me nyí yà wèè ò kùò. ⁸ Ke béi nke dò: Ti Yiè nKuyie nti c̀é ntinti a kó benitibè Isidayeribe, a báá yie nkòò niti wèè í cààrè m̀mamù kòò ti b̀nté meyei ntinti Isidayeribe a deeté bè.

⁹ Ti Yiè nKuyie mme ndó. Di yóó mme d̀ori ke báá tò bè kùò wè kòò í càke m̀mamù o kó ice.

Isidayeribe bo mpuokúmè bè p̀i mbè mudoò mièke

¹⁰ Kè di do di dootitabè kè ti Yiè nKuyie mbè ànné di nou mièke kè di bè p̀írmú. ¹¹ Di mièke kòò m̀ò yà di p̀írmú tii daati mièke, onitipòkù m̀ò kòò yèmmè ò ta, ò bo na kòò t̀óté, ¹² kòò tanné o c̀ètè mièke, kòò nitipòkùu kuó o yùtì kékéké o nónkúótì, ¹³ kédeite tidaayàtì ò do ã tì, kéceete titetì, kénkuò nho cice nè o yò be kũũ nke dò otànkù, kòò né na kòò duónè. ¹⁴ Kè dè boní kòò ténke í ò dó, wèè ò yóu, kè wèe kate

ò dṣ kè, ò báá ò fité kécṣuté idíítí ò me mbáá ò dṣò kudaakù ke yé wè ò puokemè kè bè wěnné didṣù.

Mpo dò nkénte dè

¹⁵ Kòo nìtì mṣù po benitipòbè bèdébè ke dṣ òmṣù kè dè pṣéte otṣù kè bè ò mṣkenè ibí, ò dṣ wè mesàà nkè wèè kó debire í tú Mpo, ¹⁶ ò bo mbè toti dṣì mṣnnì bè dò nkénte dè, ò báá duṣ nhò dṣ wèè nitipòkù kó debire dèè í tú Mpo, wèè tu Mpo ò nante dè, kényó ò bo dè duṣmmè ò í dṣ wè kó debire dèè tu Mpo. ¹⁷ Ò dò nkényému kédú nhonitipòkù ò í dṣ wè kó debire dèè tu Mpo, Mpo kperε, kè dè duṣ nkè dè mmṣnnè ò duṣ ndè ò dṣ wè, ò duṣ ndè o kó debire kuce mèdémè. Ke yé ò í dṣ wèè nitipòkù kó debire dèè tumè o kó debíketirè ke dò nkétieke Mpo kperε.

Debire dèè yete ditò

¹⁸ Kòo mṣù mṣke debire kè de to kperṣnì kè dè í yíe nde cice nè de yṣ be kpeti, kè bè dè tiè nkè dè í dṣ kékeè bè yṣ mmù, ¹⁹ de cice nè de yṣ bèe dè pṣ nkékṣtenè diheì kó dibòrì, diheì kó bekótíbè kàrì dè ke bekù, ²⁰ kè bè nàké ke dò: Ntenè ti bire, de to yete kperṣnì dè í yie nti kpeti, dè í ti dṣ ke yetírì ti kpeti, ke tú kudikétontíkù ke tú kunaàyàkémúónkù. ²¹ Kòo èi kṣbe bemṣuu ò bùótí yetárè kékúo kédèite meyei ndi cuokè, kè Isidayεeribe bemṣu ti kèè kémṣote kufṣwáá.

Bè nùnné wè kòò ku

²² Kè dè dò nhòmṣù dṣò meyei mmèè dò mbèe ò kùo, kè bè ò nùnné, ²³ di báá yie nkè wè nyie mmutie ãnkè de yie, dí ò kṣnné de yie ke yé bè nùnné wè ṣ nte kè Kuyie ndṣò meyei mme diheì bè ò nùnné dṣì

miεke. Dí nyé ke báá sīnkùnnε ketenkè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkè kè di bo kè kàri.

22

A kou kpeε bo fetimè kàa dè pèté

¹ Kàa yà a kou ãfè, fεnàáfè yoo fεpièfè kè dè cènti a báá dè yóu kè dèε feti, a dè tóní kéduó nde yiè. ² Kè de yiè mme ndiétiri, yoo a í ò yé, á dè tóní a cīètè kè dè mbo ke kémúnè wèè dè te ò bo mbéketenímè ké dè tùóté. ³ Dí yóó me nyí bá kè di yà musāmmarímú mmu, yoo diyaàbòrì, yoo dèmarè cénke dèε feti, kàa dè yà a bá mbúútóo de kpéi.

⁴ Kè di yà di kou mǎu kó musāmmarímú, yoo o nàáfè, kè dè duó kuce, di báá yóu kè de yiè nní nhàri omáà, dí ò teennè ké dè íi.

Deterè deterè péu Kuyie nyete dè

⁵ Onitipòkù mǎu báá ānné onitidù kó tiyààti, onitidù mǎu me mbáá ānné onitipòkù kó tiyààti. Kè wèè dè dǎò ti Yiè nKuyie nkùù di te kù ò wùò, nyisoke nyiè nwe.

⁶ Kàa kèrì kuce ke yà tinəriyīènti mutie, yoo ketenkè kè tenòtè òke te bí a báá tè tùóté nè te bí. ⁷ Á yóu tenòtè kè tēe íté, kàa deite te bí, kè dèε yie nkè dè nda naati kàa nfòu kémante.

⁸ Kàa maá tecēpánté á okúnne iduotí, kè dèε yie nkòò mǎu báá donní kékú, kàa tuotì ice.

⁹ Dí bá mbuotì idibotì idéi fīnyí kó depaa mmieke, kè di mè dǎò dè bo ntú dèε cānné Kuyie nkpeí.

¹⁰ Dí bá mbuummu kunaàdǎòrìdú fεnàáfè nè musāmmarímú, ¹¹ dí bá nhāà tiyààti tìi kókénè mupaàkonkperímù nè tipeciti ke dùòke.

¹² Dí nhāà di yaàbòrè mánke iyaàyuó nyìnàà.

Ikuó ù tukúnè benitipòbè

13 Kòò mǎù tǔóté onitipòkù kè bè duó, kè dè boní kòò ténke í ò dǎ, 14 ke sǐnkùnnè o yètìrì ke yĩ: N tǔóté de kóo nitipòkù kè ti wǎnné didóù, kè n sǎ nhò dié nke yǐtémù onitidòù. 15 Osapàà ncice nè o yǎ, bèe tǔóté dèè benkú ke dò mbè kóo sapàà nyí yé onitidòù, kékòtenè beheikènkótíbè kàrì dè, ke bekù ké bè benke, 16 kòo cicee náké bekótíbè ke dǎ: N duómmu we nnitidòù n kóo sapàà, kòò puoke ke ténke í ò dǎ, 17 ke tǔ n kóo sapàà nfòmму í wenni, ke tǔ o yà n kóo sapàà nduónèmè onitidòù. Ntenè dèè benkú n kóo sapàà nyí yǐtémè onitidòù. Bè yóó me nyí kǎpǐnte kuyààkù bè duó kùù ìnkè meketimè kè kù tǎi meyĩ bekótíbè ìikè. 18 Kè bekótíbèe pĩ nde kóo nitidòù kòò puotí, 19 kéduó nkòo yietí osapàà ncice medítíbii ntekàùtè (100), ke fós nhò sǐnkùnnèmè Isidayeeribe kóo sapàà nwèè í yé onitidòù o yètìrì, kédeè ké nhò po ke ténke báá ò yete nè bè bo mbomè.

20 Kè dè me ndò mbè nàá ntì tu timómmǎnti, kè bè í yà mùù benkú de kóo sapàà ndo í yémè onitidòù, 21 bèe ò dènne o cice cǐtètè bòrì, kè de kó diheì kǎbeè ò bùótí yetárè kékuǎ. Ke yé ò dǎdòmè Isidayeeribe ci dè, ke duónè onitidòù ke kpáá bo o cice cǐtètè. Di yó mme nhǎ nkédèite meyei nyIsidayeeribe cuokè.

22 Kè dè me ndò ndi yà onitidòù mǎù kòo duónè onitipòkù wèè ye, bedé dí bè kùǎ. Kè meyei ndeite Isidayeeribe cuokè.

23 Kè diheì marì mieke me nni nke di yàmè onitidòù mǎù màánè dè osapàà nwèè mǎke didacǎnni kòo ò duónè, 24 di bè dènne diheì bòrìnnù, ke bè bùótí yetárè kékuǎ. Kè de kóo sapàà nkú ke yé bè ò pǐmèmè

bá ò í kuó nkè bè bo ò teennè, kè onitidòùu kú ke yé ò pīrmè o kou tǎu pokù kédúǎnè. Di yóó mme nhǎ nkédeite meyei nyIsidayeeriibe cuokè. ²⁵ Kè dikpráà miéke me nni nke onitidòù mǎu mǎánè mè osapàà mmǎu kòò mǎke didacēnnì, kòò ò pī nke duǎnè, bèe kuǎ onitidòù omáà. ²⁶ Di báá kuǎ desapùmbire, dè í dǎò meyei mmèè dò ndí dè kùǎ. Dè dǎnnè onitì bo dinté mèmme o kou tǎu kóò poté kékúǎ. ²⁷ Ke yé bè mǎámè dikpráà ndi òmǎu do í kè bo, kòò sapàà mbo kuó nkè wèè ò deeté.

²⁸ Kè dè me ntu onitidòù mǎu wèè mǎánè osapàà nwèè í yé onitidòù, ke í mǎke o dacēnnì koò pī ke duǎnè, kòò mǎu bè yà, ²⁹ de yìè nyietí osapàà ncice medítíbi sipísìnùmmù kóò tǔóté képuoke, ke yé ò wè pīrmè ke duǎnè, ò báá ò yóu nè ò bo mbomè.

23

¹ Òmǎu báá duǎnè o cice pokù mǎu. A báá fietè dèè tu a cice kperè.

Benitibè bèè í kǎké Kuyie nkǎbe miéke

² Kè bè fǎnte onitidòù mǎu, yoo bè kèété o takoncǐ, ò bá nkǎké ti Yiè nKuyie nkǎbe miéke.

³ Kè Isidayeeri mǎu tǔóté onitipòkù wèè í tú be kó kubotí kou, kè bè peité debire. De kó debire bá nkǎké ti Yiè nKuyie nkǎbe cuokè nè be yaǎbíó kétuǎkenè kutǎnkù tepítè kǎku.

⁴ Amǎniibe nè Mǎabiibe bè í yóó kǎre diyìè mari ti Yiè nKuyie nkǎbe miéke bá nè be yaǎbíó, titǎnti tepítè bè báá kǎre ti Yiè nKuyie nkǎbe miéke. ⁵ Ke yé bè do í di conè mènè menie nnè mudii di do yè dii mǎnnì Esibiti kénhǎ kuce. Bè do pètínke yúní Beǎǎ bire Badammu nwe Peǎǎ eì kou Mesopotamii tenkè

kòò cu kòò bo di bǎnté kusĩnkù. ⁶ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù me nyí kènté Badammu kpeti, kòò bo di bǎnté kusĩnkù. Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù do pètínkεε ceete de kó meyei nkè mèe naá mmesàà mme, kù di yárí mèè kpéí. ⁷ Nè di bo mbomè di bá nwanti de kó ibotí idé bo mǎotemè mesàà nyoo bè bo mbomè kè dè bè naati.

⁸ Di báá wénté fenǎnsĩnfè Edǎmiibe, bè tu di kǎbe mbe. Di me mmúnke báá wénté fenǎnsĩnfè Esibiti kǎbe ke yé di do bonímè bèè kó diheì. ⁹ Be yaabí kó kutǎnkù tǎǎnkù bo na kékǎre ti Yiè nKuyie nkǎbe mieke.

Desĩnnè í dǎmmè kénkǎké dihǎǎpǎnkari

¹⁰ Kè di yeti dii mǎnni ke kǎri ke bo dokénè di dootitǎbè, dí ndake dèè bo sĩnkùnnε dihǎǎpǎnkari de kpéí. ¹¹ Kè dè dò ndi mieke, kòò ǎǎpǎnti mǎu duó keyènké ke yà tidǎuñti, kòò taniε nyè, ò sĩntemu. Wèe yè dihǎǎpǎnkari ke báá konní kè diyie kpaá. ¹² Kè kuyuoku yuoté wèe wuǎ. Kè diyie ntatoo kè wèe konní dihǎǎpǎnkari.

¹³ Di mmǎke dibòrì dii cié, ke nke ntaà ke yǎ. ¹⁴ Bá wèe ǎǎpǎnti mmǎke tekǎbùtè, kòò ta ke ni ke deè, wèe dátinné. ¹⁵ Kè yé ti Yiè nKuyie mbomè dihǎǎpǎnkari ke yóó ndi kǎnké, kéǎnné di dootitǎbè di nǎu mieke. Dihǎǎpǎnkari yó ntú dii cǎǎ ndìndi ke wenni. Kè ti Yiè nKuyie nkùù di te kè kù báá yà dèmarè kè dèe ku pĩ nyisíé kè kù di búttinné.

Kudaakù bo cokémè

¹⁶ Kè kudaakù makù cokénè ku yiè nke sòri di kó diheì, di báá kù dènnε ké kù tǎnné ku yiè. ¹⁷ De yiè nni nkari di cuokè diheì mari ò dó dii bòrì, di bá nhò diimmu mesémmè.

Isidayεεribe í dòmmè kénsãũrí bεmàà

¹⁸ Isidayεεribe miεke onitipòkù mǎu bǎá naá nwèè dǎuti dǎutinè benitidaabè, onitidòu mǎu me mmúnke bǎá ndǎuti dǎutinè benitipòbè. ¹⁹ Di bǎá yie nkè de kó benitibè kòò mǎu tǎní Kuyie ncǐtè miεke de kó idítí ke bo deitenè dinùu ò dǎunnè di Kuyie, ke yé ti Yiè nKuyie nkùu di te kù dè wùómmè isòke nyi.

A bo pentemè a kou dεmarè kéndó kécōnte

²⁰ Kǎa pènte a kou tǎu idítí yoo tidiiti a bá nwanti ticōnti. ²¹ Di bo na kéncǎu ticōnti bepòbè borè kémbúútí di kǎbe. Di yóó ta dii mǎnni ketenkè kékari dí ntũ nde kó ikuó kè dèe yie nkè di Yiè ndi dǎò mesàà ndi tǎmmú mumǎu miεke.

Isidayεεribe bo ndǎummunèmè Kuyie ndinùu

²² Kòò mǎu dǎunnè Kuyie ndinùu ke yé nhò bo dǎò timati, ò bǎá ǎte, kòò ǎte ò càkemu kè Kuyie nyóó ti nhò beké. ²³ Kè di í dǎummu nè yenò Kuyie dè í tú meyi. ²⁴ Di né nyé kè wèè dǎunnè Kuyie ndinùu, wée di dǎò kètũnne weti weti ò di dǎunnè ti Yiè nKuyie ke yé nhò yóó dǎòmè. Ke yé nè a yèmmè mme a kù dǎunnèmè dinùu.

Ikuó ù tukúnè Isidayεεribe bo ntǎũmè yetebe

²⁵ Kǎa ta a kou tǎu kó kupaku miεke a bo na kètũ fínyí kó yebe kécááké kénsànnè a dǎ mèè botí, a né bǎá súo nkétò kékònnè. ²⁶ Menmme kǎa pēnké a kou tǎu kó kupaku miεke a bo na kékũnté nè a nòutè tidiiti kécááké, a né bǎá túóté disie kékéí.

24*Onitì bo betimè o pokù*

¹ Kòò mǎù tǔóté onitipòkù, kè dè boní kòò ténkè í ò dá, ò yà mǎè kpéí ndèmarè dè kóò nitipòkù ñnkè, kè í dè pǎnsìrì, wèe wǎri dipátírì meyatimè kperi kóò duó nkóò bèti o cǐtè. ² Kòò kò nhò bo na kéwáá nhonitidù tǔu kéyenke. ³ Kè dè kóò nitidù me ntó í ò dá, wèe wǎri meyatimè kó dipátírì* kóò duó nkóò bèti. Kè dè me ndò nhò kumu, ⁴ onitidù wèe do ò tǔóté meketimè ò í mǎke kuce ke bo wète kóò tǔóté képuoke ke yé weè ò bètimè, kòò yenke onitidù tǔu ke sǐnte. Dende dò nyisoke nyi ti Yiè nKuyie nyìkè. Di í dò nkétǔnne dè kó meborime botí, ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkèè tenkè mièkè kè di yóó kè kàri.

Wèè bo tǔóté o pokù bǎmbà nkó ikuú

⁵ Kòò mǎù tǔóté o pokù bǎmbà di báá ò kǎtenè tihǎǎpǎntì nè muwǎrímú yoo di nhò duò mmutǎmmú mamù, di ò yóu kè wè mbonè o pokù kè bè yo ndiwèi ke dǎ dibenni òimáá.

A bo pentemè otǔu a kperè

⁶ Kǎa kou mǎù pènte a kperè marè ke bo da yietí, a báá tǔóté ò nàà yoo o nǎntembiku ke yé dǎè temè kòò fòù.

Òmǎù báá pǐ nhotǔu kéfíté

⁷ Òmǎù báá yúúkú o kou tǔu kóò dǎò kudaakù yoo wèe ò fité, kòò mǎù mè dǎò dè yiè mbèè ò kǔǔ, di yó mme nhǎ kédeite meyei ndi cuokè.

Ikuú ù tukúnè mumǎmmú mùù dǎnnè tikǎntì mù bo pǐ nwè

* 24:3 Meyatimè kó dipátírì: Wénté Matie 5:31 nè 19:7 nè Mariki 10:4.

⁸ Dí mpí nyitié n nàké ì, ikuó nùbè Defiibe kè bè ì ndi nàké, ì tukúnè mumammú mùù dònne tikànti. ⁹ Dí dentení ti Yiè nKuyie nkùù di te kù do dò dè Midiyammu † di do yè dìi mònni Esibiti.

Ikuó ì tukúnè a bo pentemè a kou tàù dèmarè

¹⁰ Kàa pènte a kou tàù, a báá kote kéta o cǐtè kétúóté dèmarè o kperε a ò pènte dè kpéí, ¹¹ Kàa kotoo á mbo ditowaà, kè weè tùóté ò dò nké da duó ndè, ké da duó. ¹² Kè de yiè mme ntu ocǐrì a báá yie nkòò da duó ndèe yie nha cǐtè. ¹³ A dè nhò tǝnné kè diyie mu nyí ta, kòo yaàbòrì ndi ò daati dì, a di nhò duó nkè wèe dáátí, kémə ti Yiè nKuyie nkó mesàà nha kpéí, kè ti Yiè nKuyie nkùù di te banté a dòmè dèè wenni.

Di bá nsoú mbεcǐribè ke bè yo

¹⁴ Di báá di wèe tu osènniwè, ke tú ocǐrì o tǝmmú kó idítí kè nsà kè di kou nwe yoo opòò ke né bo di kó dihei mieke. ¹⁵ Di ò yietí o kperε kè diyie mu nyí ta, ke yé ò tumè ocǐrì nwe di bá nhətí di bo ò duómme o kperε, kè mεè dake ò bo kuónnè ti Yiè nKuyie nkùù di te kè kùu dí toú nde kó meyei.

Bá wè ò dò nkényé ti

¹⁶ Di í dò nkékuə debire cice yoo de yə debire yei nkpéí. Di í dò nkékuə debire de cice yei nkpéí, nyoo de yə kəme. Bá wè ò dò nkékú o mómmuə nho yei nkpéí nke.

Isidayεribe bo mbekùmè tibeénti kè dè mǎ

¹⁷ Di bá mbekùnè siyáàbisí ke sou mbepòòbè bèè di bonè nè iciribí, di báá fietε okúpokù kó tiyàati

† 24:9 Midiyammu: Wénté Mukétímù 12:10.

ò tùóté di kperε dε kpréi. ¹⁸ Di dentení di do tùmè tidaatì Esibìti kè ti Yìè nKuyie nkùù di te kè kù di dεεté, dεè kpréi nte kè n tu dí ntũ nku tié.

¹⁹ Kè di dèi dìi mǎnnì di diiti ke ìnté ntìmatì kupaku miεke, di báá wēte ké tì tùóté, dí tì yóu βερδδβè nè iciribí nè βekúpobè kpréi nkè dεε yie nkè ti Yìè nKuyie nkùù di te, kè kù di dǎò mesàà di kperε di dǎari dè demou miεke. ²⁰ Kè di níi tǎũ dìi mǎnnì odifìè kó yebe, di báá déri yèè kpaá, dí yè yóu βερδδβè nè iciribí nè βekúpobè kpréi. ²¹ Kè di tǎũ fínyĩ kó yebe, di báá déri yèè kpaá, di yè yóu βερδδβè nè iciribí nè βekúpobè kpréi. ²² Di báá yè ndi do tùmè tidaatì Esibiti, dεè kpréi nte kè n di duó nde kó ikuó, kè di bo nyi tũ.

25

Tibeénti kó ikuó dúε ke dǎmmè

¹ Kè bèmabè kpa nke kǎtení, di bè bekénè kédeite wèè í naati, kényũó nho to. ² Kè dè me ntu wèè í naati dè dò mbèε ò puotímu, obeénti duó nkè bèε ò tǎũ nketenkè kóò puotí, bè ò bekénè ke yà kòò càke kè dè mǎmè. ³ Di báá puotí òmǎu kè dεε pēēté tiyēiti sipísìnà, ke yé kè di sǎké kòò puoti di yàà bo ò dii nyifei di ìikè.

Fenààfè kó medonnimè

⁴ Di báá táu nfenààfè nùù fè puoti dìi mǎnnì tidiiti.

Okúpokù wèè í mǎke debire

⁵ Kè dè dò nteçfētè matè kó bedapǎmbè bo kè be kóò mǎu ku ke í mǎkenè o pokù debire, de kóo nitipòkù báá yè kéyenke dikpáà, o danàà nhò tùóté képuoke. ⁶ Kòò pèité dèè bíketireε sǎoté de cice yètìri

kè dèe yie nkòo cice yètìrì nkpaá bo Isidayeeribe cuokè.

⁷ Kè de kóo nitidùu yete ò bo túótémè o ponàà nképuoke, de kóo nitipòkùu kote Isidayeeribe kó bekótíbè borè dihei kó dibòrì, ké bè nàké ke dò: N danàa nyetemu ò bo n túótémè kòo kou yetìrì nkpaá Isidayeeribe cuokè. ⁸ Kè dihei kó bekótíbèe ò yu kòò beke, kòò baa yete ke tú, ò í dá kétúóté o ponàà nképuoke. ⁹ De kóo nitipòkùu ò tònne kèùtè o neùti késute o ìkè tinóntòùtì kébéi nke dó: Bè òò yí mie mme wèe yete ò bo maámè o kou cǐtè. ¹⁰ Kè bèè yú de kó tecǐtè ke dò: Tenehũtéǐtè.

Dèè í dò nkédò dikpànni mieke

¹¹ Kè benitidaabè bedé kpa, mbe mieke kòò m̀òu kóo pokù cokéní ke bo pate ke dó kédæté o d̀òu bè na wè, ke pĩ nho d̀òu kprantídèntòu takuò, ¹² di báá kuó nde kóo nitipòkùu mesémmè, dí kééte o ǹòutè.

Kàa d̀òò kupotaá á ntũ ntimómmanti

¹³ Di bá ncõti di ỳrè timátì t̀ìi dakù cidòò ìnkè kè t̀imatì n cèè kè titetì yau. ¹⁴ Di bá mbeúnè di potantì yebò sám̀pòyè nè yediye kè ye díítì mà. ¹⁵ Di cõmmùnè t̀ìi mátì cidòò t̀ìi ntú t̀ìi cèèkù mà, kè di beúnè yèè b̀ò ntú yèè mà, kè dèe yie nkè di nfòu kémante ti Yiè nKuyie nkùu di te kù di duó nkèè tenkè ìnkè. ¹⁶ Kè di d̀òori m̀emme ke sou nditòbè dè tu isòke nyi di Yiè nKuyie nkùu di te ku ìkè.

Amadesiibe nè Isidayeeribe bè dokùmu sáà

¹⁷ Dentenní Amadesiibe do di d̀òò dè kuce di yènní d̀ìi m̀onnì Esibiti. ¹⁸ Bè do oke kuce nku ke dimmù di k̀obe bèè òu ke t̀ùtì di f̀onkùò, ke bè k̀òu, bá bè í dé Kuyie. ¹⁹ Bàmbà mmie nti Yiè nKuyie nkùu di te kù

yóó di δεετένemu di dootitɔ̀bè ké di kanne bàmmù ketenkè kù yē nkù yóó di duó nkè miεke. Dí kuɔ Amadesiibe botí kumɔu páíí, kutenkù duómè. Di báá ti yē.

26

Ti dò nkénduàmmu Kuyie ntidiketiti nè dèè tu depíndè

¹ Kè di ta dìi m̀nni ti Yiè nKuyie nkù di te kù di duó nkèè tenkè kè di kè cɔutè ke kàri. ² Kè di kùúti, di deite di diketiti kéänné temámbòotè miεke kètɔní dibòri ti Yiè nKuyie nkù di te kù tãátè di kè bè dè yu ku yètiri. ³ Dí kɔte káyà ikuó niùti wèè pĩ mmutòmmú de m̀nni kébéi nke dò: M béimmu yie nha Yiè nKuyie nkù da te ku ìkè ke tú, n t̀̀kemu kù do béi nkéĩkú ke dò kù yóó duó nkèè tenkè ti yembè. ⁴ Kè ikuó niùti cɔutè a tɔní dè, ke dè Ìnné ti Yiè nKuyie nwũst̀nni ìkè. ⁵ Kàa béi nti Yiè nKuyie nkù di te ku ìkè ke dò: N cice do tú Aramu botí kou nwe, ke tú ociènti, kétuɔke Esibiti, kè benitibè sám̀pò ò neínè. Kòo kari, kè ti botíi sũũ nkékpenke. ⁶ Kè Esibiti kabe ti díi mmesémmè ké ti f̀ũ ké ti d̀̀ tidaati. ⁷ Dè me nyĩ kè ti kuónnè ti Yiè nKuyie nti yembè do tũ nkù, kè kùu keè ti dabùò, nkéyà ti bo mèè sémmè miεke, nè bè ti f̀ũnkómè. ⁸ Kè ti Yiè nKuyie nti d̀nneni Esibiti ke benkú ku ẁrímú, ke d̀̀ tidietì nè mebenkùmè mèè duò tik̀mb̀̀ti. ⁹ Ti Yiè nKuyie nkuu te kè ti t̀̀ke kù ti duó ndii eì menaamiè nnè mecekùò ndè pũ̀ò ndè. ¹⁰ Deè kpéi nte kè m p̀ni ti Yiè nKuyie nkù n te tidipantì, kù ti duó nkèè tenkè kpeti.

Kàa dèè memme á dè Ìnné a Yiè nKuyie nkù da te ku ìkè, kék̀nke ké kù bántè. ¹¹ De m̀nni kè diwèi

nda bo ti Yiè nKuyie nkùù da te kù da dòò mèè sàà nkpéí fṣ nnè a cīètè kṓβε nè Defiibe nè bepòòbè bèè bo di kó ketenkè miεε.

Isidayεεriβε dò nke ní duó ndè dibenni tāänni Kuyie

¹² Dibenni tāänni kè di dèite di diiti ke dèè, dí ti berí kédèite depíndè ke duó nDefiibe, nè bepòòbè nè iciribí nè bekúpobè bèè di bonè, kè bèε pété kédì kénsànnè. ¹³ Mεmme bá wè bo nákéme ti Yiè nKuyie nkùù di te ke dò: N duómму dèè dò nkéduó nDefiibe nè bepòòbè nè iciribí nè bekúpobè, ke tūnne a dóú ndinùù ke yḗ ndè ní ndòmmè, n yí yḗ ndèmarè, n yí yóu dèmarè. ¹⁴ N do kari dii mōnni mukūū, n yí di de kó dèmarè, m me ndo í dèite dèmarè n sī ndii mōnni, yoo m pā de kó dèmarè ocīi. N Yiè nKuyie nkùù n te, n tūnne mu a kpēti timou, nè a tannò a n duó ndè. ¹⁵ A cēsààtè bo kēīnkè nke, wénténí kédṓò a nìtibè Isidayεεriβε mesàà nnè ketenkè a ti duó nkè, a do béimmu kēīkú ke dṓ, a yóó duó nti yεmbè ketenkè menaamiè nnè mecekùò ndè pūḍ nkè.

Kuyie ntāātémè Isidayεεriβε

¹⁶ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù duómму yíε ny-Isidayεεriβε dinùù ke tú: Bá wè ò ntū ku kuó nè ku tié nkéndṓori dè yḗ mmù nè o yèmmè memou nè o wēnni dimou. ¹⁷ Di duó nkè di Yiè nKuyie béimmu yíε nke īkú ke yḗ nkù yóó ntú di Yiè nKuyie nkùù di te, ke nsà kè di tū nku kó kuce nè ku kuó, nè ku tannò nè ku tié nke dṓori dè yḗ mmù. ¹⁸ Ti Yiè nKuyie nduó nkè di béimmu yíε ke īkú ke yḗ ndi yó ntú ku kṓβε ke kù di te, kè di tū nku tannò yεmou kù di nàké ke yḗ ndè ndòmmè. ¹⁹ Di Yiè nKuyie nkùù di te kù dó dīi

mbaké yebotè yemou kù dòò yè, ké nyè kpeñnìnè, kè di yètìrì nyè feínè, kè di sǎnni nyè deunè. Kè dí ntú kubotí kùù cǎá, nti Yìè nKuyie nkùù di te, kù ti ndi nàké.

ISIDAYEERIBE BAÀMMÈ METAUMMÈ KÓ DIBANNI

27

Kuyie nyèmmè Isidayeeribe fí nyetǎrè ditǎri Ebaadi

¹ Kè Mɔyíisi duó ndinùù Isidayeeribe ke dò: Dí ntú n di duó nyì kuó yíe nyimou. ² Kè di sènté dì mǎnni kukó nSuditǎǎ ke bo ta ketenkè ti Yìè nKuyie nkùù di te kù di duó nkè, dí túóté yetǎrè diyè ké yè fíí, nké yè mǎ mmumǎmmu péímù, ³ kéwǎri yè ñnkè ikuó ndi tié nyì imou, kè di pǎǎté kukó nSuditǎǎ ke bo ta ketenkè ti Yìè nKuyie nkùù di te kù do béi nkéíkú ke dò kù yóó duó nkè di yembè menaamiè nnè mecekùò ndè pǔò nkè, ⁴ kè di sènté kukó nSuditǎǎ dí fíí nyetǎrè n di náá nyèè kpéi nyíe Ebaadi tǎri ñnkè, ké yè mò mmumǎmmu péímù. ⁵ Dí dè maá diwũòtǎnni ti Yìè nKuyie nkùù di te nè yetǎrè di í ciéké yè nè timátì kó kunenkù makù. ⁶ Yetǎrè di bo maánè yè diwũòtǎnni ti Yìè nKuyie nkùù di te, di báá yè ciéké. De kó diwũòtǎnni ñnkè nke di yóó fiémè ti Yìè nKuyie nkùù di te iwũò kétuò. ⁷ Dí kù fié iwũò metaummè kpeyi di yóó dè nyì di, ti Yìè nKuyie nkùù di te ku ìkè nè diwèi. ⁸ Dí wǎri yetǎrè yenyè ñnkè Kuyie nkuó náañtì timou, kè dè nfeí mesàà.

⁹ Memme Mɔyíisi nè ikuó niùbè nè Defiibe kè bèe náké Isidayeeribe bemou ke dò: Cíékénè, kémmúnè! Yíe ndi náá nti Yìè nKuyie nkòbe mbe. ¹⁰ Yiennè

tũnké kù di náá ntí yíe nkétũnne ku tannò nè ku kuó kù di náá ndè yíe.

¹¹ De kó diyíè ndi Mɔyíisi duómme Isidayeeribe dinùù ke dò: ¹² Kè di sènté diì m̀nni kukó nSuditèè: Ntenè bèè yóó deke ditàri Karisimmu kèpã mmesàà nyIsidayeeribe: Simmeãð nè Defii nè Sudaa nè Isakaa nè Sosefu nè Bensamèe naàmùnti kàbe. ¹³ De m̀nni kè Dubenni nè Kadi nè Asee nè Sabunoo nè Danni nè Nefutadii beè naàmùnti kàbe yóó deke ditàri Ebaadi ìnkè kémbuò nkusìnkù.

Meysi ntepiùtè

¹⁴ Dende Defiibe yóó pĩèkémè Isidayeeribe bemou ìkè ke dò:

¹⁵ Wèè bo waá dibòò mari yoo wèè bo yie ntimáti kéuté kè dèe naá ntetenkaanitè, kòo tè sònne, dè dò nyisòke nyi di Yiè nKuyie nkùù di te ku ìkè. Kè wèè dè d̀̀ de yíè mbo yà. Kè Isidayeeribe bemouu cùuté ke dò: Dè mme ndò.

¹⁶ Kè wèè í dake o cice nè o yã be kpéi de yíè mbo yà. Kè Isidayeeribe bemouu cùuté ke dò: Dè mme ndò.

¹⁷ Kè wèè fũũ nho cèpètitòù kó mupérímù mànku kó ditàri de yíè mbo yà. Kè Isidayeeribe bemouu cùuté ke dò: Dè mme ndò.

¹⁸ Kè wèè fétinne kuyũ̀nkù, de yíè mbo yà. Kè Isidayeeribe bemouu cùuté ke dò: Dè mme ndò.

¹⁹ Kè wèè beké siyáábìsì kó tibeénti okúpokù ìnkè, yoo deciribire, yoo op̀̀, de yíè mbo yà. Kè Isidayeeribe bemouu cùuté ke dò: Dè mme ndò!

²⁰ Kè wèè duónè o cice pokù, de yíè mbo yà! Ke yé ò fietemè o cice kperè nde. Kè Isidayeeribe bemouu cùuté ke dò: Dè mme ndò!

²¹ Kè wèè duónè fèðfè mafè, de yíè mbo yà! Kè Isidayeeribe bemouu cùuté ke dò: Dè mme ndò.

22 Kè wèè duónè o tãũ yoo o yõ yanti kou nwe yoo kè bè wẽ mbe yõ ke cáá mbe cice, de yiè mbo yà! Kè Isidayeeribe bemouu cóuté ke dò: Dè mme ndò!

23 Kè wèè duónè o pokù yõ de yiè mbo yà. Kè Isidayeeribe bemouu cóuté ke dò: Dè mme ndò!

24 Kè wèè poté o kou tãu koò kòute, de yiè mbo yà! Kè Isidayeeribe bemouu cóuté ke dò: Dè mme ndò!

25 Wèè còuté ticuuti ke kùò wèè í cààrè mùmamù, de yiè mbo yà! Kè Isidayeeribe bemouu cóuté ke dò: Dè mme ndò!

26 Kè wèè í tũnne ikuó ì nyẽmmè, de yiè mbo yà! Kè Isidayeeribe bemouu cóuté ke dò: Dè mme ndo!

28

Kuyie ntumè kù yóó dǎǎ Isidayeeribe mesàà

1 Kè di kènté ti Yiè nKuyie nkùù di te ku tannò n di tiè nyè yíe nke yè yie nke dǎori yè yẽ mmù. De mǎnnì ti Yiè nKuyie nkùù di te kù bo duó nkè di botíi kpenke kéréǎté ibotí imou ì bo ketenkè ìnkè.

2 Kè nsà kè di yie nke kènté kù tu mù, nte kù yóó di dǎǎ mèè sàà:

3 Kù yóó dǎǎmu mesàà mbèè bo diheì mièke nè bèè bo depaa. 4 Kè di pié késũũ nkè di diiti mpéi mesàà, di nààke nè di pièti kè dèe sũũ. 5 Kè di ní kũũ di diiti kéréie ndi mèmmeí, bá muyuo mbáá kuoté di conkuyè mièke. 6 Di ní yó nyeti kè ku sàà ndi bonèmu kè di nkũntini kè mè di bonè.

7 Kè di dootitǎbè me ndi do dii mǎnnì ti Yiè nKuyie nkùù di te kù duó nkè dí bè na. Kè bè do kǎrini ke kéréini kuce kùmáà bèe coké kètũnne ice ìyiekè. 8 Kù bo di dǎǎ mesàà ketenkè kù di duó nkè mièke. Kè di buò mpíéké tidiiiti, kè di dǎori de kó dimáà nyié.

9 Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di dǎò kubotí kùù cǎǎ nkùnkù ku kpéí kè nsà kè di yie nku tannò ke tũ nkù yě ndi ntũ nyìì ce, kù ti mbéi nke ìkú. 10 Memème ibotí ìì kó dimàà bo ketenkè ìnkè imòu ì yóó yàmè ti Yiè nKuyie ndi cǎnnémè ku kpéí nké ndi dé. 11 Di Yiè nKuyie nyóó di dǎòmu mesàà kù do béi nkéí kú ke dǎò kù yóó duó nkèè tenkè di yembè ke mièke, kè dí pié késũũ kè di wũs sũũ nkè di diiti mpeí. 12 Ti Yiè nKuyie nyóó kpetému yewetibòrè kéduó nkè fetaafe ñniù fe mǎnni kè kù di dǎò mesàà, di dǎòri dè demòu kè dè nyíé, dí yó mmòke ke penni ibotí tɛi. Di báá mónté kè ì di pente. 13 Ti Yiè nKuyie nkuù yóó di níi nyibotí imòu ìkè di báá tũnne de fǎnkúò, dí yó nni ibotí imòu bá dii mǎnni, kè nsà kè di yie n di tiè nku tannò yè yíe. 14 Di báá yóu di bo mpǎmmè n di tiè ntì yíe, kè tì bùtínné kéfié iwũs yebòkè.

Kuyie ntumè kè Isidayeribe yete ku kpɛti kùu bè poté

15 Kè di yie nke kènté de kó itié, di yóó yà mǎè sàà mme ti Yiè nKuyie nkùù di te ku kó dinùù, m me ndi tiè ndi yíe. Kè di me nyete ke í tũnne ku tannò nè ku kuó 16 kù bo cǎs bèè bo dihèi nè bèè bo depaa. 17 Tidiiti báá ta di mǎmméi mièke, muyuo mme mbáá buoté di conkuye mièke. 18 Kù bo di mǎnte kupéitoo di diiti me mbá mpeí di nàðke nè di pièti nè di bǎò dè báá sũũ. 19 Di níi yóó yènè kusĩnkù nku kéwɛtɛnni kusĩnkù.

20 Ti Yiè nKuyie nyóó di potému kè dǎe di di, kù yóó cǎs mu di dǎòrimè memòu, kè di kú kédeè bá dè báá ɔte di dǎòri mǎè kpéí nke kù bùtínné. 21 Kù bo di bǎnté mutenkũũ ndi yóó ta kékari kèè tenkè mièke,

kè mù di deè. ²² Kù bo di bənté tikũǎnti nè timíétì, nè muməmmú yeimu, kè fetaafeè yietí kè fetùòrifèè pĩ ntidiitì deṗaa nkè tìi kpeí. Dè yó mme ndi ò nkè di yàa deènè. ²³ Tiweti bo kpenke disəwũǎ kōme kè ketenkèe kpenke timátì tēmè. ²⁴ Fetaafeè na nniùmè kutāyukú kuù né ndáátí, dè yó mme ndi dò nkè di yàa kú kédeènè. ²⁵ Ti Yiè nKuyie nyóó duómmu kè di dootitəbè ndi nə, kè di kəri mudòò ke kéri kuce kùmáà bè di na kè dí coké kètũnne ice iyiekè, kutenkù kó yekpàatiyə yeməu bo yà tìi di tũðkení kè ye kōmbùàtìi do. ²⁶ Di bo nkō tinòtì nè tikpasĩnti kè dè di yo mbá òmòu í dè bənnè.

²⁷ Ti Yiè nKuyie nyóó di bənté yenúútè nye kù do bənté yè Esibiti kəbe, di fò bo nyièní, mekpāā bo di pĩ nnè yeməu nsĩnyè kè dè bá ndò nkétaa nkémieté. ²⁸ Kù bo di bənté kuwáátóo nè tinənyũǎnti nè tifen-titì. ²⁹ Kè di nháānte kuyie ncuokè tiyũǎnti kōme. Di kperere marè bá nyíé bè yó ndi fěũnkomu ke fekù di kperere, ke di sóu nke yo ndi kperere bá òmòu í di teennè.

³⁰ Di ní bo tāāté besapàmbè ke ndó képuoke kè betəbè beè bè duónè. Di ní bo maá sicéí ke báá sì ta, kébuətí di paa ndetie mbè tu dè fínyí ke báá tšũ de be. ³¹ Bè bo nkəu di nààke di ìkè kè di í ì yo, bè níi bo deite di sāmmarímú di ìkè kè dèe deè. Di dootitəbè bo kpaake di pe nè di bəó bá òmòu báá di teennè. ³² Ibotí tēi bo dei di nitidabí nè di nitipobí kékənnè, kè di ní ntũĩ nkébuó kuce, kè di nuə nhəu kékpeí, bá di báá na kédòò tìmatì. ³³ Di ní bo kúútí kè ibotí tēi ii feke de kó tidiitì nè di paa nkó yetebe, ké dè di. Bè bo ndi fěũnko ke di naù sáà. ³⁴ Di bo yà bè di diimmu mēè sèmmè, kè mē nte kè di wááté.

³⁵ Ti Yiè nKuyie mbo di bonté yemuə nsinyè, kè yèe pĩ ndi núu nnè di kpèrè nè di yə nè di taàkoo bá yè bá ndò nkémiéte.

³⁶ Ti Yiè nKuyie mbo duó nkè bè di pĩmmú díndi nè di yembè nè di kóo kpààti kékònnè dihei di í yé di, kè di mbáá sibəətenkaanì bè dònè sì ideí nè yetáre.

³⁷ Ti Yiè nKuyie mbo di duó nyii botí miéke, dè bo ì di nè tii yóo di tuəkení, ì bo ndi sáá nke di daú.

³⁸ Di níi bo buətí péu kédeite sám̄pó, ke yé fecofe yóo dè cáakoomè. ³⁹ Di níi bo buətí fín̄yĩ kó detie di me mbáá tōte de kó dibii kè n né báá buónè di bo yámè de naà, ke yé yebiè yóo dè cáakóomè. ⁴⁰ Di yó mməkemu detie mbè tu dè odifíè di me mbáá pe nde kó mekùò, ke yé de be de yuommè. ⁴¹ Di bo pié ibi initidaaì nè initipòì ì me mbá ntú di kpeyi, ke yé di dootitəbè yóo ì pĩmmúmè kékònnè. ⁴² Yecádúò mbo cáakóo di tie nnè di tebiiti.

⁴³ Bepòòbè bèè di bonè bè bo ndeèti, kè di cuti.

⁴⁴ Di bo kpaake di kpepe kè bè ndi penni di me mbáá pété dèmarè ké bè pènte. Bè bo ntú diyuu kè di tú kuyóú.

⁴⁵ De kó meyi mmeməu yóo di tuəkenímu, mè dotimu di ìnkè ke bo ndi kəu ke yàa di deènè, ke yé di í yiemmə ke tūnne ti Yiè nKuyie ntannò nè ku kuó, kù di duó ndè. ⁴⁶ Di yóo de nyà kəbanté Kuyie nyēiti ntimè díndi nè di yaábíó.

⁴⁷ Kè di í yie nke pĩ nti Yiè nKuyie nkùu di te ku tōmmú nè diwèi nè kuyènaatí di tuó ndii mōnni, ⁴⁸ ti Yiè nKuyie mbo di ānné di dootitəbè nəu miéke kè di mpĩ mbe tōmmú nè dikònni nè sinéyēi bá

di ténke báá pété dèmarè, kè kù di dii mmesémme kè dí mme yo ke yàa kú kédeènè. ⁴⁹ Kù bo ínní kutemmànkú kó ibotí, di í yo ìl kó tináaànti kè ì di do fecīrife ãã pī mmèè botí fè dó dè. ⁵⁰ Bè yó ntú benitiyonkubε mbe bè í yó ndé bekótibè, bè me n yí yóó kuó nyibí mesémme. ⁵¹ Bèè yó nyo ndi wũã nè di diiti bè í yóó di súó ndèmarè, tidiiti yoo menapàmmè mekùò nyoò di naabiiti, yoo di pebí, yoo di bábí bèè yó ndè yo nkè di kōnnè dikōnni ke yàa deènè. ⁵² Bè bo pi di ekè yemou ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nyè di tenkè kemou mieke kè di maá iduotí kperiyi ke yè fi nkè di yèmmè yè naatinè, bè bo ndi pi kè de kó iduotí yàa duónè. ⁵³ Di dootitabè bo di tanné mesémme nè meyeñcaàrìmè diemè mieke, kè di kuò di bí ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nyi initidaaì nè initipòì kécááké. ⁵⁴ De mōnni onitì wèè tu onitisàù ke yòò nhò bo nwúó o yǎfũǎ kabe nè o pokù ò dounè wè nè o bí fenənsīnfè. ⁵⁵ Ke yé ò yóó kuəmè o bí kéndó kécááké, ke í ndó kétoténè de kó imaa nho pokù nè o bí sonyi ìl kpaá, ke yé di dootitabè yóó di diímmè mesémme, ké di tanné meyeñcaàrìmè mieke kè dèmarè ténke í kpaá di tenkè kemou mieke. ⁵⁶ Onitì wèè do ã ntú onitipoyòònwè ke mǎke diwèì, wèè do í daati ke naù ketenkè mekperímè, ò bo nwúó nde mōnni o dōu nè o bí fenənsīnfè. ⁵⁷ De mōnni de kóo nitipòkù bo peiténí debire kékónté ké dè kùò kécááké disòri nè de neititòù, ke yé di dootitabè yóó di diímmè mesémme ké di tanné meyeñcaàrìmè mieke bá dèmarè ténke bá nkpaá, di tenkè kemou mieke.

⁵⁸ Kè di í dààte ke tūnne ti Yiè nKuyie nkuó nè

ku tannò dèè wàri dipátiri dii mmieke ke mòòte ti Yiè nKuyie nkùù di te ku kó kufōwaá kunku kùù yètiri feí ke duò tikōmbùàtì. ⁵⁹ Kè meè ðake kù bo di potè tiyēīti tibotí tibotí, ké di bānté mumānsīmmù mùù í deū nè yemuō nsīnyè yèè í miērí. ⁶⁰ Kù bo di bānté tiyēīti kù do bānté tì Esibiti kabe ke dí tì yà kénkreutí. ⁶¹ Tiyēīti nè mumāmmú mubotí mubotí mùù í wàri di mpátiri mieke, ti Yiè nKuyie mbo mù ndi bānté kè di nkō nke yàa deènè. ⁶² Benitibè sām̀p̀rè di mieke beè yó nkpaá, d́ndi bèè né do sū siwāā dōmmè tiwetì, ke yé di í yiemme ti Yiè nKuyie nkùù di te ku kpeti. ⁶³ Dè do kù naatimè kè kù di ðò ðe sàà, dè me nkù naati kè kù yóó di deè ke di ðeite ketenkè kù di duó nkè kè di yóó kari ke mieke. ⁶⁴ Kù bo di cíe nkè di taá ibotí t̀i kó mutentáá mmieke kéfié i kó yebokè iwūō, sitenkaanì ideí kpesi nè yetárè kpesi d́ndi nè di yembè di do í yé dè. ⁶⁵ Bá di bá mmake ðe kó ibotí mieke teom̀p̀tè, di me mbá mmake difāt̄sū, ti Yiè nKuyie nyóó di ānnè iyī̀kè nyi kè di yèmmèe caàrè, kè dè di di. ⁶⁶ Mukūū mbo ndi kètiri kè di nyī̀kù di bo kúmè kè di kōmbùàtì duò keyènkè nè kuyie. ⁶⁷ Di nuō mbo yà dè, dè bo nte kè di kōmbùàtì ǹduò kè dè wenté di ntú: Dèe mōnné kéyuoté, kè dèe yuoté kè di ntú dèe mōnné kéwenté. ⁶⁸ ðe mōnni ti Yiè nKuyie mbo di tanné tesāntè t̀è cènti menie nyī̀nkè kè t̀e di sée ké di t́nné Esibiti ketenkè di do bo kè kè kù di nàké ke ðò: Di t́nkè báá yà ðe kó ketenkè, di yó nke nfiitinè dimáá di dootitabè kè bè di ðàari tidaati kè di p̄ mbe tōmmú, bá òm̀ò bá mbo wèè bo di ðonté.

M̀YIISI ǸKÈ T̀I M̀S̀MMÈ

⁶⁹ Nte metaummè kó tináàntì ti Yiè nKuyie ndo

nàké tì Mɔ̀yíisi, kòò bo mè d̀̀̀̀nè Isidayeeriḃe M̀̀̀abu kó diheì miẽẽ, kẹ̀mbúúṭí kù do bè d̀̀̀̀nèmè Odebu t̄̀rì ìnkè.

29

Kuyie nd̀̀̀ò tì Isidayeeriḃe kpéí

¹ Tinti kó dif̀̀̀nkúò kẹ̀ Mɔ̀yíisi tíí nyIsidayeeriḃe beḃəu ké bè nàké ke d̀̀̀: Di ỳ̀mu di m̀̀m̀m̀be ti Yiè nKuyie nd̀̀̀ò dè Esibiti kó ketenke kem̀̀u kəbe nè be kóo kpà̀̀tì nè o kó betũmbè beḃəu. ² Di ỳ̀mu kù bè yàákémè nè yeḃenkùye nè kù d̀̀̀ò t̄̀̀̀ dietì. ³ Nè yíenní ti Yiè nKuyie mme nyí di p̄̀a meyemmè di bo banténè mè, kù me nyí di duó nyinuə ndi bo yànè ì, kù me nyí di duó nyeto di bo keènè yè. ⁴ Meḃm̀̀e ò béimmè ke d̀̀̀: Kù do di dènneniḃu Esibiti kẹ̀ di ì dikpà̀̀a t̄̀̀̀d̀̀̀ntè miẽẽ yeḃie nsipísiḃà̀̀, di yà̀̀t̄̀̀̀ mè nyí k̄̀̀rì, di neùtì me nyí ndèè. ⁵ Dè do í békú di bo p̄̀nnémè p̄̀̀̀̀ kécááké, yoo di bo kuətimè menà̀̀ mbè tumè dif̀̀̀̀ k̄̀̀yà̀̀, yoo meṭ̄̀mè mèè muò. Ti Yiè nKuyie nkuù do dè ndi duò nkè di bo banté kù tumè ti Yiè nKuyie nkùù di te. ⁶ Ti t̄̀̀̀kení d̄̀̀̀ m̀̀̀nnì di mbòrì, kẹ̀ Esibonni kóo kpà̀̀t̄̀̀̀ Sionni nè Basãã kóo kpà̀̀t̄̀̀̀ Oku, kẹ̀ bèe yènní ke ti do mudoò kẹ̀ tí bè na. ⁷ Ti de nfiète be eì k̄̀̀duó Dubenniibe be kó ketenke nè Kad̄̀̀ibe nè Mananse kó kuwuə nkəbe dikèè. ⁸ Dèè kpéí nte kẹ̀ di d̀̀̀ nkéndake k̄̀̀mp̄̀̀ t̄̀̀̀nà̀̀nt̄̀̀̀ ti Yiè nKuyie ndi taunnè ke di nàké tì kẹ̀ di bo ndəori t̄̀̀̀ yemmè. Meḃm̀̀e di d̄̀̀ori dèè kó dimà̀̀ dem̀̀u dè bo nyíemmè.

Isidayeeriḃe d̀̀̀mmè kéndake Kuyie mbè d̀̀̀̀nè mèè taummè kpéí

⁹ Díndi Isidayeeribe diməu yíe nkó diyíè di cómmú di Yíè nKuyie nyìkè nke nè di wuə nkó bekótíbè nè di naàmùntì kó bekótíbè nè di kó behāāpòmbè iwēī yembè, ¹⁰ nè di bí nè di pobè nè bepòòbè bèè bo di kó dikarì ke di kōũ ideí ke di do mmemie. ¹¹ Ti Yíè nKuyie nkùù di te kù di dḡḡnèmu metaummè bàmbà, kè di yie nku taummè kó ikuó. ¹² Kù di taunnè ke dó dí ntú ku kəbe mbe. Kù ti ndi nàké ke yē mmù, kù dḡḡnnè di yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakəbu dinùù ke ìkú ke yē mmù. ¹³ Dīi mǎà dəke kù dḡḡnèmə de kó metaummè ke bēi nke ìkú, ¹⁴ nè bèè còmmú die ti Yíè nKuyie nyìkè, kè kù bè wuó nè bèè í dè bo yíe, kù bè dḡḡnèmu metaummè.

¹⁵ Di mǎmǎmbe di yēmu ti do bo Esibiti kó dihei ke dḡmmè, nè di kēté mēè botí ibotí tēi kəbe ke tūðkení die. ¹⁶ Di yǎmu be kó isəke bè dḡḡri ì nè be bəatenkaanì, ideí kpesi nè yetǎrè kpesi nè timátì pēitì kpesi nè mesəə nkpesi. ¹⁷ Tūnké di miəke òmḡu bá mbo onitidḡu yoo onitipòkù yoo kuwuə makù, yoo kunaàmùnkù makù kou wèè bo yete ti Yíè nKuyie nyíe nkétūnne de kó ibotí kəbe, òmḡu di miəke báá naá nfeḡēnfē tiife. ¹⁸ Di miəke òmḡu báá keè ti Yíè nKuyie nkùù di te kù bēi ntì kēíkú kénsǎntí omǎà nè o yèmmè miəke ke tú: Bá kè n dḡḡri n dó dè m bo pété diwèi, bá kè n taunè òmḡu mubəəféu miəke, de kpeti í bo. ¹⁹ De yiè, ti Yíè nKuyie mbáá yie nkóò cǐé. Dè kù yóumu kè kù miəke ò cǎú, meyei nkù nàké mēè kpéi mēè ò doti, kè kù bo deite o yètiri ketenkè ìnkè. ²⁰ Kù bo ò cǎnnénè Isidayeeribe kó iwuə nteì kù bè dḡḡnè metaummè ke nàké mēè yei nkpéi nkè mēè wǎri di mpátiri miəke kè mēè ò do.

Ti Yiè nKuyie mpotémè Isidayeribe

21 De mònni kubotí kùù bo sɔɔté di bí nè beɔpòbè bèè bo íténi yehékè détiyè kétanní di kó dihei bè bo yà di Yiè ndi bɔnté mùù mòmú nè kù di puoti tì yěiti kébéi nke dò: 22 Be kó dihei muhãpòpùo nnè mukókúó nnè muhãã ndeè di còútóo, dèmarè í dò mbɔtínné, dèmarè í pèí, bá timúti í yiè. De kó dihei naánnè Sodammu nwe nè Komɔɔ nè Adima nè Seboimmu. Ti Yiè nKuyie mmieke do yè yè, kè kùu yè còú. 23 Ibotí tɛi bo mbékú ke tú: Yé dè dòmmè kè Kuyie ndòò mie mbotí de kó ketenkè? Dè dòmme kè ku mieke di còuté mie? 24 Kè bèe bè tɛ́nné ke dò, bè tɔ́te mèè kpéi nke Kuyie mbè dònè mèè taummè kunku be yembè do tũ nkù. Kù bè dènneni dii mònni Esibiti. 25 Kè bè tũnne yebakè bè do í yé yè ke kɔnkù ke yè bàá. Be Yiè nKuyie mme ndo í yie mbè bo yè tũnnemè. 26 Deè te kè ku mieke còuté de kó dihei, kè kù duó nkè meyei nkù nàké mèè kpéi, kè mè wàri di mpátiri mieke kè mè bè do. 27 Nè kemieke nke ti Yiè nKuyie mbè dèimè be tenkè mieke, ke bè yóu ke bè yeètoo ketenkè tekè, bè mè mbo kè yíe.

28 Ti Yiè nKuyie nkùù di te kuù yé dèè sòri ke ti benke ikuó ti bo nyé ì tínti nè ti yaábíó sáá, kéntũ nyi yé mmù.

30

Isidayeribe yóó wɛte kètũnnemè Kuyie

1 Kè Mɔyiisii sɔɔté kébéi nke dò: N tì ndi nàkému kè n tu kè di yie ti Yiè nKuyie nkpeti dí yà mesàà, kè di tì yete dí yà meyei. Kè di baa cɛ́kè ke yete ti Yiè nKuyie nkùù di te ku kpeti, kù yóó di yeètoomu

ibotí t̄ài miēke k̄è dí nk̄è bo k̄étotí di ȳèmm̄è t̄ù di t̄ùòkení ti ìnk̄è. ² De m̄ònnì k̄è di w̄ètení ti Yìè nKuyie nkùù di te ku borè d̄índi nè di bí nè di yaábí k̄ékénté ku k̄peti nè di ȳèmm̄è m̄em̄ou, bá w̄è nè o ȳèmm̄è m̄em̄ou m̄ mè ndi tié ntì yíe. ³ De m̄ònnì kù bo di kuó m̄mesémm̄è k̄éw̄ete k̄étíí mb̄èè do c̄iété ke bè k̄p̄ènn̄éní. ⁴ Bá k̄è bè di t̄o ke k̄òtenè ketenk̄è m̄ànk̄u. Tí Yìè nKuyie nkùù di te kù bo k̄è ndi tíí nk̄è di túóté, ⁵ k̄ékp̄ènn̄éní di yembè tentáá nk̄è di kari k̄é mù tieke k̄è kù di d̄òò mesàà k̄è di s̄ũũ nk̄ép̄èt̄é di yembè do m̄àm̄è. ⁶ K̄è ti Yìè nKuyie nku m̄óm̄m̄onkuu w̄énk̄unne di ȳèmm̄è d̄índi nè di yaábí k̄è d̄èe yie nk̄è dí kù d̄ake nè di ȳèmm̄è m̄em̄ou bá w̄è nè o w̄ènnì dim̄ou k̄è d̄èe yie nk̄è di nf̄òù. ⁷ M̄eyei n di nàké mèè k̄p̄éí nk̄è ti Yìè nKuyie nkùù di te k̄è kùu mè b̄anté di dootit̄ob̄è bèè di níí nke di f̄éũnko. ⁸ De m̄ònnì k̄è d̄índi né w̄ète ke yie nti Yìè nKuyie nkùù di te ku k̄peti ke t̄ũnne ku tannò n di tiè nyè yíe. ⁹ K̄è ti Yìè nKuyie nkùù di te k̄è kù di d̄òò diw̄èì di t̄ámm̄ú mum̄ou miēke, k̄è mù nk̄erí séi, k̄è di pié péu k̄è di w̄ũũ pié mediè nk̄è di kùúttí, di deite mesàà. Dè do kù naatimè k̄è kù nd̄òari di yembè diw̄èì, d̄è bo w̄ète k̄é me nkù narike k̄è kù di d̄òò mesàà. ¹⁰ Di bo yà de kó mesàà ke nsà k̄è di w̄ètení ti Yìè nKuyie nkùù di te ku borè nè di ȳèmm̄è m̄em̄ou, ke t̄ũnne ku tannò nè ku kuó d̄èè w̄àri di mpátíri miēke, ke kù dó nè di ȳèmm̄è m̄em̄ou bá w̄è nè o w̄ènnì.

Kuyie nn̄ààntì í dò nk̄éȳĩēke a bo ti bantém̄è

¹¹ M̄ me ndi tiè nyèè tannò yíe nyè í yóù, di báa ȳĩēke di bo yè t̄ũnnem̄è. ¹² De kó yetannò í bo tiwetì k̄è di né bo yí: We mbo deke k̄éĩnk̄è k̄é yè waanní k̄é

ti náké ke tí yè tũnne. ¹³ Yè me nyí bo dàméèrì diyàà terì kè di bo n tú: We mbo sénté dàméèrì kékate ké yè waanní ké ti náké, kè ti yè kèè ké yè tũnne. ¹⁴ Dè í dò mmemme. Kuyie ntannò di bonèmu, ke bo di nò miéke nè di yèmmè miéke. Ndɔ̀orinè yè yèmmè.

Isidayεεribe dōmmè kétāātē mufōmmu kó kuce

¹⁵ Díndi Isidayεεribe n dṓú mmufōmmu mmu nè mesàà, mukũũ nnè meyi ndi ìkè. ¹⁶ Dè te kè n di náá nyíe nke tú dí ndó ti Yiè nKuyie nkùù di te kénťũ nku kó kuce nè ku tannò nè ku kuó nè ku tié, memme di bo nfòumè késũũ, nkè ti Yiè nKuyie nkùù di te kè kù di dṓd mesàà di yóó ta kèè tenké miéke kékari. ¹⁷ Kè di me mbùtinné ti Yiè nKuyie nke yete ku kpeti ke tũnne yebókè ke kōnkù ke yè bàá, ¹⁸ n di náámmu yíe nke n tu, di kòd mṓu í yó nkpaá ke bo bá omáà, di we báá yĩ yèdèè di yóó sénté kukó nSuditēē kékari kèè tenké miéke.

¹⁹ Kēĩnkè nè ketenkè dè kèèmu n tì ndi nàkémè, ke wúó n dṓummè mufōmmu nè mesàà, mukũũ nnè meyi ndi ìkè. Tāāténè mufōmmu kè dèe yie nkè dí nfòu kémante díndi nè di yaábíó. ²⁰ Bá wè kòd ndó ti Yiè nKuyie nkùù o te kényíe nku kpeti ké kù taunè omáà. Kù bo nte kòd nfòu kémante wenwe nè o yaábí ketenkè ti Yiè nKuyie ndo dṓunnè dinùù di yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakabu kēĩkú ke dṓ kù yóó bè dṓú nkè miéke.

**M̃ỸIISI CAUMME ISIDAYEERIBE NE
Ò KUME**

31

Kuyie ntāātémè Sosuwee kòd bo cǔtē M̃ỹiisi

¹ Kè M̄ȳiisii k̄at̄ení k̄ébéinnè Isidaȳeribe b̄em̄ou k̄é b̄è n̄àké ke d̄ò: ² Ȳíe n̄ t̄ùðke ȳebie ntekd̄ùt̄è n̄ sip̄isid̄é (120) ndi, n̄ t̄énke báá na k̄émbo n̄ kó dif̄òt̄iri k̄é ndi ni. Ti Ȳiè n̄Kuyie nni nn̄àk̄ému ke t̄ú, n̄ ȳí yóó sént̄é kukó n̄Sudit̄ē. ³ Ti Ȳiè n̄Kuyie nkuù yó nni di ìk̄è ke p̄ont̄i ȳeh̄ek̄è k̄è di kat̄i, k̄è Sosuwee ndi ni. Ti Ȳiè n̄Kuyie nkuù t̄i n̄àké. ⁴ Kù d̄ò mèè bot̄i Am̄oriibe kp̄ààt̄ib̄è Sionni n̄ Òku, ke p̄ont̄e be ek̄è ke b̄è k̄ù. Kù yóó me nȳí de kó ibot̄i, ⁵ ti Ȳiè n̄Kuyie nyóó b̄è ànn̄ému di n̄ou mīeke k̄è dí b̄è d̄ò n̄ di n̄àké ke ȳē ndi ȳīm̄è. ⁶ T̄ēīnn̄è k̄ém̄ote dik̄ōmb̄ùd̄i di bá nk̄reut̄i be ìk̄è, di k̄ōmb̄ùd̄i bá mb̄è duò, ti Ȳiè n̄Kuyie ndi bon̄ému, kù í yóó di yóu bit̄i, kù í yóó di b̄ant̄ó.

⁷ M̄em̄me k̄è M̄ȳiisii yú Sosuwee Isidaȳeribe b̄em̄ou ìk̄è kóò n̄àké ke d̄ò t̄ēī nk̄ém̄ote dik̄ōmb̄ùd̄! F̄ṣ̄ṣ̄ yóó tann̄é Isidaȳeribe diheì ti Ȳiè n̄Kuyie ndo d̄aún̄n̄è be ȳemb̄è din̄ù k̄éīk̄ú ke d̄ò kù yóó b̄è duó ndi k̄è b̄èe kari. F̄ṣ̄ṣ̄ yóó di mb̄è tot̄i. ⁸ Ti Ȳiè n̄Kuyie nkuù yó nni a ìk̄è kù í yóó da yóu, kù í yóó da b̄ant̄ó, a bá n̄ ȳīk̄ù k̄àa k̄ōmb̄ùd̄i ñduò.

Kuyie nkuó pátiri Isidaȳeribe d̄ò nke níi kaa ndi ȳebie nȳèyiek̄è ȳèyiek̄è

⁹ M̄em̄me k̄è M̄ȳiisii w̄ari Kuyie nkuó pátiri di, nk̄é di duó n̄Defii bí ikuó niùb̄è ìi do t̄ou Kuyie ntaumm̄è t̄ou n̄ Isidaȳeribe kó bek̄ót̄ib̄è. ¹⁰ K̄òo b̄è duó ndin̄ù k̄é b̄è n̄àké ke d̄ò: Ȳebie nȳèyiek̄è ȳèyiek̄è di d̄ou nȳè ke níi bo yóu b̄è di bann̄è be bàà. Di mbaà n̄titouti kó dibanni. ¹¹ K̄è Isidaȳeribe b̄em̄ou k̄at̄ení di m̄onn̄i ti Ȳiè n̄Kuyie nȳìk̄è kù t̄āāt̄è di b̄òri, dí kaa nde kó ikuó Isidaȳeribe b̄em̄ou ìk̄è k̄è b̄èe ì k̄è. ¹² Dí tíi m̄ben̄it̄ib̄è b̄em̄ou benitidaab̄è n̄ benitipòb̄è

nè ibí nè beṛṛòḃbè bèè bo di ekè. Kè bèe ti kèè kényíété bè bo ndémè ti Yìè nKuyie, kètũnne de kó ikuó imou kéndṛari ì yé mmù. ¹³ Kè bè bí ìì í yé dèmarè, kè ìì tì kèè kényíété ì bo ndémè ti Yìè nKuyie yewe yemou di yó nfòu yè, di yóó sénté kukó nSuditèè kéta diì èi kékari.

Isidayeeribe yetemè Kuyie

¹⁴ Mèmmè kè ti yìè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò: Nte yewe a yóó kú yè ke duunní, yúní Sosuwee kè di kòte metaummè tou borè kè nh ò duó ndinùù.

Mèmmè Mòyiisi nè Sosuwee bè kòtemè kéta metaummè tou mieke. ¹⁵ Kè ti Yìè nKuyie ncúténní diwetiri ke cómmú metaummè tou bòrinùù, ¹⁶ kénáké Mòyiisi ke dò: A kũnti a yembè kũ ñkè nke, a yóó kú kè Isidayeeribe n yóumu kètũnne ibotí tɛi bè tati kèè tenkè kɔbe kó yebakè, bè yó m butínnému, kètòte m bè dḃḃnè mèè taummè. ¹⁷ De yìè ndi m mieke yóó bè yèmè kè m bè bùtínné kè bè yóu, kè meyi ndiemè nè meyeñcaàrimè diemè kè dèe bè do. Kè bèe kuó nde yìè ke dò: Ti Yìè nKuyie nti yóu mèè kpéi nte kè meyi nti do. ¹⁸ De yìè mí nKuyie nkè n né dake bè bùtínné bè dḃḃ mèè yei nkpéi nke tũnne yebakè. ¹⁹ Wāri fe nyènfè ké fè benke Isidayeeribe kè bè nfè diè, fèè yó ntú n kóo pútíwè mí nnè Isididayeeribe. ²⁰ N yóó bè tannému ketenkè n do béi nkéikú ke dò n yóó duó nkè be yembè menaamiè nnè mecekùḃ ndè pũḃ nkè. Kè bèe di kénsànnè kéánné tikḃḃḃti. De kó difānkúó ké n yóu kètũnne yebakè kénkōnkù ke yè bàá, ké m bùtínné kètòte metaummè m bè dḃḃnè mè. ²¹ Meyi ndiemè nè meyeñcaàrimè dè bo bè do diì mḃnni de kó feyènfè fèè yo ntú n kóo pútíwè, ke yé be yaabí yó

nfè dièmmèmu sáà. M pà̀nke yé̄mu be yèmmè kè bè mu nyí ta ketenkè n do béi nkéikú ke dò, n yóó bè duó nkè.

²² Mè̀mme kè M̀oyiisii wāri de kó feyènfè de kó diyié ké fè benke Isidayeeriḃe.

²³ Kè ti Yiè nKuyie nduó ndinùù Nunki bire So-suwee ke dò: Tēĩ nkém̀ote dik̀mb̀ù! F̀óò yóó tanné Isidayeeriḃe ketenkè n do béi nkéikú ke dò, n yóó bè duó nkè. M m̀ómmuò n yó nda bonèmu.

²⁴ Kè M̀oyiisii wāri de kó ikuó im̀ou dipátiri miẽke.

²⁵ Ò wāri dii m̀onni ikuó kédeè kénáké Defiibe bèè t̀ou ti Yiè nKuyie ntaummè t̀ou ke dò: ²⁶ Ntonè de kó dipátiri ké di d̀ou nti Yiè nKuyie ntaummè t̀ou borè, dii yó ntú di kó bepútibè. ²⁷ Mí m̀M̀oyiisi n yé̄mu di to kpeñ̀nì mè kè di yetíri ti Yiè nKuyie nkpeti, n kraá ke f̀oumu ke bo di cuokè, kè dè d̀ò mmiè nkè n né bo kú kè dè ndòmmè? ²⁸ Tíinnènní dim̀ou m borè di botí kó bekótibè nè behã̀p̀nkótibè kè m béi nti nnáànti kè t̀i ta di to, keĩnkè nè ketenkè kè dè nwúó. ²⁹ N yé̄mu n yóó kúmè kè di d̀ake meyei mmudò̀rìm̀ù kébútinnè n di benke kùù ce. Kè meyei ndi do yewe yèè kraaní ye miẽke, ke yé̄ di d̀òmmè dèè í wenni ti Yiè nKuyie nyiikè, ke í nkù miẽke nè medò̀rìm̀è yeime.

M̀oyiisi kó feyènfè

³⁰ Mè̀mme kè M̀oyiisii dentè fe nyènfè fem̀ou Isidayeeriḃe beḃm̀ou iikè.

32

¹ Keĩnkè kénté n yóó béimmu, ketenkè keè n yóó béi nyèè tannò.

² N tié mpité fetaafe ãã cóúnnímè mme,
n náàntì dàtínnému timaàntì kōme,
fetadiēfè ã nniūmè memúpàmmè,
yenésimbàkè ã nduòmè timúti ñnkè.

³ N yóó pīēké ti Yiè nKuyie nyètìrì ndi,
nsāntínè Kuyie nti tū nkù.

⁴ Kuù tu dipèrì ke ti kānké,
ku kó ice tú isààyi nyi,
kù tu Kuyie nku timómmōnti yiè,
kù ãã í nyeté, kù dò nsei nwe ke weti.

⁵ Díndi kubotí yeiku, benitiyonkubε,
di í mǎnnè kéntú Kuyie mbí.
Di cààrèmu, ke sīntε.

⁶ Kubotí kùù yei nke í mǎke meyèmmè,
di dò nké me nyí ti Yiè nKuyie nnaà?
Di cice nwe wèè di dǎd ke di te,
di tú ku kǎbe mbε.

⁷ Dentenní yewe yèè pēēté ye kpéí,
Totínè di yèmmè yεbie nyèè pēēté nè dimònni ye
kpéí.

Bekénè di cicebè kè bè di náké,
bekénè bekótìbè bè yó tì ndi tuommu.

⁸ Kuyie nkùù baké keñnkè nè ketenkè kuù totí ibotí,
kuù cíe mbenitìbè ketenkè ñnkè,
kuù bè kèké itemmànke ke tū nyIsidayεeribe kó
iwuǎ mamè,

⁹ ke yé Kuyie nkperε tímè ku nitìbè,
Sakǎbu yaàbí ìi tu kù te dè.

¹⁰ Kù do bè yà tedǎntè kó dikpáà ndi,
kè tikpasīntì bè fité ke kuò,

kè kù mbè kǎnké ke dake be kpéí,
kù dake mèè botí ku nǎnnìtè kpéí.

11 Fecĩrife ò nheintemè fe bí yǐéńtì ñnkè,
ke ì bebíínè mupùrìmù,
ke pĩnte fe fètì,
kè fe birè marè doti fèe de cǔuténè fe fièti.

12 Tì Yìè nKuyie kuù do bè ni kumáà,
dibòò marì do í kù neínè.

13 Kuù do bè tanné yetǎrè kó dihei,
kuù do bè piúnè depaa nkó tidiiti,
kuù do bè duò nyitǎfuò nkó ticièti
nè detie mbè tu dè odifè kè dè yìè yetǎrè kó ketenkè
ñnkè,
dèè pèí kè bè dii mmekùò.

14 Kè bè nyò nyipe nè inààke de kó memiè,
ke cáà yepèbe nè yepedakè nè yebòdakè dèè ã mekùò,
ke yonnè tidisààti, ke yǎnnè fínyĩ kó menàà.

15 Yesudummu de ndi kède nképoké,
ò de ncéèke kéǎnné tikòdòòti,
kéyete Kuyie nkùò ò dòò,
kòo kù sènkèrì kunku kùò tu o kó dipèrì,
koò kǎnké, koò deerì.

16 Isidayeribe do fié iwũò nyi ibotí tèi kó yebòkè,
kè dèe yonke Kuyie.

Bè do dòò isòke kperè nde kényí nku mièke,

17 kénfeu iwũò yebòkè

be yembè do í yé yè ke yóu Kuyie,
kéntũ nyebòkè yèè tanní bàmbà,
be yembè do í dake yèè kpeti.

18 Isidayeeribe senkèrìmu dipèrì dùi bẹ̀ te, ke bẹ̀ kánkẹ̀,

Isidayeeribe yẽmmu Kuyie nkùù bẹ̀ ãnné.

19 Ti Yiè Kuyie de nyà, ke dè sènkèrì,
kè ku mièkèe yènní be bí initidaaì nè initipòì
bẹ̀ kù cààrè mèè kpéí.

20 Kè kùu béi nke dò: M bo bẹ̀ bùtínné,
kè bẹe yà tìi yóó bẹ̀ tùòkení.

Bè tu feyanfè yeife nfe,
bẹ̀ í dò nkéntá.

21 Bè n yóumu ke tũnne yebòkè,
kè dè n yóu.

Bè tũnne sitenkaanì nsi detetirè kpesi,
ke íi m mièke.

M múnke yóó bẹ̀ yóumu,
mbo túóté ibotí ìì í tú imai
kè dè mbè yóu.

M bo íi mbe mièke nè ibotí ìì í cii.

22 M mièke kó muhãã mmuù bẹ̀ còuté,
kè mu kó fehããdeènfè tùòke kudònkù,
ke còuté ketenkè nè ke kperè demou,
ke còuté ke tùòke yetārè kó yepũke.

23 M bo bẹ̀ ùté meyei,
m bo kúóté n doò be ìnkè,

24 bẹ̀ bo cĩtenè dikònnì,
timíèti nè mumònsĩmmù dè bo mbè kòu,
m bo duó nkè tikpasĩntì mbè càà,
kè iwààke bẹ̀ dõmmù.

25 Mudoò bo tanní be eì kénkòu be bí,
kè kufõwaá nhauté bẹ̀ bo sicéí,
bedapàmbè nè besapàmbè kè bẹ̀ nkò,
yebíkèmpĩètè nè bedakótíbè bẹ̀ báá yenté.

26 N do dọ́ ké bè deèmu,
bá òmòù bá ndenniní be kpéi.

27 Kè n do í yĩ̀kù be dootitòbè bo n fuommè ke tú:
Tíi bè kùò, dè í tú be Yìè nKuyie nkuù bè kùò.

28 Ke yé̀ bè tumè kubotí nku kùù í yé̀ kù dòòrì tì,
bemòu, òmòù í cii.

29 Kè bè do ntú benitibè bèè cii,
bè na n totí tii nti be yèmmè,
bè na ntotí be yèmmè ke tú:

Yé ti yóó dentenè tì?

30 Bè na mbékú bemàà ke tú:

Onitì omàà bo yĩ̀me kébèti benitibè tekoupiítè
(1000),

dè dòmmè kè benitibè bèdébè
bèti benitibè tekoupiíítè (10000).

Kuyie nkuù tu ti kó dipèrì kuù í ti fitáà?

Ti Yìè nKuyie nkuù í ti ànné ti dootitòbè nòu
miekaà?

31 Be kó yebòkè í dònne ti kó dipèrì dii ti kánké,
be mómmòmbè bè tì yé̀mu.

32 Bè tiimu ke dònne Sodòmmu kàbe
bembe nè Kòmòò kàbe be pókù nku,
bè dònne fínyĩ̀ wèè peité wènwe yebe kè yè tii ke dò
mmèdòmmè.

33 Kè be naà ntii ke dò mmewaàdòmmè,
ke kòu ke dò mmèdautidòmmè.

34 N dè yé̀mu ke dè pĩ,
n dè cū́ómu n yòrì miéke.

35 N yóó bè fàkèmu,
ké bè yietí meyei mbè dòò mè,
be dorimù tùòkenímu,

meyi mbo bè do dìi yiè auténímu ke dèè,
 be mànkù í kpaá díetiri,

³⁶ Ti Yiè nKuyie nyóó bekénèmu ku nìtìbè,
 mesémmè me nyóó kù p̄innèmu ku t̄ombè.
 Kù bo yà dìi m̄onnì kè be baà mbèitè,
 bekperìbè nè bec̄irìbè b̄em̄ou kè bè duò.

³⁷ De m̄onnì kù bo b̄ei nke d̄ò:

Yé di b̄okè borè?

Yé di kó dipèrì dìi di k̄anké?

³⁸ Ye b̄okè yèè do yo ndi w̄ũ̄ di feu ì kó mekùò nyè
 bo de?

Yé ye b̄okè yèè do ȳ̄ ndi naà nyè k̄òte ke?

Yèe íté ké di deetè,

yèe di k̄áá nkè di p̄eté dis̄òrì.

³⁹ Di yàmu mí m máà m̄i tumè Kuyie,
 n kó dif̄onkùò Kuyie mmakù ténke í bo,
 m̄i te kòo nìtì f̄òù, kè m̄i ã̄ ò k̄uà,
 m̄i ã̄ k̄oute kè m̄i taà,
 òm̄ou í bo m bo p̄i nkè w̄èe fietè.

⁴⁰ M bomu nsáà,

nh ã̄ nkè n yòute n n̄ùtè ke b̄ei ntì, m b̄éimmu.

⁴¹ Nh ã̄ nkè n s̄ũ̄tè n kp̄ar̄iseú,

kè n n̄ùtè p̄i ntim̄óm̄m̄onti,

nh ã̄ í nyóu m bo p̄eit̄em̄è n dootit̄abè,

n yóo yietímu bèè n n̄i mbè mànnè t̄iì yeti.

⁴² N yóo nii m pie mm̄enit̄iȳĩ mm̄e,

n kp̄ar̄iseú bo cááké initim̄aa,

m pie mbo mūoti tidaati kó meȳĩ,

kè n kp̄ar̄iseú kéké n dootit̄abè kó bekp̄àt̄ibè ya.

⁴³ Ye botè, piet̄enè Kuyie nk̄obe,

ke yé kuú pèitemè ku dootitòbè ku nìtìbè kó dipèi,
kuú poté ku dootitòbè ke pèite,
ke dèite meyi nku kàbe èi ke bè cǐé.

⁴⁴ Mémme Məyiisi nè Sosuwee Nunki birè bè kòtemè kénáké de kó feyènfè kó yetannò Isidayeeribe kè yèe ta be to.

⁴⁵ Məyiisi nàké dìi mǎnnì Isidayeeribe de kó tináaṅtì kédeè, ⁴⁶ kényíe ke dò: Ikuú kó tináaṅtì n di nàké tì yíe dí ntì pī ké tì nàké di bí, kè ì ntì tū nke dǎori tì yè mmù. ⁴⁷ Ke yé de kó tináaṅtì í tùmè cǐnkoo kpeti, tì tu di fòmму mmu, tìi yó nte kè di fòmму kó yewee oke diheì di yóó sénté kukó nSuditǐé kéta dìi mieke kékari.

Kuyie nnàkémè Məyiisi ò yóó kúmè

⁴⁸ De kó diyie ndi ti Yiè nKuyie nni nnàkémè mí Məyiisi ke dò: ⁴⁹ Dekení ditāri Abadimmu yómmè bè tu di Nəbo kè di bo Məabu èi ke wetí Sedikoo, kəwénté diheì Kannahǎa n duó ndi Isidayeeribe. ⁵⁰ A deètini dìi tāri ñnkè a yóó de nkú kékò nha yembè borè, a kóo kóti Anǎo kumè Ǔdi tāri ñnkè ke kò nho yembè borè. ⁵¹ Ke yé Anǎo nè fǐ ndi do í yiemme ke tūnne n nùù Isidayeeribe cuokè Mediba kó dinébòri Kadeesi borè, Sinni kó dikpáa tedǎntè mieke, ke yé di do í benke Isidayeeribe n cáammè ke kpeñni. ⁵² A yóó yàmù diheì n yóó duó ndi Isidayeeribe a me nyí dì tati.

33

Məyiisi mǎmè Kuyie mmesàà Isidayeeribe wuǎ ntepiúte nè idèi kpéi

¹ Nte Kuyie nkóo tǎntì Mǎyiisi do yóó kú ké kù mǎǎ mǎè sàà nyIsidayεεribe kpéí:

² Kòo béi nke dǎ:

Ti Yiè nKuyie nyíténí Sinaii tǎrì ndi.
De ñnkè nke kù íténímè Seii tǎrì diyìè kǎme,
ke mǐíténí ditǎrì Padanni ñnkè,
kù íténí Mǎdiba Kadεεsi nwe,
kè ku nǎùtè youte tǎ ku kuó kó muhǎá.

³ Kuyie nha dǎmu a nìtibè Isidayεεribe,
ke kǎnké bèè kó dimàà tu a kǎbe,
bèè kǎnkù a ìlkè ke kémǎú a tié.

⁴ Mí mMǎyiisi m bè duǎmmu ikuó.

De kó ikuó tú Sakǎbu yaǎbí kó ditǎnni kpεyi nyi.

⁵ Kuù do tú Yesudummu kǎbe kóo kpǎàtì.
Isidayεεribe wuǎ nkó bekótíbè do ǎǎ tímmè,
nè Isidayεεribe kó iwuǎ nyimǎu.

⁶ Kè Mǎyiisii yíé kébéi nke dǎ:

Dubenni kó kuwuǎ nni mbo sǎǎ ke báá kú.
A kó fεyanfεε sũũ.

⁷ Nte ò do nǎké tì Sudaa kó kuwuǎ nkǎbe:
Ti Yiè nKuyie nkénté Sudaa kǎbe kó didabǎnni
ké bè tǎǎnnéni be kǎbe borè.
Kè bèε fietε bεmǎà.
Á bè dεeténè be dootitǎbè.

⁸ Kòo nǎké Defii kó kuwuǎ nkǎbe ke dǎ:
Ti Yiè nKuyie nha bè duó nyikuó nenti
bè tu tì tumimmu nè udimmu,
bè yie mmèè kpéi nha yǎ mmù.
A do bè yǎákému Masa,

ké bè kpànnè Mēdiba kó mēnie mborè.

⁹ Bēmbē Defiibe bè benkemu bè da dómè
kè dè pēēté bē cicebè nè bē yōbè,

nè bē yōfūš kōbe nè bē bí.

Bè yiemmu a nùu ke pī mmetaummè a bè dònè mè.

¹⁰ Kē tiè nha tannò Sakōbu yaàbí,

ke benkú a tié nyIsidayeribe,

ke bè tūò ntihúúnti kàa yo ti fōku.

Kè bè da feu iwūš ke tuò nha wūštōnni ñnkè.

¹¹ Áú ti Yiè! Yíé bē muwērímú.

Dòò mesàà mbe tōmmú bè pī mmù

fēte bē dootitōbè ka.

Á báa yie nkè beníimbèe wēte kéíté.

¹² Kòo béi mBensamēe kó kuwuo nkpéi nke dò:

Bē kó kuwuo ntú ti Yiè nKuyie ndó kù nku mediè,
bè bo Kuyie mborè ndè béu.

Kuù dàke bē kpéi mbá diì mōnni,

ke bè bukú.

¹³ Kòo náké Sosefu kó kuwuo nkpéi nke dò:

Ti Yiè nKuyie mpā mesàà ndi tenkè,

kùu cūñní kēñnkè kó mēnie ndi tenkè,

kè sibií nhā mēnie.

¹⁴ Diyie níí nááté kè tidiitìi kóté,

bá wèè tánkù tidibitì níí bo mbo.

¹⁵ Tidisààtìi ānné yetārè ñnkè,

o tenkè mboo sáà.

¹⁶ Desààrèe buoté dihei miēke,

Kuyie nkùu do náánnè mí mMōyiisi difāpèu miēke

ku kó mesàà n cùténí Sosefu kó kuwuo nyíñkè,

wenwe wèè do baké o kōbe.

¹⁷ Sosefu yètìrì ndeu,

ò kpeñnìmu ke dōnnè dinaadaà,

kòo yìè ndōnnè fepaanààfè kpeye,

nè de kó yeḡlè nyè ò yóó nkũmmùmè ibotí iməu
 kéntə kétuəkənè itemmànkə iməu.
 Diyènnì òmáà tu Efadaimmu kó kunìiti,
 kè dìtèrì tu Manansee kó kunìiti.

18 Kè Məyiisii béi Sabunəə nè Isakaa be kó iwuə
 nkpríi nke dò:
 Sabunəə kó kuwuə nkəbe diwèi ndi bonè,
 kupotáà ndi pí nkù.
 Díndi Isakaa kó kuwuə nkəbe dè ndi naati di touti
 miəke.

19 Dí yú di pɛɛtitəbè ditāsààrì ìnkè,
 kè di fíé Kuyie nyiwũḡ, ku kuó yèmmè.
 Di bo mpieti di kó tikpàti dàméèrì miəke,
 ke yau mɛsàà mmèè bo mubirímú miəke.

20 Kòo náké Kadi kó kuwuə nkəbe kpríi nke dò:
 Kuyie nyètìrì ndɛu
 kunku kùù duó nKadi wuə nkutempɛ ndiekù,
 kòò òke kucìrìcìrìyòkù kɔ̄mɛ,
 ke wāké ke bo nété kubakù nè diyuuo.

21 Weè tǎǎté ketenkè miəke dikàrì sààrì
 dìi do dò nkéntú okpààti kperi,
 weè baaté Isidayɛɛribɛ
 ke tũnne ku nùù kù nàké dì Isidayɛɛribɛ kpríi.

22 Kòo náké Danni kó kuwuə nkəbe kpríi ke dò:
 Danni kó kuwuə nkəbe dōnnè dicìrìcìrì pànnì ndi,
 ke putìní Basǎǎ kpàà miəke.

23 Kòo náké Nefutadii kó kuwuə nkəbe kpríi nke
 dò:
 Nefutadii kó kuwuə nkəbe ciɛ diwèi ndi,
 ti Yìè nKuyie nkuù bè dòò mɛsàà,

kè bε tenkè δευκε,
 κέτύóτέ δάμέε̄ρι Kádidee diyìè taà kèè bíékè,
 κέντο κέτυακενέ kubaκù cǎnku bíékè.

²⁴ Kòo náké Aσεε κό kuwuα nkαβε κρεί nκε δò:
 Μεσάα nni mbonè Aσεε κό kuwuα nkαβε,
 κè δέε πῆῆτέ βε καβε,
 κè βè ntú diwèì yembè βε καβε cuokè,
 mekùò mbo mpíéké βε εì,
 κè βè ncentì με μιεκε.

²⁵ Kè βε εì kpetí yematìcàkè nè disαwũð κρεγε,
 κε βè mmακε muwḗrímú nè βε kũũnko.

²⁶ Yesudummu καβε òmαù í bo wèè ònnè Kuyie ndi
 tũ nkù,
 nè ku κό tikpeti nti kù òkenímè ku sǎntè κεĩnkè,
 κε πῆnké γεwetè nè tiwetì κε καρινί κε bo di teennè.

²⁷ Kuyie mbomu sǎà κε tú di κό disòri,
 ku nòutè yùomu di ïnkè nè dimònnì,
 kuù òṣ beti di dootitαbè
 kuù òṣ βéi nκε δò: Kuαnè βε páíí.

²⁸ Kuù te díndi Isidayεεριβε κè di kari bá tìmatì í di
 καonnè,
 kuù cǎnné díndi Sakαbu yaαbí nè ibotí τεì,
 kuù te κè fetαafè di pǎā nkubooku tidiitì βè tu tì
 βèdée κè tì bo.
 Kè menαà mpàmmè bo.

²⁹ Díndi Isidayεεριβε mbonè κè òè di naati,
 kubotí makù í bo kuù di ònnè
 òi tú Kuyie ndεετέ βεμβε,
 kuù tu di κό kudαpìkù κε di kǎnké,
 ku κό kukpàriseú kuù ò nte κè di na di dootitαbè.
 Di dootitαbè καρινίmu κε yó ndi cíí,

dí mbè nàù.

34

Məyiisi kó mukũũ

¹ Kè Məyiisii deke Nəbo tārì Pisikaa tārì yómmè dīi wetí Sedikoo. Kè ti Yiè nKuyie nhò benke ketenkè keməu, Kaaadi tenkè kəntə kətuəkenè Danni kəke.

² Nefutadii kó ketenkè keməu nè Efadaimmu kəke nè Manansee kəke nè Sudaa tenkè keməu kəntə kətuəkenè dāmèèrì Məditəandee. ³ Nè Nəkebu tenkè kətannè kukó nSuditəə kó kubiriku tipuonti kó dihei, kəntə kətuəkenè Tisoadi. ⁴ Ti Yiè nKuyie nde nhò nàké ke dò: Ke ntenkè nke n do dúnmmè dinùù Abarahammu nè Isaki nè Sakəbu ke dò n yóó duó nkè be yaàbí, n kè nda benkemu kaa kè yànè a nuə. A me nyí yóó ke ta.

⁵ Ti Yiè nKuyie nkóo tōnti Məyiisi de nku Məabu kó ketenkè miəke ti Yiè nKuyie yè nde ndōmmè. ⁶ Kè ti Yiè nKuyie nhò kũnné Məabu kó kubiriku, Bəti Pəə ìkè. Òməù í yé Məyiisi kó kufāti borè nè yíenni.

⁷ Məyiisi do yóó kú ke məkə yəbie ntekdūtè nè sipísidé ndi (120), ké nyóó kú kòo nuə nkpaá wúó nkòò kpeñni. ⁸ Kè Isidayəeribe nkuə mMəyiisi kũũ mMəabu biriku miəke ke dò yewe sipísitāāti. De kó yewe miəke nke bè kəmmúmè o kũũ.

⁹ Məyiisi do ndómmu o nəu Sosuwee Nunni birə ñnkè kè ti Yiè nKuyie nhò pā meyèmmè. Məmmə kè Isidayəeribe nyíé nho kpeti ke tũ nti Yiè nKuyie ndo nàké ti Məyiisi.

¹⁰ Kuyie mpāñnāanti nāantò məù ténke í buoté Isidayəeribe cuokè, ke dōnnè Məyiisii. Wèè do ə nwúó Kuyie nyìkè ke kù náannè. ¹¹ Wəñwe Kuyie

ndo tōmmè Esibiti kòo dḁ̀ tidiētì okpà̀tì ìkè nè o
tũmbè nè o kḁ̀bε. ¹² Mḁ̀yiisi do dḁ̀̀mu tidiētì tì ã̃
kukḁ̀m̀b̀̀doróo Isidḁ̀yεεribε ìkè.

Bibiri Kuyie Nnààntì Pátírì
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Apr 2023 from source files dated 1 Jun 2022

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16